

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

ZŠ a Montessori MŠ Prachatice,

Národní 1018

LABYRINT SVĚTA

Montessori Prachatice

Obsah

1	Identifikační údaje	5
2	Charakteristika školy s důrazem na Montessori třídy	6
2.1	Složení Montessori tříd	7
2.2	Charakteristika pedagogického sboru v Montessori třídách	8
2.3	Charakteristika žáků.....	9
2.4	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	10
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	10
3.1	Zaměření Montessori tříd.....	10
3.2	Vysvětlení názvu ŠVP – LABYRINT SVĚTA	12
3.3	Profil absolventa	12
3.4	Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků	13
3.5	Začlenění průřezových témat do vyučovacích předmětů Labyrint světa, Cizí jazyk a Další cizí jazyk	25
3.6	Specifika vyučovacích metod ve třídách MONTESSORI	29
3.6.1	Principy Montessori pedagogiky	29
3.6.2	Vzdělávací strategie Montessori.....	30
3.6.3	Specifický způsob vyučování	30
3.6.4	Spolupráce se zákonnými zástupci	31
3.6.5	Průběh dne	31
3.6.6	Před přijetím do Montessori třídy.....	32
3.6.7	Koncepce domácí přípravy žáků	33
3.7	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v Montessori třídách	34

3.8	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	35
4	Učební plán	38
4.1	Poznámky k učebnímu plánu	40
5	Učební osnovy předmětu Labyrint světa a předmětu Anglický jazyk a Německý jazyk.....	41
5.1	Obor Český jazyk a literatura.....	46
5.1.1	Český jazyk a literatura I. stupeň	46
5.1.2	Český jazyk a literatura II. stupeň	46
5.2	Předmět Anglický jazyk.....	64
5.2.1	Anglický jazyk – I. stupeň.....	64
5.2.2	Anglický jazyk – II. stupeň	65
5.3	Předmět Německý jazyk	90
5.4	Obor Matematika a její aplikace	99
5.4.1	Matematika a její aplikace I. stupeň.....	99
5.4.2	Matematika a její aplikace II. stupeň.....	100
5.5	Obor Informatika	116
5.6	Obor Člověk a jeho svět.....	123
5.7	Obor Člověk a svět práce	131
5.7.1	Člověk a svět práce I. stupeň.....	131
5.7.2	Člověk a svět práce II. stupeň	131
5.8	Obor Tělesná výchova	141
5.9	Obor Výchova ke zdraví	151
5.10	Obor Hudební výchova	156

5.11	Obor Výtvarná výchova	163
5.12	Obor Fyzika	170
5.13	Obor Chemie	176
5.14	Obor Přírodopis.....	183
5.15	Obor Zeměpis	190
5.16	Obor Dějepis	196
5.17	Obor Výchova k občanství.....	201
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků v Montessori třídách.....	208
6.1	Zásady a pravidla sebehodnocení žáků	209
6.2	Celkové hodnocení žáků na vysvědčení	210
6.3	Kritéria hodnocení	210
7	Mise Montessori Prachatice	211
8	DODATEK - Předmět Další cizí jazyk – Český jazyk	212
9	Osobnostně sociální výchova – zájmový útvar.....	216
10	Příloha 1 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	219

1 Identifikační údaje

Název ŠVP	LABYRINT SVĚTA - Montessori Prachatice
Název školy - předkladatel	ZŠ a Montessori MŠ Prachatice, Národní 1018
Adresa školy	Národní 1018, Prachatice, 383 01
IČ	00 583 278
Bankovní spojení	15334 -281/0100 KB Prachatice
DIČ	CZ 00583278
Telefon/fax	388 385 922 / 388 385 920
E-mail	zsprachatice@narodka.cz
Adresa internetové stránky	www.prachatice.cz/narodka
Právní forma	Škola s právní subjektivitou, příspěvková organizace
Zařazení do sítě škol	12. 3. 1996 zařazena do sítě škol, pod č.j. : 52/1996-01
Název zřizovatele - adresa	Město Prachatice, Velké nám. 3, 383 01 Prachatice
Součásti školy	Školní družina, školní jídelna
IZO ředitelství	600062937
Ředitelka Statutární zástupkyně Zástupkyně řed. pro Montess. třídy a družiny Zástupkyně řed. pro MŠ Účetní a personalistka Hospodárka	Mgr. Hana Bolková Mgr. Renata Sýkorová Ing. Dagmar Kozlová, PhD. Eva Rajtmajerová Jana Fišerová Jana Holčíková
Přehled hlavní činnosti školy (podle zřizovací listiny)	Organizace je základní škola se školní družinou a se školní jídelnou. Její činnost je vymezena zákonem č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhláškou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky č.107/2005 Sb., o školním stravování.

Platnost dokumentu od: 1.9.2022

Podpis ředitelky:

Razítko školy:

2 Charakteristika školy s důrazem na Montessori třídy

Škola byla uvedena do provozu v září 1990. Je to moderní panelová škola pro 22 kmenových tříd s odbornými učebnami a kapacitou 660 žáků od 1. do 9. ročníku. V září 2013 se otevřela 1. Montessori třída, od dubna 2022 je součástí školy i Montessori mateřská škola. Uvažujeme o maximální kapacitě 189 dětí ve škole (21 dětí v každém ročníku), 20 dětí v mateřské škole a do 12 dětí v dětské skupině. Členění školy umožňuje umístění Montessori tříd a Montessori předškolních zařízení odděleně ve dvou patrech nad sebou. Učitelé – průvodci - mají k dispozici několik kabinetů a společnou sborovnu.

Výhodou školy je dobré zázemí pro sport – škola má dvě tělocvičny, fotbalové hřiště s umělým povrchem, další hřiště na míčové hry a běžeckou dráhou. Pro děti je k dispozici i školní přírodní zahrada, kterou využívají pro výuku i odpočinek především děti a žáci z Montessori. Umístění školy na kraji města dává příležitost i k procházkám, výuce a sportování v přírodě.

Škola má velké prostorné chodby, které jsou využívány pro relaxaci žáků. V případě Montessori jsou chodby opatřeny kobercem, kvalitním osvětlením, nábytkem, pomůckami a knihami tak, aby mohly být využívány nejen pro odpočinek, ale i pro výuku nebo družinu. Prostory chodby jsou využívány i na společná setkávání dětí ze všech Montessori tříd – tzv. velký sněm, pro společné projekty, koncerty, vystoupení, také pro společná setkávání rodičů, dětí, učitelů a vedení školy – tzv. generální sněm.

ZŠ a Montessori MŠ Prachatice je plně organizovanou školou, kterou navštěvuje přes 450 žáků. Více jak jednu třetinu tvoří děti z Montessori tříd. Naše škola je jedinou státní plně organizovanou školou v Jihočeském kraji, kde jsou Montessori třídy prvního i druhého stupně.

V Montessori Prachaticích jsou dvě třídy předškolního vzdělávání – MŠ a dětská skupina, 5 tříd I. stupně a 4 třídy II. stupně.

Spolupráce předškolních dětí a žáků školy se nám jeví jako velmi výhodná pro obě skupiny, předškoláci pravidelně navštěvují třídu prvního trojročí, s nejmenšími dětmi spolupracují i starší ročníky. Stojíme o to, aby se všechny děti z Montessori tříd znaly, vzájemně spolupracovaly na projektech, bez ohledu na ročník navštěvovaly prezentace v jiných třídách a pomáhaly si. Ve škole je celkem 5 oddělení školní družiny, z toho dvě oddělení jsou pro děti z Montessori tříd.

2.1 Složení Montessori tříd

Vyučování probíhá ve věkově heterogenních třídách, a to v prvním trojročí a druhém dvojročí se spolupracujícím 6. ročníkem a ve studijních skupinách každého ročníku na stupni druhém.

První trojročí:

I. M - 1. až 3. ročník

II. M - 1. až 3. ročník

III. M - 1. až 3. ročník

Druhé dvojročí se spolupracující 6. třídou

IV. M – 4. a 5. ročník

V. M – 4. a 5. ročník

VI. M – 6. ročník spolupracující v rámci projektového vyučování se 4. a 5. ročníkem

Třetí trojročí

VII. M – 7. ročník

VIII.M – 8. ročník

7. a 8. ročník je na některé předměty spojen do jedné studijní skupiny

IX. M – 9. ročník

Třídy druhého stupně budou v rámci projektového vyučování spolupracovat mezi sebou napříč ročníky.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru v Montessori třídách

Základem učitelského sboru Montessori tříd na ZŠ Národní jsou kvalifikovaní učitelé. Každý učitel má, dělá si nebo v nejbližší době bude dělat Montessori národní kurz, pokud to bude ve finančních možnostech školy. Snažíme se zajistit z vlastních zdrojů Montessori vzdělávání pro ty, kteří ho dosud nemají. V každé třídě je dle možností školy asistent. Pokud to bude v možnostech školy, nabídneme vzdělávání i pro asistenty.

Mimo vyučování se dětem ve školní družině věnují vychovatelé. Do budoucna chceme, aby i vychovatelé měli Montessori kvalifikaci.

Celý Montessori tým se skládá z učitelů – průvodců ve škole, mateřské škole a dětské skupině, asistentů a vychovatelek ve školní družině. V čele Montessori týmu stojí zástupkyně ředitele pro Montessori určená ředitelkou školy.

Úkolem zástupkyně ředitele pro Montessori je:

- zprostředkovávat informace mezi vedením školy a Montessori týmem
- reprezentovat Montessori na veřejnosti
- komunikovat s návštěvami v Montessori třídách
- zprostředkovávat komunikaci mezi Bezinka - Montessori škola, z.s. a Montessori týmem
- svolávat porady Montessori týmu

Ředitelka školy zároveň určuje:

Zástupkyni ředitelky pro předškolní a mimoškolní výchovu, jejímž úkolem je:

- pedagogické zastřešení a sjednocení v předškolním zařízení školy
- svolávání pravidelných porad s dalšími pracovníky předškolního zařízení
- organizace provozu předškolního zařízení
- zprostředkovávat svým spolupracovníkům nejnovější informace ze světa pedagogiky

Vedoucí učitelku – metodičku, jejímž úkolem je:

- směřovat k pedagogické jednotnosti Montessori výuky ve všech třídách Montessori
- navštěvovat výuku v Montessori třídách, diskutovat s učiteli a asistenty o pedagogických metodách, pomáhat s komunikací mezi rodiči a učiteli
- zprostředkovávat svým spolupracovníkům nejnovější informace ze světa pedagogiky
- plánovat a koordinovat společné akce mezi Montessori třídami

Nedílnou součástí Montessori MŠ a ZŠ je Bezinka-Montessori škola, z.s., který pomáhá škole s financováním nadstandardních potřeb.

Náplní a cílem pedagogického týmu Montessori je:

- poskytnout všem žákům učivo v souladu s RVP a ŠVP s maximálním využitím filozofie Marie Montessori
- seznámit se s obsahem ŠVP pro Montessori třídy a Kurikulem pro Montessori průvodce
- pravidelně se scházet na řešení provozních a pedagogických otázek
- usilovat o seberozvoj i rozvoj celého Montessori
- řešit vzájemnou komunikací provozní problémy
- využívat možností pro zlepšení spolupráce, např. supervize, vzájemné supervize
- zajímat se o další zkušenosti pedagogické praxe v oblasti moderních přístupů ke vzdělávání a metodách práce
- inspirovat se zkušenostmi v práci s dětmi v Montessori systému a demokratických školách
- získávat nové informace a zkušenosti samostudiem, účastí na konferencích a vzdělávacích akcích, které organizuje zapsaný spolek Bezinka – Montessori škola, z.s. vzniklý za účelem podpory Montessori v Prachaticích
- využívat návštěv a náslechnů v jiných školách v České republice i v zahraničí
- využívat vzájemného vzdělávání Montessori učitelů mezi sebou
- procházet průběžně interním vzděláváním v rámci školy nebo v rámci další nabídky akreditovaných akcí DVPP v ČR.

Pedagogický sbor bude rozšířen také o externí odborníky z různých oblastí, kteří budou pracovat s dětmi pod vedením pedagoga školy.

Pokud to bude možné, budeme se snažit o zapojení rodilého mluvčího do výuky jazyka.

2.3 Charakteristika žáků

Kromě dětí z Prachatic tvoří poměrně značnou část Montessori tříd žáci dojíždějící z nejbližších měst – Volary, Netolice, Lhenice, Volyně a okolních vesnic. Mezi našimi žáky jsou i žáci v individuálním vzdělávání.

Zkušenosti máme s integrací žáků s poruchami učení a chování a se zdravotním postižením. Počet integrovaných žáků v Montessori třídách se pohybuje kolem 20 žáků. Někteří

integrování žáci pracují podle individuálního vzdělávacího plánu, o jehož vypracování požádali rodiče, některým byl schválen asistent. Mezi našimi žáky jsou i žáci nadaní. Jejich počet se pohybuje kolem 5 - 7 žáků. I tito žáci mají IVP (je vytvořeno na základě doporučení PPP a žádosti rodičů o jeho zpracování), aby měli možnost rozvíjet své nadání.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola organizuje pravidelné celoškolské projektové vyučování „napříč školou“ (dáno celoročním plánem práce). V Montessori třídách se učíme nastavit fungování demokratické instituce jako prostředí, kde se děti učí sdílet své nápady pro plánování programu školy, sestavovat pravidla pro vzájemné vztahy a komunikaci v komunitě, sledovat a řešit konflikty. V demokratické instituci školy partnersky participují žáci i učitelé.

Zaměření dlouhodobých vzdělávacích projektů vychází ze ŠVP školy a ze zájmu a potřeb dětí. Navazujeme spolupráci s dalšími školami a jejich pedagogickými týmy pro společná školení a sdílení zkušeností. V rámci mezinárodní spolupráce se nám podařilo navázat spolupráci se školou Montessori Mondial ze Stockholmu (a jednáme o spolupráci se školami z francouzského města Pont du Château), dále s Montessori školou Pasov.

Už zavedenou součástí programu školy je spolupráce s Centrem ekologické výchovy Dřípatka v oblasti environmentální výchovy, Městskou knihovnou v oblasti rozvoje komunikace, vzdělávání a osvěty, Červeným křížem – kurzy 1. pomoci, OS Portus Prachatice o.p.s, Městskou policií, Policií ČR, Městským muzeem, seniory, Alzheimer centrem, Hospicem, NP Šumava.

Dlouhodobým projektem v rámci předmětu výchova k volbě povolání je v 7. a 8. ročníku návštěva různých firem, podniků a zařízení. Zapojeni jsme také do projektu Škola pro udržitelný život ve spolupráci se střediskem ekologické výchovy SEVER.

Plánujeme společné vícedenní pobyty dětí školy v podnětném prostředí v zajímavých místech ČR, adaptační kurzy, vícedenní exkurze.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření Montessori tříd

Naším cílem je nabídnout žákům vzdělávání způsobem koncipovaným na základě principů Montessori pedagogiky. Tomu je přizpůsoben jednak celkový charakter výuky, taktéž i prostředí tříd, ve kterých vzdělávání probíhá. Základní principy, které ctíme: partnerský a respektující přístup k dětem a dospívajícím, v co největší míře svobodná volba práce v

prostředí s jasně stanovenými pravidly a vymezenými hranicemi, respektování senzitivních (citlivých) období, věková heterogenita (různorodost), kooperativní výuka (spolupráce), projektová výuka, připravené prostředí, podnětná práce s chybou, pochvalou, přirozeným důsledkem, formativní systém hodnocení.

Standardy, které dodržujeme:

- Třídy - skupiny žáků jsou věkově smíšené tak, aby respektovaly vývojové potřeby dětí dle Montessori teorie.
- Žáci mají možnost nerušené „volné“ práce - výuka není členěna na vyučovací hodiny podle pravidelného rozvrhu, ale práce probíhá v tzv. blocích (podle možností).
- Učitel pracuje s chybou a pochvalou dle zásad a principů pedagogiky Montessori.
- Žáci se spolupodílejí na vytváření třídních pravidel.
- Výsledky práce žáků jsou shromažďovány jako portfolia, jsou vedeny záznamy o individuálním pokroku a postupu. Hodnocení na vysvědčení je slovní (objektivní, popisným jazykem), žáci nejsou srovnáváni s ostatními, hodnocení je motivací pro další práci dítěte.
- Máme připravené prostředí pro individuální či skupinovou a společnou práci. Třídy jsou vybaveny Montessori didaktickým materiálem, který je vhodný pro aktuální vývojové období a potřeby dětí a dospívajících. Tento materiál je přehledně uspořádán podle oblastí vzdělávání a je ve třídě (stejně jako učebnice, pracovní sešity, encyklopedie a další učební literatura či PC) jenom v jednom provedení.
- Stoly jsou sestaveny pro práci jednotlivců, dvojic i skupinek dětí. Je zde prostor pro setkání dětí ke společné komunikaci, sdílení a společným aktivitám s učitelem. Je také připraven prostor pro pohodlnou práci i relaxaci dětí, místo pro osobní věci dítěte.
- Pedagog vytváří prostředí, ve kterém je respektována individuální osobnost a práva dítěte, pozoruje žáky při práci a o jejich činnosti a postupu si vede pedagogické záznamy, stále se profesně i osobnostně vzdělává, spolupracuje s ostatními kolegy, je prostředníkem v komunikaci a spolupráci rodiny a školy.
- Program je zaměřen na nastavení optimální vzdělávací cesty pro každé dítě v Montessori třídách. Využívá moderních trendů ve vzdělávání, ověřených aktivizujících přístupů práce s dětmi podle konstruktivistických programů vzdělávání a principy demokratické školy.

3.2 Vysvětlení názvu ŠVP – LABYRINT SVĚTA

Labyrint a cesta jím je v podstatě alegorií řešení jakékoliv otázky či problému. Labyrint vždy představuje na pohled složitý celek, ale je to systém, který má střed, cíl. Tento střed či cíl se často nevyjeví hned, ale je třeba jej hledat. Cesta ke středu labyrintu je vedena tak, aby si během ní hledající uvědomil potřebné souvislosti. Současný svět představuje velmi složitý labyrint, ale jeho střed se nemění. Středem je stále poznání sama sebe a základních principů fungování přírody a společnosti. Smyslem vzdělávání a výchovy je naučit žáky hledat střed všech labyrintů, s nimiž se v životě setkají, včetně labyrintu „osobního“. Cílem je svobodný, zodpovědný a samostatný člověk – dítě i průvodce. Člověk orientující se v celku a vědomý si důležitosti detailů a souvislostí. Cesty k těmto cílům mohou být různé, protože i lidé jsou různí. Množství cest v labyrintu dává svobodu volby. Množství zákoutí dává pestrost poznání. Každý detail je tak vždy součástí celku a má na něj vliv. I každé dítě představuje labyrint, v němž se průvodce snaží zorientovat, aby mohl být dotyčnému dítěti užitečným rádcem.

3.3 Profil absolventa

Žák, který v 9. ročníku vychází z Montessori Prachatic:

- je svobodná, zodpovědná a samostatná osobnost, která respektuje svobodu druhých lidí a je ohleduplná i k životnímu prostředí
- zná svoje vlohy a nadání a umí ocenit vlohy a nadání druhého člověka
- ví, kde je jeho místo v kolektivu (a posléze ve společnosti) a dokáže pomoci těm, kteří to potřebují
- umí formulovat své myšlenky, vhodnými slovy obhájit svůj názor stejně jako vyslechnout a respektovat názor druhého
- umí si práci či problém analyzovat, navrhnout postup, naplánovat jednotlivé kroky, vyhodnotit, ohodnotit, prezentovat ostatním, ale také pomoci s řešením jiným lidem
- umí být sám sebou, sám se sebou, ale také spolupracovat a komunikovat s jinými lidmi
- naplňuje výstupy RVP a ŠVP především v oblasti kompetencí a umí je aplikovat v dalším studiu i v životě
- ctí kulturní tradice svého národa, ale dokáže ctít kulturní tradice i jiných národů; umí se dorozumět v angličtině

3.4 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

KOMPETENCE K UČENÍ

Dílčí kompetence	Čím dosahujeme rozvoje kompetence u žáka
Žáci jsou vedeni k vyhledávání a třídění potřebných informací. Na základě jejich pochopení dokážou zvážit jejich důležitost.	Tvorbou projektů a využíváním skupinové i samostatné práce vedeme žáky ke schopnosti vyhledat potřebné informace a na základě jejich třídění a zpracování odlišit podstatné od méně podstatného.
Žáci srovnáním dokážou posoudit důvěryhodnost informačních zdrojů. Využívají je v procesu učení.	Žáci se na základě práce na tematických projektech učí efektivně vyhledávat informace a posuzovat důvěryhodnost zdrojů informací. Při vyhledávání a třídění nezbytných teoretických informací vedeme žáky k samostatnosti.
Žáci jsou schopni využívat vhodné metody učení. Učí se pracovat s odbornou literaturou.	Výkladem, diskusí, formou cvičení, skupinovou, projektovou a individuální prací seznamujeme žáky s různými metodami učení. Pracujeme s krásnou i odbornou literaturou, s českou i cizojazyčnou. Odborná literatura je žákům dostupná ve třídách, v knihovnách na společné chodbě, mohou si ji půjčit i od učitelů.
Žáci jsou schopni k učení využívat výpočetní techniku.	V hodinách se žáky využíváme výukové programy a tvorbou prezentací je učíme při zpracovávání informací využívat výpočetní techniku.
Žáci uplatňují logické myšlení a umí použít nabyté znalosti a dovednosti v praxi, jsou schopni používat metodu pozorování a experimentu a z experimentů vyvodit závěry.	Uplatněním deduktivních metod, prací ve skupinách, řešením problémových úloh rozvíjíme logické myšlení žáků, jejich schopnost použít nabyté znalosti a dovednosti. V přírodovědných předmětech vycházíme často z experimentů a metodou aktivní konstrukce poznatku vedeme žáky k poznání obecného.
Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k celoživotnímu učení.	Pomocí různých metod a strategií, vlastním příkladem a příkladem z řad významných osobností, motivačními metodami probouzíme v žácích snahu o další vzdělávání.

<p>Žáci jsou vedeni k užívání vhodných termínů, znaků a symbolů.</p>	<p>Při práci s informacemi, při prezentaci prací vedeme žáky ke správnému užívání odborných termínů, znaků a symbolů. Ve spojení s praktickou činností upevňujeme u žáků jejich znalost. Vhodným výběrem činností rozvíjíme exaktní a abstraktní myšlení žáků.</p>
<p>Žáci jsou vedeni k tvůrčí činnosti.</p>	<p>Ve výuce vedeme žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby. Práce na projektech a tematická výuka směřuje k rozvoji tvůrčího myšlení.</p>
<p>Žák poznává nové oblasti života, novou problematiku.</p>	<p>Žáci navazují na známá fakta, učí se porozumět neznámým tematickým oblastem.</p>
<p>Žáci hledají pro sebe nejvhodnější způsoby učení.</p>	<p>Žákům nabízíme různé metody a formy - cesty, jak získat potřebné znalosti a dovednosti, aby poznali, který způsob je pro ně nejvhodnější. (Práce s literaturou, s pomůckou, názorný výklad, práce individuální, skupinová).</p>
<p>Vedeme žáky k tomu, aby aktivně vstupovali do výuky.</p>	<p>Žáci sami nabízejí zdroje informací a své zkušenosti, domluví si, korigují rychlost a způsob výuky tak, aby porozuměli látce.</p>
<p>Žáci si umí svou práci zkontrolovat, vyhledat pomoc, když neví, sami pomáhají ostatní.</p>	<p>Montessori výukový materiál je založen na sebekontrolě, v co největší míře zařazujeme materiály, které obsahují kontrolu, žáci jsou vedeni ke kontrole dokončené práce. Když si neví rady, ví, kde si odpovědi vyhledat či požádat spolužáka nebo dospělého.</p>
<p>Žáci dokáží rozlišit stěžejní cíle od těch méně důležitých a předem si rozvrhnou čas, potřebný na přípravu. Plánují své učení.</p>	<p>Od nejnižších tříd se žáci učí plánovat svoji práci, pracují s denním, týdenním, ve vyšších ročnících s měsíčním plánem.</p>

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

Dílčí kompetence	Čím dosahujeme rozvoje kompetence u žáka
Žáci se umějí samostatně rozhodovat a využívat vlastního úsudku a zkušeností.	Se žáky pracujeme skupinově i samostatně na krátkodobých nebo dlouhodobých tematických projektech. Vedeme žáky ke správné prezentaci projektů. S žáky konzultujeme možnost volby jak při výběru tématu, tak při výběru vlastního kreativního způsobu zpracování výsledných prací.
Žáci si poradí se zátěžovou situací a mají schopnost vyrovnat se s případným neúspěchem.	Diskutujeme nad nezdarem při řešení problémů. Vedeme žáky k práci s chybou a k rozvíjení jejich sebekontroly. Aktivně pracujeme s konflikty mezi žáky pomocí adaptačních programů, exkurzí a výletů vytvářením modelových situací a simulováním reálných situací.
Žáci se učí najít příčinu a způsob řešení problémových situací.	Učíme žáky správně nacházet a formulovat problém. Při řešení problémů využíváme různé metody a skupinové činnosti. Přípravujeme žáky na řešení běžných životních problémů a na hledání různých variant řešení. Pracujeme se žáky metodami moderované diskuse, metodou aktivní konstrukce poznatku, dedukce. Vedeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů (internet, odborná literatura apod.).
Při řešení problémů pracují s chybou a sledují vlastní pokrok při jejich zdolávání.	Vedeme žáky k sebekontrolě a zdokonalování výsledků jejich práce. Učíme žáky sebehodnocení.
Žáci umí kriticky zhodnotit a obhájit způsoby řešení.	Učíme žáky prezentovat výsledky jejich práce písemnou, ústní i multimediální formou. Upevňujeme v žácích schopnost kriticky hodnotit výsledky jejich práce i práce ostatních.
Navrhne, provede, zaznamená, vyhodnotí experiment a vyvodí z něj závěry.	Experimenty jsou běžnou součástí Montessori výuky.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Dílčí kompetence	Čím dosahujeme rozvoje kompetence u žáka
Žáci spolupracují v týmu.	Spolupráce mezi žáky probíhá prostřednictvím diskuse nad řešením problémových úloh a skupinové práce na projektech. Žákům je umožněno věnovat zvýšenou pozornost vzájemné komunikaci a kooperaci.
Žáci dokážou respektovat názory jiných.	Respekt k názorům druhých upevňujeme při každodenní komunikaci mezi žáky a vyučujícími. Častými diskusemi a besedami k výukovým tématům vedeme žáky ke schopnosti respektovat názory druhých.
Žáci vhodným způsobem prezentují svůj názor.	Častými diskusemi a besedami k výukovým tématům vedeme žáky ke schopnosti otevřeně a vhodným způsobem sdělit vlastní názor, obhajovat jej a vhodně argumentovat. Přípravou písemného projevu vedeme žáky k formulaci svých myšlenek a názorů v logickém sledu. Hodnocením průběhu práce podporujeme diskusi, ve které mohou žáci vyjádřit vhodným způsobem svůj názor.
Žáci prezentují výsledky své práce.	Žáci se při prezentaci a hodnocení své práce vyjadřují ústně i písemně. Využívají referáty i písemné zápisy, projekty. Žáky vedeme k využívání grafických a prezentačních programů.
Žáci ovládají základy společenského chování.	Hrou v roli a řešením různých životních situací vedeme žáky k ovládnutí základního společenského chování, které u nich pěstujeme také při návštěvách rozličných kulturních zařízení a při besedách k jednotlivým výukovým tématům. Základy společenského chování u žáků upevňujeme při každodenní komunikaci mezi žáky navzájem i mezi žáky a vyučujícími.
Žáci se orientují v mediálních sděleních.	Napomáháme žákům vhodným způsobem zaujímat názor k informacím v médiích. Při práci na projektech žáky vedeme k využívání nejrůznějších médií. Práci s odbornou literaturou a na PC učíme žáky schopnosti vyhledávat, zpracovávat informace a následně je aplikovat při řešení konkrétních problémů.

<p>Žáci komunikují alespoň v jednom cizím jazyce.</p>	<p>Nácvikem dialogů, didaktickými hrami, psaním dopisů a e-mailů. Využitím základní odborné slovní zásoby v cizím jazyce se prohlubuje jeho znalost a využití v praktickém životě. Žáci využívají znalost cizího jazyka i při vyhledávání informací na internetu.</p>
<p>Žáci se orientují v textu, dokážou v něm najít hlavní myšlenky.</p>	<p>K tématu žáci mají vždy více zdrojů, vyhledávají v nich informace k danému tématu, diskutují společně s průvodcem o tom, co se dozvěděli, co si protirečí, co je pravdivé, co ne. Jsou vedeni k poznání, kdy je autor textu přesvědčující, manipulující.</p>
<p>Používá správné výrazy, využívá k vyjádření grafické prostředky, při prezentaci postupuje systematicky.</p>	<p>Žáci vytvářejí individuální projekty, které pak ostatním prezentují – tím se učí používat správné jazykové i grafické prostředky tak, aby je ostatní pochopili.</p>
<p>Žák naslouchá druhým lidem, když něčemu nerozumí, dokáže se zeptat, dokáže říct vhodným způsobem kritiku.</p>	<p>Při každodenním komunitním kruhu, především pak při třídnických sněmech (třídnických hodinách), při každé společné diskusi, řešení problému procvičuje komunikativní dovednosti.</p>

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Dílčí kompetence	Čím dosahujeme rozvoje kompetence u žáka
Účinně spolupracují ve skupinách.	Využíváme skupinovou práci žáků. Učíme žáky spolupráci v kolektivu a týmové práci.
Podílí se na vytváření pravidel práce v týmu a pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce.	Žáky vedeme k získávání základů kooperace a týmové práce, při které se společně s pedagogy podílejí na vytváření pravidel práce v týmu. Rozvíjíme u žáků systematickosti, vytrvalost a přesnost.
Aktivně se podílí na vytváření příjemné atmosféry a přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů.	Aktivizačními metodami, relaxačními chvilkami a osobním pozitivním přístupem vedeme žáky k vytváření duševní, tělesné a sociální pohody. Učíme žáky vystihnout své pocity, nálady a podělit se o ně s ostatními, tím si dokázat vytvořit žebříček hodnot. U žáků podporujeme schopnost vytvářet příjemnou atmosféru v týmu, upevňujeme dobré mezilidské vztahy, učíme je v případě potřeby poskytnout pomoc nebo dokázat o ni požádat.
Realisticky hodnotí své schopnosti, mají zdravé sebevědomí, ale nepřeceňují své schopnosti.	Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Pěstujeme u všech žáků zdravé sebevědomí a dovednost realisticky zhodnotit své schopnosti. U žáků vytváříme pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru. Učíme je ovládat svoje jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty. Vedeme žáky k realistickému hodnocení svých schopností. Vytváříme u žáků schopnost vyslovit hypotézu na základě jejich myšlení a vedeme je k jejímu ověřování či vyvrácení pomocí protipříkladu.
Uvědomují si zodpovědnost za své chování a jednání, zdraví a život.	Řešením úkolů v menších skupinách vedeme žáky k odpovědnosti vůči kolektivu a k vzájemné pomoci. Formujeme odpovědnost žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování. Dbáme na dodržování zásad bezpečnosti práce a učíme je dovednosti poskytnutí první pomoci. Vedeme žáky k vhodnému uplatňování svých práv, uvědomování si svých povinností a jejich plnění. U žáků podporujeme dovednost týkající se duševní a tělesné hygieny, pěstujeme zodpovědnost za jejich zdravý život.

Jsou schopni diskutovat ve skupinách i v třídním kolektivu.	Učíme žáky vzájemné spolupráci, rozvoji komunikace, diskuse a asertivnímu chování.
Žáci jsou vedeni k respektování a úctě k rodinnému prostředí.	Posilujeme kladný vztah a úctu k rodičům, rodině a tím upevňujeme vzájemné rodinné vztahy. Uvádíme příklady možných důsledků neuváženě založené rodiny, snažíme se, aby si uvědomili potřebu úcty k lidem a svoji zodpovědnost za zdraví a život.
Při řešení úkolů a problémů jsou schopni akceptovat názory a zkušenosti jiných.	Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování a zároveň je učíme odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré lidské vztahy. U žáků rozvíjíme zdravé sebevědomí, fantazii a originalitu. Vedeme žáky k uvědomění krásy a jejího postavení v životě lidském.
Než žáci začnou pracovat na problému, tématu, analyzují problémovou situaci ve skupině.	Při práci ve dvojicích, ve skupinách, při projektech celé třídy, všech trojročích či celého Montessori dochází k diskuzím, kde je potřeba analyzovat problém a vymyslet systém jeho řešení.
Žáci společně plní jednotlivé úkoly problému, při potížích se dokáží zeptat, na závěr vyhodnotí své dílo, uklidí, popíší své emoce.	Tyto dovednosti procvičujeme při celoročních projektech, při projektech celého Montessori i při projektech třídy.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Dílčí kompetence	Čím dosahujeme rozvoje kompetence u žáka
Žáci respektují příslušníky jiných ras a vyznání, jsou proti útlaku a násilí.	Organizujeme zájezdy do zahraničí. Poskytujeme doplňkovou četbu, umožňujeme vyhledávat informace. Navštívujeme divadelní, filmová představení a kulturní akce. Diskutujeme o člověku, jeho potřebách a odlišnostech a vedeme tím žáky k respektování příslušníků jiných ras. Využíváme metody dramatické výchovy. Organizujeme adaptační programy. Využíváme skupinové práce.
Žáci si jsou vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu, chápou význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti.	Poskytujeme doplňkovou četbu, umožňujeme vyhledávat informace. Dbáme na dodržování pravidel. Diskutujeme s žáky o jejich právech a povinnostech. Vedeme žáky ke sledování a dodržování právních norem. Využíváme skupinové práce.
Žáci jsou v různých situacích zodpovědní, ohleduplní, ochotní pomáhat.	Využíváme metody dramatické výchovy. Využíváme skupinové práce.
Žáci mají pozitivní vztah ke kultuře a historickému dědictví, aktivně se zapojují do kulturního a sportovního dění.	Navštívujeme divadelní, filmová představení a kulturní akce. Poskytujeme doplňkovou četbu, umožňujeme vyhledávat informace. Žákům je nabízena účast v soutěžích a olympiádách. Využíváme skupinové práce.
Žáci přistupují zodpovědně ke svému okolí, jednájí v zájmu podpory a ochrany prostředí a zdraví.	Využíváme mezipředmětových vztahů a umožňujeme tvorbu prezentací k ekologickým globálním a lokálním problémům. Využíváme statistických údajů ve vztahu k životnímu prostředí. Diskutujeme o problémech prostředí. Vedeme žáky ke sledování aktuálního dění. Organizujeme Den Země, vymýšlíme ekologické projekty, podporujeme akce Ekotýmu a Montessori parlamentu.
Žáci cítí zodpovědnost nejen za sebe, ale i za třídu, trojročí, celé Montessori.	K tomu využíváme působnosti Montessori parlamentu.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Dílčí kompetence	Čím dosahujeme rozvoje kompetence u žáka
<p>Žáci používají bezpečně a účinně veškeré materiály a nástroje, dodržují stanovené pracovní postupy, dovedou se přizpůsobit pracovním podmínkám.</p>	<p>Vytváříme a upevňujeme pracovní návyky žáků pomocí používání základních pomůcek a nástrojů. Vedeme žáky k účelnému využití pracovního místa.</p>
<p>Výchova k šetrnosti – hospodaření s přírodními zdroji a majetkem, přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti a společenského významu, pracuje s přihlédnutím k ochraně svého zdraví i zdraví ostatních.</p>	<p>Používáním různých pomůcek a materiálů vedeme žáky k hospodaření s přírodními zdroji a majetkem.</p> <p>Zapojujeme žáky do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním zdrojům - účastí na sběru odpadových surovin k šetření energiemi, k péči o čistotu a pořádek okolí školy, bydliště, apod. Třídíme odpad.</p>
<p>Umí plánovat budoucnost, má představu o způsobu dosažení svého cíle, chápe základní zásady podnikání a zná jeho rizika.</p>	<p>V tematickém celku o povoláních vedeme žáky prostřednictvím besedy a diskuse k poznání svých schopností a možností, které jim pomohou se rozhodnout o svém budoucím povolání. Praktická práce nad konkrétními úkoly vede žáky k upevňování dovedností v oblasti plánování a způsobů dosažení cílů.</p>
<p>Při práci využívají získané poznatky z jiných předmětů a dovedou je vhodně využít k vlastnímu rozvoji a přípravě na budoucnost, dovedou je využít při volbě svého budoucího povolání.</p>	<p>Srovnávací metodou učíme žáky chápat minulost jako základ a východisko jejich budoucnosti. Pravidelným tréninkem tělesných zdatností a rozvíjením dovedností, vedeme žáky k chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti.</p>
<p>Dodržují pracovní morálku a kázeň, pracují s přihlédnutím k ochraně svého zdraví i zdraví ostatních.</p>	<p>Dodržováním bezpečnostních zásad je žákům vštěpován návyk ochrany svého zdraví i zdraví druhých.</p>

<p>Umí požádat o pomoc a radu a dovede ji poskytnout ostatním.</p>	<p>Nácvikem reálných dialogů učíme žáky schopnosti dorozumět se v cizím prostředí, požádat o pomoc nebo pomoc poskytnout. Skupinovou prací vedeme žáky k vzájemné pomoci a k tomu, aby sami dokázali v případě potřeby o pomoc požádat. Praktickým seznamováním žáků se zásadami první pomoci je vedeme k bezprostřednímu poskytnutí pomoci zraněnému a znalosti požádat o odbornou pomoc.</p>
<p>Žák naplánuje práci do dílčích kroků, učí se odhadnout čas na práci, dokáže rozlišit stěžejní a méně důležité úkoly.</p>	<p>Žáci pracují postupně s denním, týdenním, měsíčním plánem.</p>
<p>Žáci pracují podle dohodnutého postupu, používají doporučené materiály, zdroje, úkoly plní ve stanoveném termínu.</p>	<p>Od nejmenších dětí až po starší školáky se žáci cíleně učí plánovat svou práci na denních, týdenních a posléze měsíčních plánech.</p>
<p>Žák si zaznamenává svou práci, vyhodnocuje výsledky.</p>	<p>Formou záznamů do žákovské knížky žák zaznamenává svou práci, na konci týdne vyhodnocuje své výsledky. Při závěrečném zhodnocení týdne na komunitním kruhu jsou žáci vedeni ke zhodnocení své práce.</p>
<p>Žák si uvědomuje, jaké pracovní činnosti ho těší, vyhodnocuje, v jakých oborech lidského konání by mohl svůj zájem a své vlohy rozvíjet.</p>	<p>Individuálním přístupem žákům umožňujeme nacházet, co je baví, rozvíjet jejich vlohy a nadání, využít jejich dovednosti pro celý kolektiv třídy, trojročí nebo celého Montessori.</p>
<p>Rozvíjíme podnikatelské myšlení.</p>	<p>Podporujeme žáky v tom, aby své dovednosti nabídli ostatním, případně výměnou za jinou protislužbu. Hledáme způsoby, jak se prezentovat na trhu práce, učíme žáky, aby dokázali svou práci obhájit, prezentovat, ohodnotit.</p>

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Dílčí kompetence	Čím dosahujeme rozvoje kompetence u žáka
<p>Žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problému použít.</p>	<p>Žáci se učí od 4. ročníku zacházet s počítačem. Žáci mají možnost procvičovat učivo v rámci výuky i na PC – v každé třídě je nejméně jeden počítač. Vyhledávání informací, zpracování projektů, vytváření PowerPointových prezentací je samozřejmostí.</p>
<p>Žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.</p>	<p>Především ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Umění a kultura žáci potřebují vyhledávat informace, orientovat se ve zdrojích, kriticky posuzovat, zda je zdroj vhodný a informace pravdivá.</p>
<p>Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.</p>	<p>Žáci především na druhém stupni využívají technologie k výuce, mají možnost si brát do školy své notebooky a zapisovat poznámky z výuky do nich.</p>
<p>Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.</p>	<p>Snažíme se do výuky zasadit i psaní na klávesnici všemi deseti prsty tak, aby vytvářené materiály děti psaly rychle a bez použití zraku.</p>
<p>Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání.</p>	<p>Pravidelnou osvětou ze strany učitele či externích lektorů se snažíme dětem vysvětlovat přínosy i rizika využívání digitálních technologií.</p>

<p>Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.</p>	<p>Pravidelnou osvětou ze strany průvodců či externích lektorů se snažíme dětem vysvětlovat přínosy i rizika využívání digitálních technologií, diskutujeme o názorech z médií, které se vyjadřují k některým problémům z oblasti technologií.</p>
---	--

3.5 Začlenění průřezových témat do vyučovacích předmětů

Labyrint světa, Cizí jazyk a Další cizí jazyk

1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tematický okruh/ ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.1	Osobnostní rozvoj								
1.1.1	Rozvoj schopností poznávání	X	X	X	X	X	X	X	X
1.1.2	Sebepoznání a sebepojetí	X	X	X	X	X	X	X	X
1.1.3	Seberegulace a sebeorganizace	X	X	X	X	X	X	X	X
1.1.4	Psychohygienu	X	X	X	X	X	X	X	X
1.1.5	Kreativita	X	X	X	X	X	X	X	X
1.2	Sociální rozvoj								
1.2.1	Poznávání lidí	X	X	X	X	X	X	X	X
1.2.2	Mezilidské vztahy	X	X	X	X	X	X	X	X
1.2.3	Komunikace	X	X	X	X	X	X	X	X
1.2.4	Kooperace	X	X	X	X	X	X	X	X
1.3	Morální rozvoj								
1.3.1	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	X	X	X	X	X	X	X	X
1.3.2	Hodnoty, postoje, praktická etika	X	X	X	X	X	X	X	X

Praktická realizace v Montessori Prachatice

- pravidelný třídní, velký, generální sněm, jejich vedení, řešení provozních problémů
- společné sestavování pravidel a jejich změna v případě potřeby
- setkávání při společných akcích Montessori tříd
- setkávání při společných akcích školy
- pořádání a zapojení se do charitativních akcí, sbírek
- v případě potřeby spolupráce třídních kolektivů se speciálním pedagogem a psychologem
- pravidelná spolupráce s Domovem matky Vojtěchy a Hospicem sv. J. N. Neumanna, případně s jinými organizacemi, společné aktivity s klienty Domova matky Vojtěchy
- spolupráce s dětmi z Montessori předškolních zařízení, pomoc při jejich zařazování doškolního prostředí
- cílené zaměření na rétoriku – dovednosti kvalitně sdělit svůj názor, pravidelné samostatné prezentace před celou třídou, popř. třídami či veřejností (rodiči)
- závěrečné ročníkové práce na konci roku od 5. ročníku

2 Výchova demokratického občana (VDO)

Tematický okruh/ ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
2.1	Občanská společnost a škola	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.2	Občan, občanská společnost a stát	X	X	X		X	X	X		
2.3	Formy participace občanů v politickém životě				X	X	X	X	X	X
2.4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				X	X	X	X	X	X

Praktická realizace v Montessori Prachatice

- fungování třídních samospráv
- práce Montessori žákovského parlamentu
- přispívání do Montessori časopisu Velryba na souši
- práce Montessori Ekotýmu
- účast žáků ve Studentské radě Města Prachatice
- spolupodíl žáků na pravidelné evaluaci třídy a školy
- spolupráce s obecními komunitami, s občany města v rámci akcí školy a obce
- spolupráce s ostatními Montessori školami v ČR, ale i v zahraničí

3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Tematický okruh/ ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
3.1	Evropa a svět nás zajímá	X	X	X	X	X	X	X		X
3.2	Objevujeme Evropu a svět	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.3	Jsme Evropané	X	X	X	X	X		X	X	X

Praktická realizace v Montessori Prachatice

- celomontessori nebo celoškolské projekty - Evropský den jazyků, projekty zaměřené na partnerské školy
- zapojení do e-Twinningu – spolupráce mezi školami, komunikace studentů a tvorba společných projektů online
- příhraniční spolupráce se školami daného regionu
- zapojení do programu Erasmus
- velké kosmické příběhy

4 Multikulturní výchova (MkV)

Tematický okruh/ ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
4.1	Kulturní diference	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.2	Lidské vztahy	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.3	Etnický původ	X	X	X	X	X		X	X	X
4.4	Multikulturalita	X	X	X				X	X	X
4.5	Princip sociálního smíru a solidarity				X	X	X	X	x	X

Praktická realizace v Montessori Prachatice

- celoškolní projekty – Průřez světovou a evropskou kulturou – film, divadlo, literatura, hudba, výtvarné umění
- Tříkrálová sbírka
- Projekty CEV Dřípatka
- Velké kosmické příběhy

5 Environmentální výchova (EV)

Tematický okruh/ ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
5.1	Ekosystémy	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.2	Základní podmínky života	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.4	Vztah člověka k prostředí	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Praktická realizace v Montessori Prachatice

- celoškolní, ročníkové a třídní projekty – celoroční plán environmentální výchovy
- práce Ekotýmu a ekologické projekty Montessori parlamentu
- třídění papíru a plastu, sběr papíru a hliníku
- ozdravení školní zahrady
- využití přírodní školní zahrady pro výuku
- pravidelný úklid okolí školy
- spolupráce s Centrem ekologické výchovy – Dřípatkou
- využití výrobků s ekoznačkou
- postupné ozdravení nabídky stravy ve školní jídelně a školním bufetu
- spolupráce s Českým mysliveckým svazem, Městskými lesy Prachatice a Správou NP a CHKO Šumava

- šetření elektrickou energií a vodou
- velké kosmické příběhy
- zapojení do projektů EVVO a dalších, které souvisí s ochranou přírody a klimatu
- Montessori prostory jsou v co největší míře vybaveny nábytkem a pomůckami z přírodních materiálů

6 Mediální výchova (MV)

Tematický okruh/ ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	X	X	X	X	X	X	X		X
6.2 Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality				X	X	X	X		X
6.3 Stavba mediálních sdělení				X	X	X	X	X	X
6.4 Vnímání autora mediálních sdělení				X	X	X			X
6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti				X	X		X	X	X
6.6 Tvorba mediálního sdělení	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6.7 Práce v realizačním týmu	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Praktická realizace v Montessori Prachatice

- využití videokamery pro záznam práce dětí a jejich následné sebehodnocení
- vydávání Montessori časopisu Velryba na souši
- pěstování kritického přístupu k reklamě, bulvárnímu tisku a kýči v rámci celoškolních, ročníkových a třídních projektů
- prezentace žáků v rámci výuky od 1. ročníku
- ročníkové práce na konci 5. ročníku a každého ročníku II. stupně
- pozitivně a efektivně vedená komunikace (při řešení třídních problémů, sebehodnocení, skupinové práci, kooperativní výuce, atd.)
- spolupráce s městskou knihovnou
- prezentace Montessori tříd na veřejnosti – výstavy, zapojení do akademie školy, místní tisk, kabelová televize, www stránky, výroba reklamního videoklipu

3.6 Specifika vyučovacích metod ve třídách MONTESSORI

3.6.1 Principy Montessori pedagogiky

Pedagogické postupy a metody navazují na principy, které byly uplatňovány v předškolním zařízení s programem Montessori, v zájmovém útvaru Bezinka pro nejmenší - Montessori a jsou totožné i s Montessori družinou.

Pracujeme s pojmy senzitivní fáze, polarita pozornosti, připravené prostředí, volná práce.

Senzitivní fáze ve vývoji dítěte je zvláštní vnímavost k získání určitých schopností a dovedností; trvají jen určitou dobu a nenávratně skončí, ať jsou využity nebo ne. Senzitivní fáze probíhají u každého člověka v každém věku. Senzitivní fáze související s vývojem se projevují u všech dětí na světě podobně.

Polarita pozornosti označuje maximální koncentraci dítěte na určitou práci. Pokud je dítě takto zaujato, nemá být vyrušováno a má mu být poskytnut dostatek času, aby práci dokončilo. Ve školním prostředí se o to snažíme výukou v blocích, nedělením rozvrhu na jednotlivé předměty (dle možností), v maximální možné míře respektujeme pracovní nasazení dítěte.

Připravené prostředí znamená připravené prostředí pro aktuální senzitivní období jednotlivých dětí; zahrnuje speciální výukový program, materiály, uspořádání třídy, proces osvojování poznatků, osobnost učitele a lásku k dítěti. Prostor třídy je rozdělen do oblastí vzdělávacích předmětů. Oblasti jsou vybaveny otevřenými dostupnými policemi s vhodnými pomůckami pro rozvoj vědomostí a dovedností. Připravené prostředí je i takové, které se aktuálně přizpůsobuje potřebám dítěte nebo dětí, pokud je to v souladu s ostatními členy třídy.

Věková heterogenita (různorodost). Jen ve skupině různě starých dětí může docházet ke vzájemnému učení, k prohlubování znalostí, k opakování v minulém ročníku probrané látky. V heterogenní skupině je pro vyspělejší děti snazší najít si kamaráda mezi staršími dětmi, pro pomalejší děti zase mezi mladšími. Heterogenní skupina dává možnost zažít si pocit, že je o mě pečováno i že já sám pečuji.

Kooperativní výuka (spolupráce) a individuální výuka. Maximálně respektujeme individualitu dítěte, jeho potřebu pracovat sám, ve dvojici nebo ve skupině. Podporujeme skupinovou výuku, práci na společných projektech, akcích, ale respektujeme přání jedinců pracovat odděleně.

Hodnocení, práce s chybou. Chybu chápeme jako ukazatele změny, jako zdroj pohybu a příležitost se o sobě něco dozvědět. Pravidelným sebehodnocením i respektujícím vzájemným hodnocením se snažíme děti dovést k reálné představě o sobě, o svých dovednostech.

Samostatnost a zodpovědnost. Veškerá pedagogická činnost vede k tomu, abychom vychovávali děti samostatné – schopné se rozhodnout, práci si naplánovat, začít úkol, sehnat si informace, dokončit a prezentovat projekt, najít si vše potřebné, zeptat se atd, - ale i zodpovědné. Zodpovědné za svoji práci, za její dokončení, uklizení, ale i za své chování, za třídní kolektiv, za celé Montessori.

3.6.2 Vzdělávací strategie Montessori

Vychází z předpokladu, že každý člověk je bytost neopakovatelná a přichází na svět s vybavením, které není shodné s jiným jedincem.

Vzdělávací strategie v systému Montessori tedy musí být volena tak, aby učitel mohl k dětem přistupovat individuálně a vycházel vstříc jejich potřebám.

Koncepce programu Montessori umožňuje realizovat současné moderní trendy v oblasti vyučování:

- využití vnitřní motivace a individuálních předpokladů a schopností
- komunikační dovednosti ve výuce (komunitní kruh)
- integrovaná tematická výuka
- problémové vyučování
- kritické myšlení
- skupinová práce, projektové vyučování
- globální výchova
- poznávání všemi smysly
- vnímání reálných skutečností – propojení se životem

3.6.3 Specifický způsob vyučování

Specifickou formou vyučování je tzv. volná práce, což je samostatná, individuálně řízená činnost v souladu se zájmem a plánem žáka v rámci ŠVP.

Volná práce však neznamená, že dítě střídá činnosti bez ukončení a důslednosti nebo nedělá nic. Svoboda nespočívá v tom, že dítě zůstane ponecháno samo sobě nebo že učitel vůbec nezasahuje do jeho vzdělávání a učebních procesů. Nějakou činnost si dítě zvolit musí.

Učitel činnost dětí koordinuje a využívá své pedagogické dovednosti, aby bez příkazů pomohl najít dítěti činnost, která ho zaujme.

Svoboda dítěte je samozřejmě chápána jako povinnost, ne anarchie. Pokud se dítě pro něco rozhodne, je jeho povinností práci dokončit.

Pokud chce dítě pracovat s určitým materiálem, který ho zajímá – samo se svobodně rozhodne – je jeho povinností dodržet daná pravidla.

K sebedisciplíně vedou průvodkyně děti již v předškolním zařízení.

Běžnou formou výuky je také skupinová práce nebo práce ve dvojicích podle volby žáka i jako učební metoda. Nedílnou součástí jsou klíčové lekce na prezentaci nových témat.

3.6.4 Spolupráce se zákonnými zástupci

Pravidelná spolupráce se zákonnými zástupci je velmi důležitá pro jednotné působení principů vedení a práce s dětmi doma a ve škole.

Škola je zákonným zástupcům otevřena. Zákonní zástupci mají po domluvě možnost zúčastnit se vyučování, mohou se zúčastňovat výletů a výprav dětí v rámci vyučování.

Součástí spolupráce během roku je také pořádání slavností a programů pro zákonné zástupce s dětmi mimo vyučování.

Pravidelně se konají třídní schůzky a individuální pohovory.

Nejméně jedenkrát ročně se uskuteční tzv. generální sněm – tedy setkání všech učitelů, žáků a rodičů.

Zákonní zástupci jsou povinni seznámit se se Školním vzdělávacím plánem pro Montessori třídy a Kurikulem pro děti a rodiče, informovat se o prospěchu, chování svých dětí a akcích třídy i všech Montessori tříd v průběhu roku v rámci systému Bakalářů, v žákovských knížkách, z týdenních zpráv. Je také potřeba, aby se účastnili Montessori akcí – generální sněm, tematické přednášky atd.

3.6.5 Průběh dne

Žáci se dle principů Montessori učí ve vyučovacích blocích. Během těchto bloků probíhá výuka formou volné práce – individuální nebo skupinové, prezentace nové látky, prezentace dětí, práce na projektech.

Během těchto výukových bloků žáci volí činnost, tempo práce, odpočinek, mohou volně chodit na WC, dodržovat pitný režim, svačit. Průvodce dle aktuálního dění ve třídě nebo aktuální domluvy s žáky, průvodci v daném trojročí nebo podle vlastního uvážení volí společný či individuální čas na odpočinek žáků.

8:00 – cca 11:40 (podle času určeného na oběd) - 1. blok

Cca 12:00 – 13:30 – 2. blok

14:00 – 15:30 – odpolední blok

Součástí běžné výuky je také v co největší míře zařazovaná výuka v terénu, několikadenní pobyty v přírodě – adaptační kurz, exkurze, návštěvy externích lektorů. Na druhém stupni od 7. ročníku - pak v rámci vzdělávací oblasti Člověk a svět práce pravidelné exkurze (i vícedenní) na různá pracoviště dle možností školy.

3.6.6 Před přijetím do Montessori třídy

Do první třídy Montessori:

Do prvního ročníku Montessori jsou přijímány děti podle těchto kritérií:

1. Návštěva Montessori předškolního zařízení a doporučení průvodkyně – max. 10 bodů
2. Starší sourozenec zájemce u nás navštěvuje Montessori třídu – max. 10 bodů
3. Projevení zájmu o Montessori během posledních dvou let (návštěva v Montessori třídě, návštěva na setkání s předškoláky, tematické přednášky atd.) – max 10 bodů.
4. Vyplnění dotazníku oběma rodiči – max. 10 bodů.

Před termínem zápisu jsou zákonní zástupci na informativní schůzce seznámeni s pedagogikou Montessori na naší škole.

Zájemci – děti – chodí na pravidelná setkání předškoláků.

Zájemci – děti (z Montessori předškolního zařízení i z jiných předškolních zařízení) – mají možnost po dohodě (od února) pravidelně navštěvovat výuku v prvním trojročí.

Rodiče mají možnost konzultovat své rozhodnutí s vyučujícími.

Do jiné než první třídy Montessori:

Do jiné, než první třídy Montessori je možné přijmout žáka jenom v případě volné kapacity.

V tomto případě je nutný (dle možností):

- pohovor s oběma rodiči a žákem
- souhlas obou rodičů se vzděláváním žáka v Montessori třídě
- návštěva obou rodičů ve výuce
- návštěva žáka ve výuce bez přítomnosti rodiče po dobu 5 dnů

Před nástupem do Montessori třídy jsou rodiče povinni seznámit se se školním vzdělávacím plánem pro Montessori třídy a Kurikulem pro rodiče a děti.

3.6.7 Koncepce domácí přípravy žáků

Domácí příprava žáků navazuje na jejich přímé vzdělávací působení ve škole a je koncipována v souladu s platným ŠVP. Je druhotným doplňkem, primární učení žáka probíhá ve vyučovací hodině ve škole.

Cíl domácí práce žáka:

- procvičit učivo (zejména v praktických souvislostech)
- rozvíjet u žáků smysl pro povinnost
- rozvíjet schopnost žáků samostatně se učit
- motivace (nejen) pro nové učivo
- zpětná vazba (pro učitele, žáka, zákonné zástupce)
- rozvíjení schopnosti organizace času
- rozšiřování kompetencí (doplňkový cíl)

Typy domácí práce žáka:

- dílčí úkoly zaměřené na procvičení a upevnění probíraného učiva
- práce na studijním plánu
- nepovinné a dobrovolné úkoly
- dlouhodobé úkoly, které vyžadují promyšlenou přípravu, vyhledávání a zpracování informací (prezentace, ročníkové práce apod.)

Zadávání domácí práce je plně v kompetenci učitele.

Dokončení práce doma z důvodu nestíhání ve škole lze zadat pouze výjimečně. Pokud se nestíhání práce ve škole opakuje u stejného žáka, je třeba hledat příčinu nezvládnutí práce, diferencovat požadavky ve spolupráci se zákonnými zástupci, výchovnou poradkyní, speciálním pedagogem nebo dalšími odborníky. Pokud se při hledání příčin nestíhání práce žáka ve škole dospělo k názoru, že příčina spočívá v rozhodnutí žáka ve škole nepracovat

případně nepracovat vůbec (ve škole ani doma), je možné, po dohodě se zákonnými zástupci, zadávat domácí práci pravidelně nebo se se zákonnými zástupci domluvit na jiném postupu, případně přestupu do běžné třídy.

Od zákonných zástupců očekáváme:

Zajištění vhodného materiálního zázemí (školní kout) podporující domácí přípravu (klid k soustředění - nerozptylování, židle a stůl, psací a jiné běžně používané pomůcky, případně počítač s připojením k internetu...)

Vhodnou organizaci času dítěte po vyučování podporující domácí přípravu. Podpůrnou motivaci dítěte k domácí přípravě.

3.7 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v Montessori třídách

Na naší škole se snažíme o bezproblémové zařazení dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. Se všemi dětmi ve třídě pracujeme takovým způsobem a zařazujeme takové metody práce, abychom učili žáky toleranci, vzájemnému pochopení, pomoci a rasové snášenlivosti.

Do tříd, kde jsou pro výuku využívány názorné pomůcky, např. Montessori materiál, jsou běžně zařazováni žáci se specifickými poruchami učení a je k nim přistupováno dle jejich individuálních potřeb. Pokud má žák problémy s učením a projevují se u něj typické znaky poruchy, je vyšetřen (po dohodě s rodiči) v pedagogicko-psychologické poradně. Učitel pak s dítětem pracuje podle doporučení poradny a jeho cílem je ulehčit žákovi práci v problematických oblastech podle rozsahu a stupně poruchy. Realizací principů a metod práce s důrazem na individualizaci výuky je přirozeně vytvořeno vhodné prostředí pro tyto žáky (např. senzitivní fáze vývoje dítěte, polarita pozornosti, připravené prostředí, práce se specifickým názorným materiálem a možností vlastního prožitku, trojstupňová výuka atp.). Na pravidelných schůzkách je s rodiči konzultována práce žáka, jeho posun či návrhy dalších metod práce.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ). Následně dle doporučení ŠPZ škola vypracuje individuální vzdělávací plán (IVP). IVP je vypracován zpravidla na 1 rok a zákonný zástupce s ním vyjadřuje souhlas. Podkladem pro tvorbu IVP je ŠVP. Na doporučení ŠPZ je možné, v rámci podpůrných opatření, upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah (viz příloha).

Žáci s tělesným postižením mohou být do Montessori tříd také integrováni. Je jim věnována zvláštní pozornost a péče nejen v době vyučování, ale i během přestávek či oběda.

V posledních letech narůstá ve společnosti počet dětí, které se s rodiči přistěhují z jiné země a neovládají český jazyk. Těmto dětem vyjdeme vstříc a po začlenění do třídních kolektivů jim může být nabídnuto doučování. Učitelé k těmto dětem také přistupují individuálně, tolerují jejich výsledky nejen v českém jazyce, ale i v ostatních předmětech a pomáhají jim překonat bariéru, kterou s sebou nese neznalost jazyka a prostředí.

3.8 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem je žák, který vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých či sociálních dovednostech.

Mimořádně nadaným žákem je žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně přivysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka žáků probíhá tak, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Postup při zajišťování výuky je obdobný jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato skutečnost vychází z toho, že také žák mimořádně nadaný má speciální vzdělávací potřeby.

V případě, že učitel vysleduje u žáka projevy mimořádného nadání, informuje o svém zjištění zákonné zástupce žáka. Jestliže zákonní zástupci žáka požádají o vyšetření žáka v PPP nebo v SPC a toto akreditované pracoviště potvrdí, že se jedná o žáka mimořádně nadaného, je žák dále vzděláván i hodnocen na základě doporučení odborného pracoviště. Výuka probíhá podle individuálních vzdělávacích plánů, které na začátku školního roku sestavují učitelé jednotlivých vyučovacích předmětů. V individuálním vzdělávacím plánu jsou rozpracovány závěry a doporučení PPP nebo SPC do podoby očekávaných výstupů učiva a vhodných vzdělávacích strategií pro období školního roku, případně jeho zbývající části. Součástí individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka může být i jeho účast ve výuce

některých vyučovacích předmětů ve vyšším ročníku, než který navštěvuje.

Výuka žáků mimořádně nadaných se v předmětech, ve kterých je integrace stanovena, zaměřuje na jejich individuální rozvoj.

Vyučující sleduje mimořádně nadané žáky zejména po stránce osobnostního a sociálního rozvoje, který nemusí být vždy v souladu s rozvojem žáka v oblasti intelektové.

O vyšetření žáka odborníkem PPP nebo SPC může rodič požádat i bez doporučení vyučujícím. Pokud dojde odborné zařízení k závěru, že je třeba dítěti věnovat speciální péči, je nutné, aby o této skutečnosti rodič informoval třídního učitele. S poskytnutými údaji je zacházeno jako s důvěrnými.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka:

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka zpracovává škola a obsahuje:

- závěry doporučení školského poradenského zařízení
- závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka
- údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi
- vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek
- seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů
- určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka
- personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka
- určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se školským poradenským zařízením.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením.

IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Poskytování vzdělávání podle individuálního

vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka.

Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v individuálním vzdělávacím plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy.

4 Učební plán

I. stupeň - Montessori

Oblast	Obor	RVP hodiny	předmět	ŠVP hodiny min. + dispon.	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Kontrola
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	LABYRINT SVĚTA	$33 + 6D = 39$	8	8	8	7	8	39
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	20		$20 + 2D = 22$	4	5	5	4	4	22
Informatika	Informatika	2		2	0	0	0	1	1	2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	11		$11 + 3D = 14$	2	2	2	4	4	44
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5		5	1	1	1	1	1	
Umění a kultura	Hudební výchova	12		5	1	1	1	1	1	
	Výtvarná výchova			$7+3D=10$	2	2	2	2	2	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	10	2	2	2	2	2		
Jazyk a jazyková komunikace	Cizí jazyk	9	Anglický jazyk	$9+2D$	1	1	3	3	3	11
Disponibilní hod. dotace		16		$102 + 16D = 118$						
Celkem hodin v 1. – 5. ročníku		118		118	21	22	24	25	26	118
Ročníková maxima					22	22	26	26	26	
Nepovinné předm.										
Náboženství					1	1	1	1	1	

II. stupeň - Montessori

Oblast	Obor	RVP hodiny	předmět	ŠVP hodiny min. + dispon.	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Kontrola
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	LABYRINT SVĚTA	15 + 2D = 17	5	3	4	5	17
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	15		15 + 2D = 17	4	4	4	5	17
Informatika	Informatika	4		4	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika	20		5	1	1	1	2	21
	Chemie			4	1	1	1	1	
	Přírodopis			5 + 1D = 6	2	1	1	2	
	Zeměpis			6	2	1	1	2	
Člověk a společnost	Dějepis	10		6	2	1	1	2	11
	Výchova k občanství			4 + 1D	1	1	1	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	9		4	1	1	1	1	10
	Výtvarná výchova			5 + 1D = 6	2	1	1	2	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3		3 + 11D = 14	1	6	7	0	16
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10		2	0	1	1	0	
	Tělesná výchova			8	2	2	2	2	8
Jazyk a jazyková komunikace	Cizí jazyk	12	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk	6	Německý jazyk	6	0	2	2	2	6
Disponib. hod. dotace		18							
Celkem hodin v ročníku		122			28	30	32	32	122
Ročníková maxima					30	30	32	32	

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

I. stupeň (1. trojročí: 1. – 3. ročník, 2. dvojročí – 4. - 5. ročník)

II. stupeň (6. ročník – spolupracující v rámci projektů s 2. dvojročím, 3. trojročí – 7., 8., 9. ročník – samostatně nebo na některé předměty propojené ročníky)

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět LABYRINT SVĚTA je na I. stupni tvořen obsahem vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura, Matematika a její aplikace, Informatika, Člověk a jeho svět, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Člověk a svět práce a ze všech tematických okruhů průřezových témat. **Anglický jazyk je veden jako samostatný předmět.**

Na II. stupni je vyučovací předmět LABYRINT SVĚTA tvořen vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura, Matematika a její aplikace, Informatika, Dějepis, Výchova k občanství, Chemie, Přírodopis, Fyzika, Zeměpis, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Člověk a svět práce, Výchova ke zdraví, Tělesná výchova a ze všech tematických okruhů průřezových témat. **Cizí jazyky jsou vedeny jako samostatné předměty.**

5 Učební osnovy předmětu Labyrint světa a předmětu Anglický jazyk a Německý jazyk

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Labyrint světa je na I. stupni tvořen obsahem vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura, Matematika a její aplikace, Informatika, Člověk a jeho svět, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Člověk a svět práce a ze všech tematických okruhů průřezových témat. **Anglický jazyk je veden jako samostatný předmět.**

Na II. stupni je vyučovací předmět Labyrint světa tvořen vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura, Matematika a její aplikace, Informatika, Dějepis, Výchova k občanství, Chemie, Přírodopis, Fyzika, Zeměpis, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Člověk a svět práce, Výchova ke zdraví, Tělesná výchova a ze všech tematických okruhů průřezových témat. **Cizí jazyky jsou vedeny jako samostatné předměty.**

Předmět Labyrint světa v sobě zahrnuje všechny vzdělávací obory dle RVP. Zásadní pro nás byla propojenost jednotlivých oborů, učení v souvislostech, proto jsme zvolili variantu jediného předmětu. Stěžejním tematickým materiálem pro I. stupeň je vzdělávací oblast Člověk a jeho svět – dle M. Montessori Kosmická výchova. Témata této oblasti se promítají i do dalších vzdělávacích oborů ve výuce.

Pro II. stupeň jsou stěžejní témata vzdělávacího oboru Dějepis, na něž v co největší míře – dle možností – navazují obory Český jazyk a literatura (především Literární výchova), Zeměpis, Výtvarná výchova, Hudební výchova a dle možností i další obory.

Organizační vymezení

Výuka probíhá v celém prostoru dvou pater školy, v jazykové učebně, dalších odborných učebnách školy (odborná učebna Hudební výchovy, Výtvarné výchovy, Fyziky, Chemie, tělocvična, učebna Informatiky) případně na zahradě s využitím pomůcek a různých zdrojů informací. Výuka může probíhat také v mimoškolním prostředí - při exkurzích do různých kulturních, sportovních a vzdělávacích zařízení (divadlo, muzea, dopravní hřiště, odborné programy pro děti, odborná pracoviště...). Velkou měrou zařazujeme do výuky dny v terénu.

Ve škole je zajištěna možnost společné práce dětí mezi ročníky a tím vzájemné učení, vzdělávací obohacování, budování sociálních vztahů, trénink komunikačních dovedností a posilování emoční inteligence mezi žáky.

Předmět LABYRINT SVĚTA i ostatní předměty jsou organizačně realizovány převážně v blocích a tematických celcích, někdy ve vyučovacích hodinách.

Průběh vzdělávání

Vyučovací předměty jsou realizovány v rámci principů a charakteristiky ŠVP. Vzdělávací obsah je propojen, a tak umožňuje žákům poznávat a učit se v souvislostech. Vzdělávací obsah je žákům nabízen s možností výběru a volby tak, aby chápali učební činnost jako samozřejmě naplnění školního času, ale zároveň aby možnost výběru pomáhala dětem převzít odpovědnost za své vzdělávání a učení - a vnímali je jako běžnou součást svého života.

Žákům jsou nabízeny různé zdroje pro zjišťování informací – školní knihovna, výukové programy na PC, připojení k internetu, připravené pomůcky a materiály, informace z terénu a externího prostředí, rozhovory, spolupráce s externími lektory apod.

Pro praktickou realizaci propojení poznatků a dovedností z různých oblastí (matematika, jazyk, přírodověda, historie, zeměpis, umění, pracovní náměty, zdravý životní styl a ekologie) nejlépe vyhovuje integrovaná tematická výuka (zahrnuje také velké otázky). V rámci tematických celků získávají žáci propojené informace, které umožňují globální pohled na svět, porozumění a vytváření vlastních konceptů. Využívají se vlastní tematické náměty dětí a jejich autentické zážitky, jejich zájem a naladění věnovat se určité oblasti. Pro jazykovou výchovu a matematiku je ve třídě připraven výukový materiál, který respektuje zásady pro připravené prostředí.

Aktivity v rámci tematické výuky a projektů jsou voleny tak, aby děti mohly spolupracovat, vzájemně si radit a pomáhat, pracovat ve skupinách na společném cíli a společně řešit problémy. Při takovéto spolupráci (ve dvojicích, ve skupinách, napříč ročníky) pak mohou žáci pozorovat různé metody práce u svých spolužáků – mohou zkoušet, experimentovat a poznávat, jaké styly a metody práce jim samotným nejvíce vyhovují. Mohou se učit od svých starších – i mladších – spolužáků. Během společné i individuální práce učitel žáky sleduje, konzultuje nebo pomáhá s jejich učební činností.

Pro individuální práci učitel zajišťuje „připravené prostředí“ s potřebnými zdroji informací, pomůckami, výtvarnými a dalšími pracovními materiály. Děti se učí pracovat samy a zaznamenávat si poznámky ze svého učení.

Výsledky své práce se žáci učí prezentovat jako skupina nebo jako jednotlivci. Přijímají tak okamžitou zpětnou vazbu od svých spolužáků i učitelů. Při společných prezentacích si děti vzájemně předávají informace, které zjistily a zpracovaly, a mají možnost klást další otázky. Vzájemně se tak obohacují a učí.

Materiály ze školní práce si děti zakládají do svého portfolia, učí se tak dokumentovat svůj

vzdělávací pokrok. Portfolio je součástí podkladů pro slovní hodnocení školní práce žáků. Součástí běžného života školy je komunitní kruh a shromáždění školy – Velký sněm, kde mají děti i učitelé možnost sdělovat své zážitky, pocity a zkušenosti, diskutovat, vyjadřovat se k problémům, k pravidlům, prezentovat informace a hodnotit svoji práci. Považujeme za důležité, aby se děti nebály mluvit o svých názorech a konfrontovat je s okolím. Komunitní setkávání slouží také k předání informací o programu dne, změnách v programu či plánu.

Pomocí evokační prezentace jsou žáci povzbuzeni pro stanovení cílů učení a formulaci velkých otázek. Dále si vybírají oblast a dílčí témata, kterým se individuálně budou věnovat hlouběji. Na svých tématech a cílech pracují společně nebo samostatně nebo pod vedením pedagoga.

Žák svá dílčí témata zpracovává, prohlubuje poznatky o něm a předává je ostatním. Informace z oblastí, jejichž zpracování se žák přímo neúčastnil, jsou mu zprostředkovány spolužáky. Doplnění záznamů v mapách učiva je průběžně kontrolováno kmenovým učitelem a zaznamenáváno (pedagogický deník učitele, vlastní záznamy o postupu práce žáka, žákovské portfolio práce) – tyto záznamy jsou součástí podkladů pro slovní hodnocení školní práce žáků.

S ohledem na věková specifika dospívajících žáků přizpůsobujeme nabídku pojetí zpracování vzdělávacího obsahu především v podobě praktických činností tak, aby převažovala výuka, kde žáci získávají zkušenosti a informace na základě praktických činností nebo řešení problémů a projektů. Součástí výuky tak budou i prezentace pozvaných odborníků nebo exkurze na odborná pracoviště mimo školu - poznávací exkurze, besedy, práce v terénu, práce na projektech, výroba pomůcek, příprava jídla a vaření, sportovní aktivity apod.

Časové vymezení

Předmět	LABYRINT SVĚTA / ANGLICKÝ JAZYK / NĚMECKÝ JAZYK								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	20/1	21/1	21/3	22/3	23/3	25/3	25/3/2	27/3/2	27/3/2
Celková čas. dotace	118					122			

Klíčové kompetence

Kompetence k učení – KU

Kompetence komunikativní – KK

Kompetence občanské – KO

Kompetence digitální - KD

Kompetence k řešení problémů – KŘP

Kompetence sociální a personální – KSP

Kompetence pracovní – KP

Výchovné a vzdělávací strategie

Dbáme a zajišťujeme připravené prostředí se specifickým materiálem (Montessori pomůcky, odborná literatura, programy na PC), který žák používá v rámci svých individuálních možností a potřeb. Učíme žáky hledat pro sebe nejvhodnější učební metody. (KU, KŘP, KSP, KO, KD)

Vzdělávací obsah nepředkládáme jako celek, ale dělíme jej na dílčí kroky podle individuálních potřeb žáka. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali poznat svoje individuální potřeby, zvládli odhadnout délku trvání jednotlivých úkolů, měli dovednost rozvrhnout si práci, naplánovat. (KU, KŘP, KSP, KO, KP)

Plně respektujeme možnost výběru místa a spolupráce dětí. (KU, KO, KSP, KŘP, KP)

Vedeme žáky k zodpovědnosti za svou práci, k dovednosti vyhledat si informace, přijít si na postup práce, zeptat se, práci vyhodnotit a udělat výstup pro sebe nebo ostatní. (KU, KK, KO, KŘP, KSP, KP)

Žákům nabízíme společné aktivizující práce k úvodu tematických celků i v průběžné práci. (KU, KK, KSP, KŘP, KD)

Žákům nabízíme společné aktivizující práce ke čtení, psaní, práci s textem, sebevyjádření, rozvíjení slovní zásoby a komunikačních dovedností. (KU, KK, KSP, KŘP)

Při práci žákům běžně nabízíme a umožňujeme přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, žákovská knihovna, internet, externí zdroje...). (KU, KŘP, KD)

Ve výuce využíváme různorodé metody a způsoby práce – individuální, skupinová, práce na pomůckách, projekty, exkurze... (KU, KK, KSP, KŘP, KO, KD)

Ve výuce pravidelně využíváme komunitní kruh. Žáky vedeme k formulování svých problémů, názorů, k respektu názoru druhých. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Využíváme práci s chybou. (KU, KŘP, KP)

Dbáme na připravené prostředí se specifickým materiálem, který dítě používá v rámci svých individuálních možností a potřeb. (KU, KK, KŘP, KD)

Respektujeme vývojové potřeby a osobnostní předpoklady žáků. (KSP, KK)

Klademe důraz na dodržování dohodnutých pravidel včetně zásad bezpečnosti a hygieny. (KŘP, KK, KSP, KO, KP)

Vedeme žáky ke zvládnutí základních hygienických návyků spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií. Snažíme se využívat digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení. Klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů. (KD, KU, KK)

Dále jsou uvedeny učební osnovy jednotlivých vzdělávacích oborů a předmětů

5.1 Obor Český jazyk a literatura

Vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA je tvořen následujícími celky:

- Komunikační a slohová výchova
- Literární výchova
- Jazyková výchova

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	8	8	8	7	8	5	3	4	5

5.1.1 Český jazyk a literatura I. stupeň

Vyučovaný předmět LABYRINT SVĚTA, vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA integruje na I. stupni následující průřezová témata a jejich tematické okruhy: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.3.1, 1.3.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 4.5, 6.1, 6.2.

5.1.2 Český jazyk a literatura II. stupeň

Vyučovaný obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA integruje následující průřezová témata a jejich tematické okruhy: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.4, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 2.1, 4.1, 4.2, 4.3, 4.5, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5.

Předmět: LABYRINT SVĚTA

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Učivo	ŠVP výstupy 1. období - 1. trojročí, 1., 2., 3. ročník
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Čtení - výuka čtení genetickou metodou	Provádí přípravná cvičení sluchová a zraková Poznává písmena a slova v textu, orientuje se v textu Rozumí pojmu stránka, článek, nadpis, řádek, odstavec, písmeno, slovo, věta Na konci roku čte jednoduché věty plynule a s porozuměním
Naslouchání - praktické a věcné naslouchání	Dokáže naslouchat ostatním Volí vhodné verbální prostředky při řešení situace ve škole i mimo školu
Mluvený projev - pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování	Vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky Umí vyjádřit svá přání Dokáže se omluvit, poprosit, poděkovat, požádat o pomoc Vyřídí jednoduchý vzkaz Učí se slušnou formou odmítat Respektuje pravidla rozhovoru
Psaný projev - jednoduché úvahy a vyprávění	Jednoduchým způsobem písemně vyjádří svůj názor, napíše vyprávění

<p>Základní formy společenského styku</p> <p>Děj – základ vypravování</p> <p>Jednoduchý popis</p> <p>Vlastní úvahy a vyprávění</p>	<p>Užívá slušné oslovení, prosbu, poděkování</p> <p>Dodržuje posloupnost děje na základě pozorování</p> <p>Pojmenuje a jednoduchým způsobem popíše předměty a jejich vlastnosti</p> <p>Je schopen jednoduchým způsobem vyjádřit vlastní myšlenku, napsat krátké vyprávění</p>
<p>Pořádek slov ve větě</p> <p>Základní členění jazykového projevu</p> <p>Cvičení souvislého jazykového projevu</p> <p>Otázky a odpovědi</p> <p>Vypravování, popis</p> <p>Společenský jazyk a jeho formy</p> <p>Výběr jazykových prostředků</p> <p>Psaní krátkého dopisu, adresy</p> <p>Vyplňování formulářů</p>	<p>Procvičuje slovosled</p> <p>Vybírá vhodné jazykové prostředky</p> <p>Tvoří otázky</p> <p>Vypravuje podle obrázků</p> <p>Vymýšlí a píše vlastní vyprávění s jednoduchou strukturou</p> <p>Popisuje jednoduché činnosti a předměty</p> <p>Požádá o informace, podá stručné informace</p> <p>Napíše krátký dopis, adresu</p> <p>Vyplní jednoduchý formulář</p>
<p>PSANÍ</p>	
	<p>Provádí přípravné činnosti a cviky pro uvolňování ruky k psaní</p> <p>Osvojuje si základní hygienické návyky při psaní</p> <p>Učí se zacházet s grafickým materiálem</p> <p>Píše jednotlivé prvky písmen a číslic</p>

	<p>Orientuje se v liniatuře, případně individuálně používá pomocnou liniaturu</p> <p>Poznává a osvojuje si správné tvary písmen, číslic a slov</p> <p>Píše krátká slova a jednoduché věty</p> <p>Opisuje, přepisuje, píše diktát písmen a slov</p> <p>Píše velká písmena, vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou</p> <p>Vytváří si základy rukopisu</p>
<p>Tvary písmen abecedy</p> <p>Spojování písmen abecedy, opis, přepis</p>	<p>Rozlišuje obecná a vlastní jména osob a zvířat</p> <p>Píše písmena a číslice podle normy psaní</p> <p>Správně spojuje písmena</p> <p>Používá znaménka ve slovech a větách</p> <p>Opisuje, přepisuje jednoduché věty</p>
<p>Uplatňování správných tvarů písmen a číslic</p> <p>Automatizace psacího projevu</p> <p>Kontrola vlastního psaného projevu</p> <p>Úprava písemného projevu</p>	<p>Píše správné tvary písmen a číslic</p>
<p>ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p>	
<p>Poslech literárních textů</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>Přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p>	<p>Naslouchá literárním textům pro děti (rozpočítadla, hádanky, říkadla)</p> <p>Seznamuje se s básněmi pro děti a o dětech</p> <p>Přednáší říkadla a krátké básně</p> <p>Poslouchá pohádku a dokáže interpretovat její obsah</p> <p>Nakreslí ilustraci k příběhu</p>

	<p>Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní</p> <p>Rozlišuje pojmy básnička, říkadlo, pohádka, příběh</p> <p>Odlišuje verše</p> <p>Umí vytvořit rýmy</p>
	<p>Seznamuje se s pojmy spisovatel, kniha, časopis, ilustrace</p> <p>Vyjadřuje pocity z četby</p> <p>Je schopen dramatizace příběhu</p>
<p>Plynulé čtení jednoduchých textů</p> <p>Slovní přízvuk</p> <p>Čtení především tiché i hlasité</p> <p>Soustředěný poslech čtených textů – poezie i próza</p> <p>Text a ilustrace</p> <p>Vyprávění, dramatizace</p> <p>Báseň, verš, rým</p> <p>Individuální četba</p>	<p>Přechází k plynulému čtení textu bez delších pomlček mezi slovy a bez dvojího čtení</p> <p>Užívá správný slovní přízvuk</p> <p>Čte s porozuměním potichu i nahlas</p> <p>Umí naslouchat textu</p> <p>Spojuje obsah textu s ilustrací</p> <p>Vypráví, dramatizuje, domýšlí příběhy</p> <p>Recituje zpaměti básně</p> <p>Čte pohádky, knihy o přírodě, věcech a dětech a vypráví o nich</p> <p>Rozlišuje prózu a poezii</p> <p>Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p>
<p>Plynulé čtení</p> <p>Rychlé čtení tiché i hlasité</p> <p>Četba uměleckých, populárních a naukových textů</p> <p>Práce s literárním textem</p>	<p>Čte přiměřeně rychle a s porozuměním</p> <p>Využívá čtenářských dovedností</p> <p>Reprodukuje přiměřeně náročný text</p> <p>Chápe četbu jako zdroj informací</p>

<p>Besedy o knihách</p> <p>Výtvarný doprovod – ilustrace</p>	<p>Domýšlí příběhy</p> <p>Dramatizuje</p> <p>Charakterizuje literární postavy</p> <p>Seznamuje se s prózou a poezií, jejími tvůrci a výtvarným doprovodem</p>
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p>	
<p>Přípravné období:</p>	<p>Provádí sluchovou analýzu a syntézu</p> <p>Rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné</p>
<p>Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči</p>	<p>Umí určit hlásku na začátku a konci slova</p> <p>Vyjmenuje všechny hlásky ve slově</p> <p>Dokáže sestavit z hlásek slovo</p> <p>Pozná své jméno velkými tiskacími písmeny</p> <p>Čte a zapisuje velkým hůlkovým písmenem své jméno</p> <p>Rozlišuje pojmy hláska, písmeno, slovo, věta, chápe význam slov</p>
<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <p>Věta jednoduchá</p> <p>Druhy vět</p> <p>Pořadí vět v textu</p> <p>Slova nadřazená, podřazená, souřadná</p> <p>Pořádek slov ve větě</p> <p>Slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek</p> <p>Abeceda</p>	<p>Tvoří krátké souvislé projevy</p> <p>Píše jednoduché věty</p> <p>Rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací</p> <p>Řadí věty podle děje</p> <p>Určí nadřazenost a podřazenost slov</p> <p>Dodržuje pořádek slov ve větě</p> <p>Rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik</p> <p>Správně vyslovuje krátké a dlouhé samohlásky</p>

<p>Znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov</p> <p>Význam slabik pro dělení slov</p> <p>Písmeno ě ve slovech</p> <p>Slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky</p> <p>Vlastní jména osob, zvířat</p> <p>Psaní ú/ů</p> <p>Skladba</p> <p>Věta jednoduchá, souvětí</p> <p>Stavba věty jednoduché</p> <p>Základní skladební dvojice</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <p>Nauka o slově</p>	<p>Píše i-y po měkkých a tvrdých souhláskách</p> <p>Zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov:</p> <p>Dělí slova na konci řádku</p> <p>Správně píše, čte a vyslovuje skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</p> <p>Poznává podstatná jména, slovesa, předložky v textu</p> <p>Zdůvodňuje a správně píše ú-ů ve slovech</p> <p>Určuje věty a souvětí, spojuje věty do souvětí</p> <p>Vyhledává slovesa ve větách</p>
<p>Třídění slov podle významu</p> <p>Synonyma, antonyma – opozita, slova příbuzná</p> <p>Tvarosloví</p> <p>Stavba slova, slovní přízvuk</p> <p>Vyjmenovaná slova a jejich užití v textu</p> <p>Slovní druhy – ohebné, neohebné</p> <p>Skloňování podstatných jmen, rod podst. jmen</p> <p>Vlastní jména</p> <p>Slovesa: číslo, čas, časování</p>	<p>Třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná</p> <p>Zná vyjmenovaná slova a aplikuje do psaného textu</p> <p>Rozlišuje a třídí slovní druhy</p> <p>Skloňuje podst. jména, rozlišuje číslo a rod</p> <p>Aplikuje pravopis při psaní vlastních jmen</p> <p>Časuje slovesa, určuje osobu, číslo a čas</p>

Předmět: LABYRINT SVĚTA

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Učivo

ŠVP výstupy 2. období - 2. dvojročí, 4. a 5. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Technika mluveného projevu a vyjadřování

Pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog, zdvořilé vystupování

Mluvní rétorická cvičení

Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru

Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace

Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

Zvládne krátce plynule pohovořit na vybrané téma

Sleduje své vystupování na veřejnosti – gesta, mimika, spisovná mluva a upravuje dle potřeby

Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě

Technika písemného projevu

- hygienické návyky psaní, úhlednost, čitelnost, formální úprava

Adresa, pozdrav, pozvánka, dopis, popis, vypravování

Snaží se o obsahově i formálně správné slohové postupy

Vnímá estetickou stránku písemného projevu

Snaží se o úhlednost, čitelnost

Zvládne adresu, pozdrav, pozvánku, dopis, popis, vypravování

<p>Úhledné písmo a pěkná úprava, důraz nejen na obsah textu, ale i na formu</p> <p>Reprodukce jednoduchých textů osnova, odstavce, orientace v textu, orientace ve slovnících, encyklopediích</p> <p>Vypravování – využití osnovy, líčení zážitků, přirovnání, bohatost jazyka, slovní zásoba</p> <p>Popis – popis předmětu, děje, pracovního postupu, plnovýznamová slovesa</p> <p>Formy společenského styku – dopis, zpráva, oznámení, příspěvky do školního časopisu</p> <p>Písemné formy úředního styku – vyplňování běžných tiskopisů</p>	<p>Píše podle normy v přirozené velikosti se správným sklonem a rozestupem</p> <p>Uplatňuje osobitý rukopis s dodržáním úhlednosti, čitelnosti, respektování jazyka</p> <p>Opisuje a přepisuje text, aplikuje získané dovednosti v diktátech a autodiktátech</p> <p>Posoudí správnost napsaného textu, kontroluje si po sobě napsaný text</p> <p>Poradí si v běžném společenském styku</p> <p>Vyjadřuje se v jednoduchých formách psaného společenského i úředního styku</p> <p>Využívá Pravidel českého pravopisu</p> <p>Orientuje se v dětských encyklopediích, ve slovnících a dalších vzdělávacích textech</p> <p>Sestaví popis, vypravování, rozšiřuje si slovní zásobu</p>
<p>ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p>	
<p>Zážitkové čtení a práce s textem</p> <p>Správné plynulé čtení s porozuměním</p> <p>Uvědomělé a dostatečně rychlé čtení</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem – využívání poznatků z četby v dalších školních činnostech</p> <p>Vyhledávání informací</p>	<p>Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk</p> <p>Podstatné informace zaznamenává</p> <p>Reprodukuje obsah přečteného sdělení</p> <p>Čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje - používá správný slovní přízvuk</p>

<p>Práce s dětskou knihou</p> <p>Výběr četby podle osobního zájmu</p> <p>Rozvoj techniky čtení</p> <p>Čtení textů různých žánrů Základy literární teorie</p> <p>Rozlišování žánrů dětské literatury</p> <p>Literární pojmy</p> <p>Literární postavy Ilustrátoři</p> <p>Divadelní a filmová představení</p> <p>Časopisy, besedy o přečtených knihách,</p>	<p>Frázuje, dbá na barvu hlasu</p> <p>Prakticky využívá literární pojmy</p> <p>Domýšlí literární příběhy,</p> <p>Vyjadřuje své pocity z četby</p>
<p>Výrazné hlasité čtení uměleckých a naučných textů</p> <p>Výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu</p> <p>Recitace</p> <p>Volná reprodukce přečteného textu</p> <p>Zápis textu – vlastní tvorba textu</p> <p>Besedy o knihách</p> <p>Prezentace přečtených knih</p> <p>Divadelní a filmová představení</p> <p>Porozumění různým druhům textů věcné i odborné literatury</p> <p>Poezie: lyrika, epika, přirovnání</p> <p>Próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč.</p>	<p>Čte plynule, s porozuměním, nahlas a potichu přiměřeně náročné texty</p> <p>Vyjádří své pocity z přečteného textu a názory o něm</p> <p>Čte procítěně s prvky uměleckého přednesu</p> <p>Předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy</p> <p>Rozlišuje podstatné od méně podstatného</p> <p>Tvoří literární text na dané téma</p> <p>Zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýšlí texty, vede čtenářský deník</p> <p>Navštěvuje divadelní a filmová představení</p> <p>Orientuje se v odborných textech, včetně tabulek a grafů</p> <p>Využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet</p> <p>Používá základní literární pojmy</p> <p>Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p>

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
<p>Slovní zásoba a tvoření slova</p> <p>Význam slov, slova spisovná a nespisovná</p>	<p>Porovnává a vysvětlí významy slov</p> <p>Používá spisovnou podobu slov</p> <p>Rozlišuje stavbu slova</p>
<p>Vyjmenovaná slova</p> <p>Třídění slov podle druhů, slova ohebná a neohebná</p> <p>Slovesa – infinitiv, osoba, číslo, čas</p> <p>Podstatná jména – vzory podstatných jmen, koncovky podstatných jmen</p> <p>Skladba – věta jednoduchá, souvětí</p> <p>Spojovací výrazy</p> <p>Základní skladební dvojice</p> <p>Věta holá a rozvitá</p> <p>Řeč přímá a nepřímá</p>	<p>Rozpoznává předpony a předložky, správně je píše</p> <p>Poznává slova citově zabarvená</p> <p>Rozlišuje část příponovou a předponovou, kořen slova</p> <p>Uvědoměle užívá i/y po obojetných souhláskách</p> <p>Zařadí a aplikuje slovní druhy</p> <p>Určuje osobu, číslo, čas, časuje slovesa ve všech časech, vyhledává infinitiv v textu, časuje slovesa v oznamovacím způsobu</p> <p>Skloňuje podstatná jména</p> <p>Určuje vzory podstatných jmen</p> <p>Rozlišuje a porovnává věty jednoduché a souvětí</p> <p>Spojuje jednoduché věty v souvětí</p> <p>Určí základní skladební dvojice</p> <p>Vysvětlí větu holou, základní větné členy</p> <p>Rozlišuje řeč přímou a nepřímou</p> <p>Ví, kde se píše uvozovky v řeči přímé</p>

<p>Stavba slova</p> <p>Odvozování slov předponami a příponami</p> <p>Kořen slova, příbuzná slova</p> <p>Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene Přídavná jména odvozená od podstatných jmen</p> <p>Zdvojené souhlásky Předpony s, z, vz Předložky s, z</p> <p>Skupiny bě-bje, vě-vje, mě-mně</p> <p>Dělení slov na konci řádku</p> <p>Pravopis i-y po obojetných souhláskách mimo koncovku</p>	<p>Určuje kořen, předponu, příponu</p> <p>Vyznačuje slovotvorné základy, základová slova</p> <p>Užívá správné koncovky</p> <p>Doplňuje předpony a přípony podle smyslu</p> <p>Používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov</p> <p>Osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin</p> <p>Osvojuje si základní význam předpon</p> <p>Získává dovednosti užívat v praxi skupiny bě-bje, vě-vje, mě-mně</p> <p>Dovede používat dovednosti o vyjmenovaných slovech v praktických cvičeních</p>
<p>Vlastní jména – jednoslovná i víceslovná</p> <p>Tvarosloví – slovní druhy</p> <p>Podstatná jména – vzory a koncovky</p> <p>Přídavná jména – vzory jarní, mladý, matčin</p> <p>Slovesa – infinitiv, určité slovesné tvary, slovesný způsob</p> <p>Slovesa zvratná</p>	<p>Ovládá pravopis vlastních jmen</p> <p>Osvojuje si užívání a určování slovních druhů</p> <p>Určuje pád, číslo, rod a vzor podstatných jmen</p> <p>Cvičí skloňování podstatných jmen</p> <p>Cvičí pravopis koncovek podstatných jmen podle vzorů</p> <p>Určuje pád, číslo a rod přídavných jmen</p> <p>Rozliší přídavné jméno tvrdé, měkké a přivlastňovací</p> <p>Cvičí pravopis koncovek přídavných jmen tvrdých a měkkých podle vzorů</p> <p>Určuje osobu, číslo, způsob a čas u sloves v oznamovacím způsobu</p> <p>Poznává infinitiv</p>

<p>Zájmena – druhy zájmen</p> <p>Číslovky – druhy číslovek</p> <p>Skladba – základní větné členy</p> <p>Podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný</p> <p>Shoda přísudku s podmětem</p> <p>Stavba věty jednoduché – člen řídicí, závislý</p> <p>Grafické vyjádření stavby věty jednoduché</p> <p>Souvětí – typy, vzorce, základní pravidla interpunkce</p>	<p>Rozlišuje jednotlivé způsoby</p> <p>Vštěpuje si do paměti správné tvary podmiňovacího způsobu</p> <p>Osvojuje si časování sloves v různých časech a způsobech</p> <p>Nahrazuje podstatná jména zájmeny a vyhledává je v textu</p> <p>Orientačně se seznámí s druhy zájmen</p> <p>Vyhledává v textu číslovky</p> <p>Orientačně se seznámí s druhy číslovek</p> <p>Určuje základní větné členy a základní skladební dvojice</p> <p>Vyhledává a užívá různé podměty</p> <p>Osvojuje si pravopis shody přísudku s podmětem</p> <p>Poznává stavbu věty jednoduché – grafické vyjádření</p> <p>Poznává typy souvětí, vzorce souvětí.</p> <p>Seznamuje se základními pravidly interpunkce</p>
<p>Řeč přímá a nepřímá</p>	<p>Rozlišuje řeč přímou a nepřímou</p> <p>Poznává větu uvozovací</p> <p>Seznamuje se s užíváním interpunkce</p>

Učivo**ŠVP výstupy 2. dvojročí, spolupracující 6. ročník****KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**

Čtení – praktické, věcné, kritické

Naslouchání – praktické, věcné, kritické, zážitkové

Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu

Komunikační žánry

Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vlastní tvořivé psaní

Vypravování, popis, charakteristika

Korespondence, telefonování, úřední tiskopisy, poštovní styk, dopis, email

Rozliší s pomocí učitele základní slohové útvary

Sestaví osnovu

Dodrží časovou posloupnost

Užívá vhodných jazykových prostředků

Odlišuje spisovný a nespisovný projev

Vhodně užívá spisovné jazykové prostředky

Dorozumívá se kultivovaně a výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

Dbá na výběr vhodných slov

Stylizuje dopis, vypravování, popis, charakteristiku

Správně telefonuje, vyplní poštovní tiskopisy

LITERÁRÁNÍ VÝCHOVA	
<p>Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných textů, vhodná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu</p> <p>Způsoby interpretace literárních i jiných děl</p> <p>Základy literární teorie a historie – struktura, jazyk literárního díla, Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama</p> <p>Lidová slovesnost, hádanky, říkadla, rozpočítadla</p> <p>Pohádka, pověst, legenda, pověst, řecký epos, mýtus</p> <p>Vývoj písma, luštitelé písma,</p> <p>Vývoj literatury v souvislosti s dějinami – pravěk, starověk</p>	<p>Dává si do souvislostí světové a české dějiny v souvislosti s nejstaršími literárními památkami</p> <p>Zařazuje nejstarší literární památky do dějinných epoch</p> <p>Poznává vývoj písma v různých kulturách</p> <p>Rozeznává základní druhy literárních děl</p>
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
<p>Zvuková podoba jazyka – spisovná výslovnost</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov – homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby</p> <p>Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov</p> <p>Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický</p> <p>Obecné poučení o jazyce – jazykové příručky, čeština – jazyk národní, mateřský</p>	<p>Orientuje se s pomocí učitele v jazykových příručkách</p> <p>Rozpozná zvukovou a písemnou podobu slov</p> <p>Tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá v komunikaci</p> <p>Rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov</p> <p>Ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické</p> <p>Určí s pomocí didaktických pomůcek mluvnické kategorie u podst. jmen, příd. jmen, zájem, číslovek a sloves, aplikuje znalost pro písemný projev</p> <p>Uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy</p>

Vzdělávací obor: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Učivo

ŠVP výstupy 3. trojročí, 7., 8., 9. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové

Naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvcího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové

Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse

Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech;

Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru

Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

<p>vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)</p>	
<p>LITERÁRÁNÍ VÝCHOVA</p>	
<p>Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce</p> <p>Hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům</p> <p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)</p> <p>Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé</p> <p>Literární výchova navazuje na učivo oblasti Člověk a</p>	<p>Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p> <p>Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p> <p>Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>

<p>společnost obor Dějepis</p> <p>7. ročník – období středověku a začátek novověku</p> <p>8. ročník – novověk až poč. 20. století</p> <p>9. ročník – literatura 20. století</p>	
<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p>	
<p>Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov</p> <p>Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov</p> <p>Skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu</p> <p>Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický</p> <p>Obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)</p>	<p>Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p> <p>Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p> <p>V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p>Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>

5.2 Předmět Anglický jazyk

Předmět Anglický jazyk v sobě zahrnuje složky Řečové dovednosti, Poslech s porozuměním, Mluvení, Čtení s porozuměním, Psaní. Žáci jsou děleni na skupiny v rámci jednoho ročníku. Využívá se metoda CLIL.

Předmět	Cizí jazyk - angličtina								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	1	1	3	3	3	3	3	3	3

5.2.1 Anglický jazyk – I. stupeň

Výuka předmětu Anglický jazyk probíhá ve skupinách žáků z různých tříd v rámci jednoho ročníku. Skupiny pracují v jazykových učebnách a ve třídách vybavených audiovizuální technikou. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost, rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka - do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 4 základní dovednosti cizího jazyka – komunikace a čtení, psaní, poslech s porozuměním.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici nebo v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Jsou využívány příběhy, písničky, nacvičování dialogů a konverzace.

Pracovní sešity jsou koncipovány pro příslušný věk žáků: WOW Green, WOW Orange, WOW Bronze, WOW Silver, WOW Gold. Obsahují přehledy gramatiky, obrázkový slovníček, cvičení zpracovaná poutavou formou, písničky a příběhy, řadu zajímavých textů a her.

Ve vyučovací hodině je kladen důraz především na komunikační dovednosti. Žáci mají k dispozici videa – příběhy a písničky – s rodilým mluvčím. Video jsou koncipována tak, že se přímo věnují obsahu, slovní zásobě a cíleně procvičují gramatické struktury v kontextu

dané lekce. Žáci mají také k dispozici kartičky s obrázkem a anglickým výrazem pro dané slovíčko. Takto si tvoří slovníček. Součástí vyučování jsou hry, zpěv, práce jednotlivců i skupin, konverzace, modelové rozhovory a pohybové aktivity. Starší žáci mají možnost výjezdu do Velké Británie, mohou se zúčastnit olympiád

Předmět Anglický jazyk integruje na I. stupni následující průřezová témata a jejich tematické okruhy: 3.1, 3.2, 3.3, 4.4.

5.2.2 Anglický jazyk – II. stupeň

Vedeme žáky k získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto oboru, k osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce, k získání schopností číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce, k porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému sdělení na úrovni osvojených znalostí, k poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, k vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi, k pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, k respektu a toleranci, k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni. Snažíme se využívat metodu CLIL a zařazovat cizí jazyk i do jiných oborů.

Předmět Anglický jazyk integruje na II. stupni následující průřezová témata a jejich tematické okruhy: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 2.1, 3.1, 3.2., 4.1,4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 6.1, 6.2.

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Učivo	ŠVP výstupy 1. ročník
<p>WOW Green</p> <p>Slovní zásoba na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - setkávání, seznámení, představení - hračky, hry, volný čas - barvy - školní pomůcky - pobyt venku, na hřišti, v parku - části těla - jídlo - divoká zvířata - členové rodiny - oblečení <p>Komunikační situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy - představování - pokyny při výuce a při hře 	<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele</p> <p>Používá základní zdvořilostní obraty (oslovení, poděkování, rozloučení, pozdravy)</p> <p>Rozumí otázkám a výrazům používaných v každodenním životě a reaguje na ně</p> <p>Klade jednoduché otázky týkající se jeho bezprostředního okolí</p> <p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného</p> <p>Osvojí si a aktivně používá základní slovní zásobu a slovní spojení daných témat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hello! • Let's play • Colours • School Things • At the Park • Let's Eat • On Safari • Meet My Family • What are you wearing

<ul style="list-style-type: none"> - vyzvání k činnostem - co umím - jakou barvu mám rád - co je to - kde to je (používání předložek) - jaké mám části těla a kolik jich je - jaké jídlo mám rád - popis zvířat - jaký sport chci hrát, jaký sport chtějí hrát členové mojí rodiny - co mám na sobě 	<p>Osvojí si specifickou slovní zásobou pro svátky</p> <p>Učí se základní slovní zásobu</p> <p>Poslouchá a opakuje slova se správnou výslovností</p> <p>Tvoří jednoduché otázky a odpovídá na ně</p> <p>Opakuje učivo 1. třídy</p>
---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	
Předmět: ANGLICKÝ JAZYK	
Učivo	ŠVP výstupy 2. ročník
WOW Orange – Unit 1 – Unit 9 Slovní zásoba na téma: <ul style="list-style-type: none"> - popis činností (ve škole) - vzory 	<p>Opakuje učivo 1. třídy</p> <p>Učí se základní slovní zásobu a gramatické struktury</p> <p>Poslouchá a opakuje slova se správnou výslovností</p> <p>Tvoří jednoduché otázky a odpovídá na ně</p>

- dům, názvy místností
- dopravní prostředky
- části těla-smysly (smyslová slovesa)
- stravování
- dny v týdnu
- zvířata žijící v lese
- profese
- počasí, oblečení

Komunikační situace:

- jakou činnost právě dělám
- jakou barvu a vzor vidím
- kolik místností má dům a jaký mají vzor
- srovnávám dopravní prostředky (rychlost, velikost)
- popisuji smyslovou činnost (co vidím, cítím atd.)
- jaké jídlo si dám a kdy (Mohu si dát..?, Dám si...)
- popíšu zvíře/zvířata (barva, velikost)
- řeknu, čím chci být, umím se zeptat
- popíšu aktuální počasí, navrhnou vhodné oblečení

Osvojí si a aktivně používá základní slovní zásobu a slovní spojení daných témat:

- At School
- Colours and Patterns
- My House
- Toys and Transport
- My Body
- Time to eat!
- Forest Animals
- Jobs
- Get Dressed!

Zopakuje si/osvojí si specifickou slovní zásobu pro svátky (Halloween, Vánoce, Sv. Valentýn, Velikonoce)

Opakuje učivo 2. třídy

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Učivo	ŠVP výstupy 3. ročník
<p>WOW Bronze</p> <p>Slovní zásoba na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování předchozí slovní zásoby - pozdravy, kamarádi, číslovky 0 – 100 - školní pomůcky - tvary - místnosti v bytě - vybavení bytu - sporty a sportovní potřeby - nemoci a jejich léčení - příprava jídla - co žije a roste na statku - každodenní činnosti - domácí povinnosti - roční období - oblečení 	<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</p> <p>Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</p> <p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu</p> <p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností</p> <p>Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož či slovního spojení</p> <p>Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</p> <p>Osvojí si a aktivně používá základní slovní zásobu a slovní spojení daných témat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meet My Friend • My Class • My New Home • Let's go out • Hello, Doctor! • Master Chef • On the Farm

<p>Komunikační situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - představení sebe sama a kamarádů - krátký rozhovor při setkání - co je to, čím je to, jakou to má barvu - mám, umím, pojďme dělat dané činnosti - kladný a záporný rozkaz, dávání doporučení - vyplňování jednoduchého dotazníku - jaký máme užitek z různých zvířat - co kdo dělá na statku - jaké kdo dělá domácí práce a každodenní činnosti - jak často kdo dělá domácí práce a každodenní činnosti - co kdo dělá právě teď 	<ul style="list-style-type: none"> • Our Family Life • Shopping for Clothes <p>Osvojí si specifickou slovní zásobu pro svátky</p>
---	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	
Předmět: ANGLICKÝ JAZYK	
Učivo	ŠVP výstupy 4. ročník
Wow Silver Slovní zásoba na téma:	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

<ul style="list-style-type: none"> - opakování předchozí slovní zásoby - měsíce - řadové číslovky - činnosti s kamarády uvnitř - místnosti ve škole - předložky - školní předměty - činnosti ve škole - hodiny - rozšiřující části těla - zranění - obchody - činnosti spojené s nakupováním - zvířata v ZOO - určování směru - místa k navštívení - dopravní prostředky - činnosti o prázdninách venku <p>Komunikační situace:</p>	<p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů</p> <p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p> <p>Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <p>Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Osvojí si a aktivně používá základní slovní zásobu a slovní spojení daných témat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welcome back to Earth • My Birthday • Welcome to my School • My Tometable • Injuries • At the Shopping Centre • A Trip to the Zoo
---	---

<ul style="list-style-type: none"> - doplňovací otázky – odkud jsem, kdy začíná škola apod. - otázky na to, co právě dělám - rozkazy - použití vazby there is/there are - jak často vykonávám určitou činnost - co bych měl a co musím nebo nesmím - co bych chtěl - porovnávání, užití 2. a 3. stupně přídavných jmen - co mám rád a co nesnáším 	<ul style="list-style-type: none"> • A Day Out • My Holiday <p>Osvojí si specifickou slovní zásobu pro svátky</p>
--	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	
Předmět: ANGLICKÝ JAZYK	
Učivo	ŠVP výstupy 5. ročník
<p>WOW Gold</p> <p>Slovní zásoba na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování předchozí slovní zásoby - popis osob - prázdniny a pozdravy z nich, kempování 	<p>Osvojí si a aktivně používá základní slovní zásobu a slovní spojení daných témat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • My New Friend • My Last Holiday • My Hometown

- datum
- vybavení města, činnosti ve městě
- činnosti ve volném čase daného věku dětí
- ochranné prostředky v silničním provozu
- jídlo v restauraci
- příroda a zvířata
- světadíly, světové strany
- činnosti dospělých

Komunikační situace:

- používání slovesa have v doplňovacích a zjišťovacích otázkách
- kde jsem byl, kde byli moji kamarádi
- kde jsem nebyl a kde nebyli moji kamarádi
- odpovědi na otázky viz výše
- co jsem dělal po delší dobu v minulosti
- co musím dělat
- co jsem dělal a co dělali moji kamarádi
- co se stalo v nedávné minulosti
- co jsem prožil, jakou mám zkušenost
- co se chystám dělat v budoucnu

- My Free Time
- Stay Safe!
- Eating Out
- Life on Earth
- What have you done?
- Future Plans

Osvojí si specifickou slovní zásobu pro svátky

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Učivo	ŠVP výstupy 6. ročník
<p>Project Explore 1</p> <p>Unit 1: My life</p> <p>Can, can't</p> <p>Love, like don't like</p> <p>What... like? What... look like?</p> <p>Present continuous</p>	<p>Používá věty se slovesem <i>can</i></p> <p>Umí mluvit o své rodině a sdělit, co on a členové jeho rodiny mají a nemají rádi</p> <p>Umí popsat osoby na obrázku a svého domácího mazlíčka</p> <p>Používá přítomný průběhový čas pro popis aktuálních aktivit</p> <p>Hovoří o svých volnočasových aktivitách</p> <p>Rozumí textům o svátcích ve Velké Británii</p> <p>Hovoří o svátcích v ČR a sdělí, kdy se svátky slaví a jak je tráví</p> <p>Napíše krátký email vrstevníkovi, kde se představí, uvede svůj věk, co umí, co má rád</p>
<p>Unit 2: I live here</p> <p>There is/there are, a/an, some/any</p> <p>Possessive adjectives and pronouns</p> <p>Want, want to</p>	<p>Popíše různé druhy nábytku a sdělí, kde v místnosti se nábytek nachází</p> <p>Umí použít <i>some/any</i> v kladné větě, v záporu a v otázce</p> <p>Popíše různé druhy oblečení</p> <p>Používá přivlastňovací zájmena, včetně samostatných</p> <p>Zná názvy obchodů a rozumí dialogům o nakupování</p> <p>Umí použít sloveso <i>want</i> ve větách</p> <p>Používá přítomný prostý čas s příslovci <i>often, sometimes, never</i></p>

	<p>Rozumí jednoduchému textu o zvířatech</p> <p>Napíše krátký text s použitím spojek <i>or, and, because, but</i>.</p>
<p>Unit 3: Animals everywhere</p> <p>Comparatives: short adjectives</p> <p>Superlatives: short adjectives</p> <p>Question words</p>	<p>Pojmenuje volně žijící zvířata a jejich části těla</p> <p>Stupňuje krátká přídavná jména a porovnává s použitím spojky <i>than</i></p> <p>Rozumí dialogu i textu o zvířatech</p> <p>Používá spojky <i>so</i> a <i>because</i> ve větách</p> <p>Uvede konkrétní číselné údaje a zachytí konkrétní informace číselné povahy při poslechu</p> <p>Jednoduše sdělí svůj názor a vyjádří svůj souhlas nebo nesouhlas s názorem spolužáka</p>
<p>Unit 4: Be active!</p> <p>Comparatives and superlatives: long adjectives</p> <p>Adverbs</p> <p>Past simple: be</p>	<p>Pojmenuje zimní a vodní sporty</p> <p>Stupňuje dlouhá přídavná jména a porovnává s použitím spojky <i>than</i>.</p> <p>Vytvoří příslovce na základě přídavných jmen</p> <p>Porozumí informacím v rozhovoru, kde mluvčí sdělují svůj názor na určitý sport</p> <p>Napíše jednoduché věty o sportovních aktivitách</p> <p>Používá minulý čas slovesa být</p> <p>Vyjmenuje části lidského těla a nabídne pomoc zraněnému spolužákovi</p> <p>Umí vyhledat informace v textu o netradičních sportech</p>
<p>Unit 5: Travelling</p> <p>Past simple: positive and negative sentences</p> <p>Past simple: Wh- questions</p>	<p>Pojmenuje místa, kde lidé tráví dovolenou</p> <p>Používá minulý čas vybraných pravidelných a nepravidelných sloves, umí vytvořit kladnou a zápornou větu i otázku</p>

Past simple: yes/no question	Podle předem připravených poznámek pohovoří o minulých prázdninách a uvede, co se mu líbilo či nelíbilo Rozumí krátkému detektivnímu textu a umí v něm najít vybrané informace Pojmenuje druhy oblečení.
Unit 6: Food is fun! Present continuous v. present simple Past simple: more irregular verbs	Pojmenuje různé druhy jídel Rozumí obsahu a informacím v krátkém rozhovoru o stravovacích návycích Používá minulý čas vybraných nepravidelných sloves a rozumí jednoduchému vyprávění v minulém čase Zopakuje použití přítomných časů Rozumí jednoduchému textu s popisem přípravy jídla Zapojí se do krátkého rozhovoru o stravovacích návycích Podle příkladu sestaví jednoduchý text o jídle

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	
Předmět: ANGLICKÝ JAZYK	
Učivo	ŠVP výstupy 7. ročník
Project Explore 1 Unit 1: My life Can, can't	Používá věty se slovesem <i>can</i> Umí mluvit o své rodině a sdělit, co on a členové jeho rodiny mají a nemají rádi Umí popsat osoby na obrázku a svého domácího mazlíčka

<p>Love, like don't like</p> <p>What... like? What... look like?</p> <p>Present continuous</p>	<p>Používá přítomný průběhový čas pro popis aktuálních aktivit</p> <p>Hovoří o svých volnočasových aktivitách</p> <p>Rozumí textům o svátcích ve Velké Británii</p> <p>Hovoří o svátcích v ČR a sdělí, kdy se svátky slaví a jak je tráví</p> <p>Napíše krátký email vrstevníkovi, kde se představí, uvede svůj věk, co umí, co má rád</p>
<p>Unit 2: I live here</p> <p>There is/there are, a/an, some/any</p> <p>Possessive adjectives and pronouns</p> <p>Want, want to</p>	<p>Popíše různé druhy nábytku a sdělí, kde v místnosti se nábytek nachází</p> <p>Umí použít <i>some/any</i> v kladné větě, v záporu a v otázce</p> <p>Popíše různé druhy oblečení</p> <p>Používá přivlastňovací zájmena, včetně samostatných</p> <p>Zná názvy obchodů a rozumí dialogům o nakupování</p> <p>Umí použít sloveso <i>want</i> ve větách</p> <p>Používá přítomný prostý čas s příslovci <i>often, sometimes, never</i></p> <p>Rozumí jednoduchému textu o zvířatech</p> <p>Napíše krátký text s použitím spojek <i>or, and, because, but</i></p>
<p>Unit 3: Animals everywhere</p> <p>Comparatives: short adjectives</p> <p>Superlatives: short adjectives</p> <p>Question words</p>	<p>Pojmenuje volně žijící zvířata a jejich části těla</p> <p>Stupňuje krátká přídavná jména a porovnává s použitím spojky <i>than</i></p> <p>Rozumí dialogu i textu o zvířatech</p> <p>Používá spojky <i>so</i> a <i>because</i> ve větách</p> <p>Uvede konkrétní číselné údaje a zachytí konkrétní informace číselné povahy při poslechu</p>

	Jednoduše sdělí svůj názor a vyjádří svůj souhlas nebo nesouhlas s názorem spolužáka
Unit 4: Be active! Comparatives and superlatives: long adjectives Adverbs Past simple: be	Pojmenuje zimní a vodní sporty Stupňuje dlouhá přídavná jména a porovnává s použitím spojky <i>than</i> Vytvoří příslovce na základě přídavných jmen Porozumí informacím v rozhovoru, kde mluvčí sdělují svůj názor na určitý sport Napíše jednoduché věty o sportovních aktivitách Používá minulý čas slovesa být Vyjmenuje části lidského těla a nabídne pomoc zraněnému spolužákovi Umí vyhledat informace v textu o netradičních sportech
Unit 5: Travelling Past simple: positive and negative sentences Past simple: Wh- questions Past simple: yes/no question	Pojmenuje místa, kde lidé tráví dovolenou Používá minulý čas vybraných pravidelných a nepravidelných sloves, umí vytvořit kladnou a zápornou větu i otázku Podle předem připravených poznámek pohovoří o minulých prázdninách a uvede, co se mu líbilo či nelíbilo Rozumí krátkému detektivnímu textu a umí v něm najít vybrané informace Pojmenuje druhy oblečení

Unit 6: Food is fun!

Present continuous v. present simple

Past simple: more irregular verbs

Pojmenuje různé druhy jídel

Rozumí obsahu a informacím v krátkém rozhovoru o stravovacích návycích

Používá minulý čas vybraných nepravidelných sloves a rozumí jednoduchému vyprávění v minulém čase

Zopakuje použití přítomných časů

Rozumí jednoduchému textu s popisem přípravy jídla

Zapojí se do krátkého rozhovoru o stravovacích návycích

Podle příkladu sestaví jednoduchý text o jídle

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK

Učivo	ŠVP výstupy 8. ročník
<p>Project Explore 2</p> <p>Introduction</p> <p>Množné číslo</p> <p>Datum (měsíce)</p> <p>Have got</p> <p>Can</p> <p>Like + ing, hate + ing</p> <p>Zájmena</p>	<p>Zopakuje si učivo 7. ročníku: vytváří tvary množného čísla, umí vyjádřit datum, umí hovořit o (ne)oblíbených aktivitách, slavných lidech (jací jsou, co umí)</p> <p>Rozumí použití zájmen</p> <p>Poslouchá a rozumí krátkým rozhovorům</p> <p>Chápe hlavní body v psaném textu i poslechu</p> <p>Správně posoudí, jaká tvrzení vycházející z textu jsou pravdivá či nepravdivá</p> <p>Umí doplnit chybějící slovo ve větě</p> <p>Vytváří osobní otázky</p> <p>Dokáže vyvodit gramatická pravidla</p> <p>Ve spolupráci se spolužákem dokáže vytvořit rozhovor na dané téma</p> <p>Umí se zeptat na jinou osobu</p>
<p>Unit 1: Me and my Life</p> <p>Přítomný čas prostý (vyjádření četnosti)</p> <p>Přítomný čas průběhový (rozdíly v použití)</p> <p>Stavová slovesa</p> <p>Popis osoby</p>	<p>Poslouchá a získané informace využije v odpovědi</p> <p>Poslouchá a rozumí popisu slavné osoby/spolužáka</p> <p>Rozumí hlavním bodům v textu i poslechu</p> <p>Chápe rozdíl mezi přítomným časem prostým a průběhovým</p> <p>Správně rozhodne, zda dané tvrzení je pravdivé či nepravdivé</p>

<p>Škola a školní předměty</p>	<p>Chápe použití frekvenčních adverbíí, správně je vloží do věty Napiše popis slavné osoby či spolužáka Popíše právě probíhající děj Umí se zeptat či dát svolení Pohovoří o své škole, školních předmětech Zeptá se spolužáka. Podle definicí rozezná jednotlivé školní předměty Napiše projekt o důležitých momentech ve svém životě Seznámí se se slavnými domy (the White House, Buckingham Palace)</p>
<p>Unit 2: Survival! Minulý čas prostý (sloveso být, vazba there was/were) Minulý čas (pravidelné i nepravidelné tvary) Vytváření otázek Předložky s časovým významem Nepravidelná slovesa Tázací slova, časová příslovce Počasí (extrémní počasí a přírodní katastrofy)</p>	<p>Zeptá se a odpoví na otázky týkající se minulého týdne Zeptá se a odpoví na otázky týkající se dovolené a výletů Napiše zprávu do novin Popíše, jaké aktivity se dělají při různém počasí Pohovoří o různých formách extrémního počasí a přírodních katastrof Poradí, jak se zachovat v nebezpečí Umí vyjádřit lítost a soucit Pohovoří o státu, který by opravdu rád navštívil Napiše projekt o zajímavém státu dle svého výběru Porozumí textu o dvou britských objevitelích Pochopí text o Antarktidě</p>

<p>Unit 3: Food and Health</p> <p>Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, some/any</p> <p>Tázací slovo kolik a odpověď mnoho, ne moc/ne mnoho</p> <p>Jídlo a pití</p> <p>Vyjádření množství</p>	<p>Vytvoří otázky ohledně stravovacích návyků</p> <p>Umí na ně odpovědět</p> <p>Popíše stravovací návyky svoje a ostatních</p> <p>Umí vyjádřit množství či nedostatek</p> <p>Chápe rozdíl mezi počítatelnými a nepočítatelnými podstatnými jmény</p> <p>Navrhne jídelníček zdravého stravování, napíše o tom projekt</p> <p>Popíše oblíbenou restauraci</p> <p>Je schopný dát instrukce a vyjádřit zdvořilý požadavek</p> <p>Rozumí textu o Jamie Oliverovi</p> <p>Hledá podobné osobnosti v české kultuře</p>
<p>Unit 4: High-tech</p> <p>Vyjádření budoucnosti-will/be going to</p> <p>Vyjádření rozhodnutí-will</p> <p>Internet a počítače</p> <p>Technologie, vynálezy</p>	<p>Vytváří předpovědi do budoucnosti</p> <p>Vyjádří budoucí plány</p> <p>Umí nabídnout pomoc</p> <p>Pohovoří o tom, jak využívá Internet, telefon, zda se věnuje počítačovým hrám</p> <p>Umí se zeptat na otázky ohledně využívání Internetu atd.</p> <p>Vytváří předpovědi o tom, jak moderní technologie změní svět v budoucnosti</p> <p>Chápe rozdíl mezi frázemi <i>I will</i> a <i>I'm going to</i></p> <p>Vyjádří rozhodnutí</p> <p>V projektu vymyslí obchodní plán k novému vynálezu</p> <p>Porozumí textu o počítačích</p>

<p>Unit 5: City and Country</p> <p>Druhý a třetí stupeň přídavných jmen</p> <p>Srovnávání</p> <p>Člen určitý a neurčitý</p> <p>Místa ve městě</p> <p>Předložky místa</p>	<p>Rozumí pravidlům a správně vytváří tvary přídavných jmen (stupňování)</p> <p>Pohovoří o svém oblíbeném městě</p> <p>Srovnává různá města</p> <p>Určí nejlepší hudbu/jídlo/film/televizní pořad atd.</p> <p>Dokáže srovnat život ve městě a na vesnici</p> <p>Dokáže pohovořit o dopravě ve městě a umí jednat podle pokynů</p> <p>Ví, jak se zeptat na směr a dokáže popsat cestu</p> <p>Porozumí textu o národních parcích</p> <p>Pohovoří o situaci v ČR</p> <p>V projektu vytvoří leták pro návštěvníky rodného města žáka</p> <p>Prostuduje text o Sumeru</p>
<p>Unit 6: What's the matter?</p> <p>Should/shouldn't</p> <p>Must/mustn't</p> <p>Have to/don't have to</p> <p>Frázová slovesa</p> <p>Příslovce končící na -ly</p>	<p>Umí vyjádřit povinnost, zákaz</p> <p>Chápe vytváření záporných tvarů</p> <p>Rozumí rozdílu mezi tvary <i>don't have to</i> a <i>mustn't</i></p> <p>Vyjádří radu</p> <p>Pohovoří o pravidlech ve škole a doma</p> <p>Umí přemluvit a vyjádřit povzbuzení</p> <p>Navrhne nová pravidla ve škole</p> <p>Umí vyjádřit příslovce míry (tak pomalu, příliš nahlas atd.)</p> <p>V projektu napíše příběh</p>

	<p>Prostuduje texty o Austrálii a obnovitelné energii</p> <p>Dokáže pochopit jejich nejdůležitější body</p>
--	---

<p style="text-align: right;">Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p> <p style="text-align: center;">Předmět: ANGLICKÝ JAZYK</p>	
Učivo	ŠVP výstupy 9. ročník
<p>Complete KEY for Schools</p> <p>Unit 1:</p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - čísla, frekvenční adverbia - rodina <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas prostý, vyjádření četnosti (frekvenční adverbia) 	<p>Rozumí probíraným tématům</p> <p>Dokáže vytvořit věty v přítomném čase s vyjádřením četnosti</p> <p>Dokáže vyjádřit právě probíhající děj, uvědomuje si rozdíly mezi oběma slovesnými formami</p> <p>Dokáže správně vyslovit slova</p>
<p>Unit 2:</p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření času, dům (místnosti/nábytek) <p>Gramatika</p>	<p>Dokáže vyjádřit vlastnictví a čas</p> <p>Při opakování slov a frází užívá správnou výslovnost</p> <p>Účastní se jednoduché konverzace</p> <p>Rozumí jednoduchému textu, dokáže v něm najít informace</p>

<ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas průběhový - have got 	<p>Zvládne napsat email/poznámku</p>
<p>Unit 3:</p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - jídlo, fráze týkající se jídla - přídavná jména pocitů <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - počitatelnost (vyjádření: kolik, trochu, mnoho) 	<p>Rozumí poslechu a umí odpovědět na otázky s ním spojené</p> <p>Vyhledává informace v textu/poslechu</p> <p>Vybere správnou frázi nebo slovo k dokončení věty</p> <p>Účastní se jednoduchých konverzací</p> <p>Dokáže napsat krátký text</p> <p>Chápe rozdíl mezi počitatelnými a nepočitatelnými podstatnými jmény</p>
<p>Unit 4:</p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblečení a doplňky, nakupování/názvy obchodů - přídavná jména <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - přítomné časy (opakování) - vyjádření „příliš“ 	<p>Rozumí poslechu a umí odpovědět na otázky s ním spojené</p> <p>Vyhledává informace v textu/poslechu</p> <p>Vybere správnou frázi nebo slovo k dokončení věty</p> <p>Účastní se jednoduchých konverzací</p> <p>Dokáže napsat krátký text</p> <p>Chápe rozdíl mezi <i>too/enough</i></p>
<p>Unit 5:</p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovesa (do, play, go) ve frázi se sportovní aktivitou - vyjádření národnosti 	<p>Odhadne význam slova na základě kontextu</p> <p>Hledá informace v textu/poslechu</p> <p>Rozumí myšlence textu či poslechu</p> <p>Dokončuje věty s chybějícími slovy</p>

<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - stupňování přídavných jmen (komparativ, superlativ) - předložky času 	<p>Ptá se a odpovídá na otázky</p> <p>Dokáže napsat krátký email dle zadání</p>
<p>Unit 6:</p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola (předměty, vybavení třídy), slovesa týkající se tématu <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - sloveso must/have to - zájmena (vyjádření předmětu) 	<p>Odhadne význam slova na základě kontextu</p> <p>Hledá informace v textu/ poslechu</p> <p>Rozumí myšlenky textu či poslechu</p> <p>Dokončuje věty s chybějícími slovy</p> <p>Ptá se a odpovídá na otázky</p> <p>Dokáže napsat krátký email dle zadání</p> <p>Je schopný aktivně se účastnit diskuze</p> <p>Dokáže popsat školní prostředí</p> <p>Zvládne vytvořit příkaz</p>
<p>Unit 7:</p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření směru, názvy budov <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - minulý čas prostý - vyjádření rozkazu 	<p>Rozumí hlavním myšlenkám z četby i poslechu</p> <p>Čte a rozhodne se, zda daná tvrzení jsou nebo nejsou pravdivá na základě přečteného</p> <p>Používá správnou výslovnost</p> <p>Umí vyjádřit schopnost, dokáže vyjádřit zdvořilou žádost</p> <p>Dokáže napsat krátkou zprávu dle zadaných instrukcí</p>

<p>Unit 8:</p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudba, technologie + příslušná slovesa <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - minulý čas průběhový - modální slovesa (can, could) 	<p>Rozumí hlavním myšlenkám z četby i poslechu</p> <p>Čte a rozhodne se, zda daná tvrzení jsou nebo nejsou pravdivá na základě přečteného</p> <p>Používá správnou výslovnost</p> <p>Umí vyjádřit schopnost, dokáže vyjádřit zdvořilou žádost</p> <p>Dokáže napsat krátkou zprávu dle zadaných instrukcí</p> <p>Dokáže správně vyslovit koncovku – <i>ed</i></p>
<p>Unit 9:</p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření návrhu/nabídky (přijmutí x odmítnutí) - přídavná jména <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovesné vazby (-ing x infinitiv) - vyjádření budoucnosti (will, přítomný čas průběhový a prostý) 	<p>Na základě přečteného textu sděluje ostatním svůj názor</p> <p>Rozumí hlavním myšlenkám z četby i poslechu</p> <p>Čte a rozhodne se, zda daná tvrzení jsou nebo nejsou pravdivá na základě přečteného</p> <p>Umí vyhledat detailní informace v textu</p> <p>Tvoří věty se slovesnými vazbami</p> <p>Ptá se a odpovídá na otázky týkající se budoucnosti</p>
<p>Unit 10:</p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - počasí (otázka What...like?) - názvy míst <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření budoucího plánu (going to) 	<p>Na základě přečteného textu sděluje ostatním svůj názor</p> <p>Rozumí hlavním myšlenkám z četby i poslechu</p> <p>Čte a rozhodne se, zda daná tvrzení jsou nebo nejsou pravdivá na základě přečteného</p> <p>Umí vyhledat detailní informace v textu</p> <p>Tvoří věty se slovesnými vazbami</p> <p>Ptá se a odpovídá na otázky týkající se budoucnosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vyjádření příkazu/zákazu (must/mustn't) 	<p>Dokáže dobře vyslovovat slovesa s koncovkou – <i>ing</i></p> <p>Dokáže se zeptat na stav počasí a odpovědět</p> <p>Chápe vyjádření budoucího plánu</p> <p>Dokáže vytvořit zákaz/příkaz</p>
<p>Unit 11:</p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - nemoc <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - první kondicionál - vyjádření něco, někdo, nic atd. 	<p>Hledá informace v textu a odpovídá na související otázky</p> <p>Rozumí hlavním myšlenkám z četby i poslechu</p> <p>Čte a rozhodne se, zda daná tvrzení jsou nebo nejsou pravdivá na základě přečteného</p> <p>Dokončuje věty a dialogy, kde chybí slova</p> <p>Předvídá budoucnost s pomocí slova <i>if</i></p> <p>Ptá se a odpovídá na otázky týkající se nemocí</p> <p>Dokáže popsat symptomy nemocí, požádat o pomoc</p> <p>Dokáže vyjádřit podmínku</p> <p>Dokáže napsat delší text</p> <p>Porozumí informacím v rozhlasové hře a v textu vyhledá prostředky textové návaznosti</p> <p>Ve spolupráci s vrstevníkem sestaví podle předem připravené osnovy krátký příběh</p>
<p>Unit 12:</p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprava (dopravní prostředky) - slovesa týkající se tématu 	<p>Rozumí obsahu rozhovorů, kde mluvčí srovnávají různé věci, a zachytí v něm konkrétní informace</p> <p>Porozumí informacím v textu</p> <p>Se správnou výslovností opakuje slova a slovní spojení týkající se dopravy</p>

<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - předpřítomný čas - vyjádření měl by 	<p>Rozumí informacím v textu o dopravě</p> <p>Dokáže vyjádřit nedávný děj</p> <p>Podle předem připravené osnovy a poznámek sestaví krátké vyprávění</p>
<p>Unit 13:</p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - volný čas, koníčky - příslovce - názvy profesí <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - předpřítomný čas (vyjádření s <i>for/since</i>) - vyjádření možnosti (<i>may/might</i>) 	<p>Rozumí obsahu rozhovoru, ve kterém vrstevníci hovoří o svém volném čase a zachytí v něm konkrétní informace</p> <p>Pomocí slovních spojení a vět se zapojí do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, ve kterém vyjádří možnost a na podobné vyjádření adekvátně reaguje</p> <p>Do jednoduchých vět a do tabulky doplní správné tvary příslovcí</p> <p>Dokáže vyjádřit nedávný děj pomocí <i>for/since</i></p>
<p>Unit 14:</p> <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikační slovesa - přídavná jména (-ed/-ing) <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - předpřítomný čas (<i>just, already, yet</i>) - trpný rod 	<p>Hledá informace v textu a odpovídá na související otázky</p> <p>Rozumí hlavním myšlenkám z četby i poslechu</p> <p>Čte a rozhodne se, zda daná tvrzení jsou nebo nejsou pravdivá na základě přečteného</p> <p>Dokončuje věty a dialogy, kde chybí slova</p> <p>Ptá se a odpovídá na otázky týkající se nedávného děje</p> <p>Dokáže vyjádřit trpný rod</p>

5.3 Předmět Německý jazyk

Naším cílem je získávání zájmu o studium cizího jazyka, poskytnutí jazykového základu pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa, snižování jazykové bariéry, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání informací o zemích studovaného jazyka, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní i profesní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Předmět	Německý jazyk								
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	-	-	-	-	-	0	2	2	2

Formy realizace

Vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu, samostatná práce, práce se slovníkem a autentickými materiály, hry, soutěže, recitace, zpěv, projekty, výukové programy na PC

Místo realizace

- jazyková učebna
- třídy
- učebna PC
- multimediální učebna

Dělení na skupiny v rámci ročníku

V předmětu Německý jazyk aplikujeme následující průřezová témata: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 2.1, 3.1, 3.2., 4.1,4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 6.1, 6.2.

Předmět: NĚMECKÝ JAZYK

Učivo	ŠVP výstupy 7. ročník
<p>1. okruh: Hallo! (Učebnice Wir 1)</p> <p>Základní výslovnostní návyky</p> <p>Pozdrav</p> <p>Představení se, věk</p> <p>Rozloučení</p> <p>Počítání do 20</p> <p>Přítomný čas sloves heißen a sein - 1. a 2. osoba jednotného čísla</p> <p>Oznamovací věta</p> <p>Tázací zájmena Wer? Wie?</p>	<p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>Rozumí jednoduchým orientačním pokynům</p> <p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p>
<p>2. okruh: Das ist meine Familie</p> <p>Představení své rodiny</p> <p>Otázky týkající se rodiny</p> <p>Představení jiné osoby</p> <p>Osobní zájmena – 3. osoba jednotného a množného čísla</p>	<p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností</p>

<p>Určitý člen der/die/das a množné číslo die</p> <p>Předložka von</p> <p>Privlastňovací zájmena mein a dein</p> <p>Tázací věta – zjišťovací x doplňovací</p>	
<p>3. okruh: Hast du Geschwister?</p> <p>Otázky pokládané svým přátelům</p> <p>Otázky pokládané dospělým (zdvořilostní forma)</p> <p>Odpovědi na tyto otázky</p> <p>Přítomný čas slovesa haben – 1. a 2. osoba jednotného čísla</p> <p>Zdvořilostní forma Sie</p> <p>Neurčitý člen 1. a 4. pád</p>	<p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>Vyplní základní údaje o své rodině ve formuláři</p>
<p>4. okruh: Wo wohnt ihr?</p> <p>Bydliště, adresa, e-mail</p> <p>Reálie Německa</p> <p>Přítomný čas sloves sein, heißen, wohnen</p> <p>Tázací zájmeno Wo?</p> <p>Předložky in, bei</p>	<p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p>
<p>5. okruh: Das Haus von Familie Weigel</p> <p>Byt a jednotlivé pokoje</p>	<p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaného tématu</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a</p>

Vybavení bytu Zápor nicht/kein Tázací zájmeno Was? Ukazovací zájmeno Das ist Přivlastňovací zájmena sein, ihr	týkají se osvojovaného tématu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
--	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: NĚMECKÝ JAZYK

Učivo	ŠVP výstupy 8. ročník
6. okruh: Ein Besuch Zdvořilé fráze na návštěvě Pití Osobní zájmena mir, dir, Ihnen Tvary slovesa möchten	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaného tématu Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaného tématu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech
7. okruh: Mautzi, unsere Katze Zvířata Co jedí zvířata Pohádka O Červené Karkulce	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaného tématu Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaného tématu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

<p>Přítomný čas způsobových sloves mögen a können</p> <p>Zápor neurčitého členu</p> <p>4. pád: neurčitý člen</p>	<p>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech</p>
<p>8. okruh: Die Nachbarn von Familie Weigel</p> <p>Reálie německy mluvících zemí</p> <p>Evropští sousedé</p> <p>Názvy států, názvy jazyků</p> <p>Přítomný čas slovesa sprechen</p> <p>Zájmenné příslovce Woher?</p> <p>Předložka aus – 3. pád</p> <p>Předložka in – 3. + 4. pád</p>	<p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se tématu a podobné otázky pokládá</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaného tématu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p>
<p>9. okruh: Was isst du in der Pause?</p> <p>Jídlo a pití</p> <p>Objednání občerstvení</p> <p>Kolik to stojí?</p> <p>U stánku rychlého občerstvení</p> <p>Přítomný čas sloves essen a nehmen</p> <p>4. pád neurčitého členu</p> <p>Zápor neurčitého členu kein</p>	<p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se tématu a podobné otázky pokládá</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaného tématu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p>

<p>10. okruh: Meine Schulsachen</p> <p>Školní potřeby, předměty ve škole</p> <p>Rozvrh hodin</p> <p>Jak se ti líbí?</p> <p>Dny v týdnu</p> <p>Přítomný čas sloves brauchen, suchen a finden</p> <p>4. pád určitého členu</p> <p>Tvoření množného čísla</p> <p>Předložky s časovým údajem - am</p> <p>Řadové číslovky</p>	<p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaného tématu</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaného tématu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>Napíše jednoduché věty týkající se školy</p>
--	---

Předmět: NĚMECKÝ JAZYK

Učivo	ŠVP výstupy 9. ročník
<p>11. okruh: Was gibt es im Fernsehen?</p> <p>Televizní pořad</p> <p>Televizní programy</p> <p>Televizní žánry</p> <p>Oblíbené vysílání</p> <p>Přítomný čas slovesa s odlučitelnou předponou fernsehen</p> <p>Vazba „es gibt“</p> <p>Osobní zájmena – 4. pád</p> <p>Určování času - hodiny</p> <p>Předložka s časovým údajem - um</p> <p>Zájmenná příslovce</p>	<p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaného tématu</p> <p>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se tématu</p> <p>Napíše jednoduché texty týkající se tématu</p>
<p>12. okruh: Um wie viel Uhr stehst du auf?</p> <p>Kolik je hodin?</p> <p>Denní program</p> <p>Týdenní plán</p>	<p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaného tématu</p> <p>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se tématu</p> <p>Napíše jednoduché věty týkající se volného času</p>

<p>Rozdíl Uhr x Stunde</p> <p>Slovesa s odlučitelnou předponou</p> <p>Zájmenné příslovce Wohin?</p> <p>Předložka in + 3. a 4. pád</p> <p>Zájmenná příslovce času</p>	
<p>13. okruh: Kannst du inline skaten? (Učebnice Wir 2)</p> <p>Koníčky, záliby</p> <p>Sportovní odvětví</p> <p>Sportovní vybavení</p> <p>Přítomný čas modálních sloves können, müssen, wollen</p> <p>Prívl. zájmena: 1. a 4. pád</p> <p>Sloveso gehören</p> <p>Tázací zájmeno Wem?</p> <p>Nicht...., sondern</p>	<p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaného tématu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>
<p>14. Okruh: Wohin fährst du in Urlaub?</p> <p>Dovolená</p> <p>Zeměpisné reálie</p> <p>Roční období, měsíce</p> <p>Počasí</p> <p>Příslovečné určení místa</p>	<p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaného tématu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p>

<p>Wohin? – in,an,nach</p> <p>Otázky – Warum? Wann?</p>	
<p>15. Okruh: Alles Gute zum Geburtstag!</p> <p>Narozeniny</p> <p>Znamé osobnosti německy mluvících zemí</p> <p>Oslava, dárky</p> <p>Letopočty, datum</p> <p>Sloveso werden</p> <p>Rozkazovací způsob – 2. os. č.j.</p> <p>Modální sloveso sollen</p> <p>Osobní zájmena – 4. pád, für</p> <p>Tázací zájmeno Wen?</p>	<p>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se tématu</p> <p>Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci</p>

5.4 Obor Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	4	5	5	4	4	4	4	4	5

5.4.1 Matematika a její aplikace I. stupeň

Vzdělávací obor MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE (dále jen MATEMATIKA) pokrývá vzdělávací oblast Matematika a její aplikace. Vyučovací předmět LABYRINT SVĚTA, vzdělávací obor MATEMATIKA je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích.

Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití a to za použití Montessori matematického materiálu.

Vzdělávací obor MATEMATIKA je na I. stupni tvořen následujícími tematickými okruhy:

- Číslo a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a v prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Vzdělávací obor MATEMATIKA integruje na I. stupni následující **průřezová témata** a jejich tematické okruhy: 5.4, 2.1.

Matematika je většinou vyučována formou vyučovacích bloků či hodin ve třídě. Matematické vědomosti a dovednosti získávají žáci i v jiných předmětech, při krátkodobé tematické výuce, výuce v projektech integrujících více předmětů, v matematických olympiádách a soutěžích.

5.4.2 Matematika a její aplikace II. stupeň

Vzdělávací obor MATEMATIKA umožňuje žákům seznámit se a porozumět oborům čísel, geometrickým tvarům a jejich konstruování, zákonitostem statistiky a kombinatoriky. Svým charakterem rozvíjí logické myšlení a představivost žáků. Dbá na konkrétní využití v praktickém životě. Matematika prolíná do většiny vzdělávacích témat, často z nich čerpá pro tvorbu vlastních témat, jindy usnadňuje výuku v jiné oblasti vzdělávání. Pochopení matematických operací a principů na II. stupni umožňuje částečně také používání Montessori matematického materiálu.

Vzdělávací obor MATEMATIKA je na II. stupni tvořen následujícími tematickými celky:

- Číslo a proměnná
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Vzdělávací obor MATEMATIKA na II. stupni rovněž integruje následující **průřezová témata** a jejich tematické okruhy: 1.1.1, 5.1, 5.3, 5.1, 5.6.

MATEMATIKA je vyučována formou jednotlivých vyučovacích hodin, nebo výukových bloků, které jsou doplněny o práci na PC a krátkodobé tematické projekty. Výuka je zaměřena na vysvětlení, pochopení a následné využití poznatků v praktických úlohách. Projekty a práce na PC jsou zadávány jednotlivcům či skupinám podle rozsáhlosti a obtížnosti daného tématu. Žáci při nich většinou pracují samostatně, jsou vedeni k tomu, aby získávali nezbytné informace využíváním moderních informačních a komunikačních technologií.

Učivo	ŠVP výstupy 1. trojročí, 1., 2., 3. ročník
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
<p>Obor přirozených čísel do 10 s použitím Montessori matematického materiálu</p> <p>Posloupnost výuky: množství, číslo, vztahy</p> <p>Práce s pomůckami na matematiku</p> <p>Červenomodré tyče, vřetenka a další Montess. matematický materiál</p> <p>Vztahy menší, větší, rovnost</p> <p>Pojmy před, za, hned před, hned za, vpravo, vlevo, pod, nad, sloupec, řádek</p> <p>Zápis, čtení, posloupnost čísel</p> <p>Obor čísel do 1 000 s použitím Montessori matematického materiálu</p> <p>Zlaté perly, banka, známková hra a další</p>	<p>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.</p> <p>Návaznost na matematické dovednosti z Montessori předškolního zařízení</p> <p>Vnímá množství do 10, pracuje s Montessori matematickým materiálem v oboru čísel do 10,</p> <p>Chápe pojmy menší, větší, rovno, větší než, menší než, před, za, hned před, hned za, vlevo, vpravo, pod, nad</p> <p>Počítá matematický materiál zpočátku bez použití, pak s použitím čísel</p> <p>Přidá číslo k množství – tvoří dvojice množství-číslo</p> <p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p>Pomocí matematického materiálu prakticky vnímá operaci sčítání a odčítání</p>

<p>Sčítání, odčítání, násobení, dělení bez přechodu desítky s použitím Montess. materiálu – banka</p> <p>Zápis, čtení, posloupnost čísel</p> <p>Pojmy desítka, jednotka, stovka, tisíc</p> <p>Přechod řádů s použitím Montess. matematického materiálu</p> <p>Sčítání a odčítání s přechodem řádů s pomocí pomůcek</p> <p>Obor přirozených čísel do 20</p> <p>Zápis, čtení, posloupnost čísel, číselná osa, porovnávání Montessori perlový materiál – sčítací a odčítací had a další Seguinovy tabulky</p> <p>Součet a rozdíl čísel do 20 bez přechodu desítky</p> <p>Jednoduché slovní úlohy</p> <p>Slovní úlohy typu o n více, o n méně</p>	<p>Čte, zapisuje a porovnává čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovností a nerovností.</p> <p>S pomocí Montess. materiálu chápe pojmy jednotka, desítka, stovka, tisíc</p> <p>Pracuje bez pomoci učitele s matematickými pomůckami</p> <p>S pomocí pomůcek sčítá a odčítá několikamístná čísla</p> <p>Umí čísla zapsat, přečíst (1 234 – jeden tisíc, dvě stovky, tři desítky, čtyři jednotky)</p> <p>Chápe princip přechodu řádů</p> <p>Pracuje s bankou a převádí řády (deset desítek vyměňuje za jednu stovku atd.)</p> <p>Sčítá a odčítá s přechodem desítek s pomocí matematického materiálu</p> <p>Čte, zapisuje, porovnává čísla do 20</p> <p>Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>Umí čísla najít na číselné ose</p> <p>Sčítá čísla do 20 bez přechodu desítek</p> <p>Pracuje s Montess. sčítacím a odčítacím materiálem</p> <p>Počítá jednoduché slovní úlohy</p>
<p>Číselný obor do 100</p> <p>Orientace na číselné ose – stovkový řetěz</p> <p>Čtení, zápis, porovnávání čísel</p>	<p>Sčítá a odčítá v oboru čísel do 20 s přechodem desítek</p> <p>Sčítá prvky souboru do 100</p> <p>Orientuje se na číselné ose, čte, zapisuje, porovnává čísla do 100</p>

<p>Počítání po jedné a po desítkách</p> <p>Práce s Montessori matematickým materiálem</p> <p>Slovní úlohy na porovnávání čísel</p> <p>Součet a rozdíl čísel</p> <p>Sčítání a odčítání v oboru čísel do 100 i s přechodem přes desítku i bez použití pomůcek</p> <p>Bankovky a počítání s nimi</p> <p>Názorné zavedení násobení a dělení na Montessori tabulce na násobení a dělení</p>	<p>Počítá čísla do 100 po jedné i po desítkách</p> <p>Počítá slovní úlohy na porovnávání čísel</p> <p>Pamětně sčítá a odčítá čísla do 100 i s přechodem desítky</p> <p>Počítá s penězi, seznámí se s bankovkami a mincemi do stokoruny</p>
<p>Přehled celé násobilky do 10 na Montessori materiálu</p> <p>Násobilka 1, 2, 3, 4, 5 a 10</p> <p>Slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek</p> <p>Slovní úlohy s využitím vztahů xkrát více, xkrát méně</p>	<p>Chápe princip násobení</p> <p>Násobí pamětně v oboru násobilky 1, 2, 3, 4, 5 a 10</p> <p>Vyjmenuje násobilku 1,2,3,4,5 a 10</p> <p>Znázorní úlohu na násobení na názorné pomůcce</p> <p>Vyjmenuje a vyznačí řady násobků daného čísla</p> <p>Zautomatizuje si násobení a dělení v oboru těchto násobílek</p> <p>Řeší slovní úlohy na násobení a dělení</p> <p>Řeší jednoduché slovní úlohy se vztah xkrát více, xkrát méně</p>

<p>Číselný obor do 1000</p> <p>Čtení, zápis, porovnávání, zaokrouhlování (na desítky, stovky)</p> <p>Číselná osa – tisícový řetěz</p> <p>Práce s Montessori matematickým materiálem</p> <p>Rozklad čísel v desítkové soustavě</p> <p>Sčítání a odčítání do 1000 s použitím i bez použití Montess. materiálu</p> <p>Násobení a dělení – celá násobilka</p> <p>Odhad a kontrola výsledku</p> <p>Násobení a dělení dvojciferného čísla jednociferným</p> <p>Užití závorek</p> <p>Dělení se zbytkem</p> <p>Slovní úlohy</p>	<p>Čte a píše přirozená čísla do 1000,</p> <p>Čte, zapisuje, porovnává, zaokrouhluje na desítky a stovky</p> <p>Ukáže číslo na tisícovém řetězu</p> <p>pracuje s Montess. materiálem a používá kontrolu chyb</p> <p>Rozkládá čísla v desítkové soustavě</p> <p>Čísla do 1000 sčítá, odčítá</p> <p>Násobí v celém oboru násobilky</p> <p>Násobí a dělí dvojciferná čísla jednociferným číslem</p> <p>Chápe princip počítání se závorkami</p> <p>Dělí se zbytkem</p> <p>Chápe, tvoří a počítá slovní úlohy, ve kterých aplikuje naučené matematické dovednosti</p>
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p>	
<p>Tabulky</p> <p>Orientace v čase, den – 24 hodin, 1 hodina – 60 minut, 1 minuta 60 sekund</p>	<p>Doplňuje tabulky a posloupnost čísel</p> <p>Orientuje se v čase</p> <p>Rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda a provádí jejich jednoduché převody</p> <p>Čte časové údaje na různých typech hodin (i digitálních)</p>
<p>Diagramy, tabulky, grafy</p>	<p>Popisuje jednoduché závislosti z praktického života, doplňuje tabulky, schémata, grafy a posloupnosti čísel</p>

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
<p>Rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh</p> <p>Orientace v prostoru – krychle, kvádr, koule, válec</p>	<p>Rozezná, modeluje a pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa</p> <p>Učí se nacházet tělesa a rovinné útvary v reálném životě ve svém okolí</p>
<p>Práce s pravítkem</p> <p>Úsečka, lomená čára, křivá čára, kreslení rovných a křivých čar</p> <p>Jednotky centimetr, decimetr, metr</p> <p>Délka úsečky</p> <p>Označení bodů a úseček</p> <p>Krychle, kvádr, koule, válec</p>	<p>Kreslí křivé a rovné čáry</p> <p>Porovnává velikosti útvarů, dohaduje délku</p> <p>Změří délku úsečky na centimetry</p> <p>Označí body a úsečky</p> <p>Rozezná a modeluje jednoduchá geometrická tělesa</p>
<p>Přímka, polopřímka úsečka</p> <p>Vzájemná poloha dvou přímek v rovině</p> <p>Délka úsečky v mm</p> <p>Jednotky délky, převody</p> <p>Rovinné obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník</p> <p>Strana obrazce, jeho obvod</p> <p>Modelování staveb tvaru krychle, kvádrů</p> <p>Osově souměrné útvary</p>	<p>Označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek</p> <p>Rýsuje přímky, vyznačuje polopřímky, označuje průsečík různoběžek</p> <p>Změří délku úsečky s přesností na mm</p> <p>Převede jednotky délky</p> <p>Kreslí a rýsuje rovinné obrazce ve čtvercové síti</p> <p>Určí obvod jednoduchých obrazců, trojúhelník, obdélník, čtverec</p> <p>Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>

Vzdělávací obor: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

<p>Učivo</p>	<p>ŠVP výstupy 2. dvojročí, 4. a 5. ročník</p>
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p>	
<p>Obor přirozených čísel Čtení a zápis čísel, číselná osa, zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po tisících, desetitisících, statisících Porovnávání čísel do 1 000 000 Jednoduché rovnice a nerovnice Zaokrouhlování čísel Desítkový rozvoj Sčítání a odčítání v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly Vztahy mezi sčítáním a odčítáním Násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením Algoritmus písemného násobení, kontrola výpočtu, Písemné násobení jedno a dvouciferným číslem Algoritmus písemného dělení, kontrola výpočtu, písemné dělení jednociferným dělitelem, provádění kontroly Pořadí početních výkonů, užívání závorek</p>	<p>Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p>

<p>Slovní úlohy na porovnávání čísel, vztahy o x více (méně), xkrát více (méně)</p> <p>Římské číslice – úvod</p> <p>Jednotky veličin a jejich převody</p> <p>Zlomky – úvod, čtení, zápis, porovnávání zlomků</p> <p>Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem, zlomkový Montessori materiál</p> <p>Čísla do milionu, rozvinutý zápis čísel, čtení a psaní čísel do milionu, porovnávání, zaokrouhlování</p> <p>Sčítání, odčítání, násobení, dělení – pamětné, písemné, zkouška</p> <p>Slovní úlohy do milionu</p> <p>Římská čísla sudá a lichá čísla</p> <p>Násobení a dělení 10, 100, 1000 – pamětné, písemné, násobení víceciferným činitelem</p> <p>Slovní úlohy</p> <p>Rovnice a nerovnice</p> <p>Zlomky – pojmy, porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným a různým jmenovatelem (jednodušší příklady)</p> <p>Desetinné zlomky</p> <p>Slovní úlohy na zlomky</p> <p>Velká čísla – deset milionu, sto milionu, miliarda</p> <p>Desetinná čísla</p>	<p>Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</p> <p>Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</p> <p>Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</p>
--	--

<p>Zlomek a desetinné číslo, zápis, čtení, porovnávání desetinných čísel</p> <p>Pravidla nul, zaokrouhlování</p> <p>Převody zlomků na desetinná čísla a obráceně</p> <p>Sčítání a odčítání deset. čísel</p> <p>Násobení a dělení deset. čísel 10, 100, 1000</p> <p>Násobení a dělení deset. čísel číslem přirozeným</p>	<p>Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</p> <p>Porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</p>
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY, NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY</p>	
<p>Závislost a jejich vztahy</p> <p>Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády</p> <p>Převody jednotek</p> <p>Přímá a nepřímá úměrnost</p>	<p>Zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram</p> <p>Orientuje se v čase, vyhledává, sbírá a třídí data</p> <p>Čte údaje z tabulky a diagramu, sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p> <p>Převádí jednotky délky, času, hmotnosti, objemu</p> <p>Chápe rozdíl mezi přímou a nepřímou úměrností</p>
<p>Převody jednotek – délka hmotnost, objem, čas</p> <p>Slovní úlohy na převody jednotek</p> <p>Grafy</p> <p>Závisle a nezávisle proměnná</p> <p>Aritmetický průměr</p> <p>Průměrná rychlost</p> <p>Nestandardní a problémové úlohy</p>	<p>Převádí všechny jednotky včetně jednotek obsahu, a to s použitím desetinných čísel</p> <p>Počítá slovní úlohy na převody jednotek</p> <p>Umí nakreslit a přečíst graf podle tabulky a obráceně</p> <p>Chápe závisle a nezávisle proměnnou</p> <p>Umí vypočítat aritmetický průměr</p> <p>Umí vypočítat průměrnou rychlost</p> <p>Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je</p>

	do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
<p>Kreslení a rýsování lomené čáry, rovnoběžek, rýsování rovnoběžníků, čtverce, kolmic, obdélníků, kružnic s daným středem a poloměrem, kruh</p> <p>Grafický součet a rozdíl úseček</p> <p>Určování obsahu rovinných obrazů pomocí čtvercové sítě, užití základních jednotek obsahu,</p> <p>Řešení jednoduchých slovních úloh na výpočet obsahů obdélníků a čtverců, síť kvádra a osově souměrné útvary ve čtvercové síti</p> <p>Souřadnice bodu</p> <p>Úhlopříčky, vlastnosti úhlopříček</p> <p>Trojúhelníková nerovnost</p> <p>Obvod rovinných útvarů, obvod mnohoúhelníků</p> <p>Názvy a vlastnosti těles</p> <p>Úhel – rýsování, porovnávání, osa úhlu</p>	<p>Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</p> <p>Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p> <p>Sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <p>Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>

Vzdělávací obor: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Učivo	ŠVP výstupy 2. dvojročí, spolupracující 6. ročník
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
<p>Přirozená čísla - opakování početních výkonů</p> <p>Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti</p> <p>Desetinná čísla - početní výkony, slovní úlohy, převody jednotek</p>	<p>Sčítá, odčítá, násobí, dělí kladná desetinná čísla</p> <p>Znázorňuje kladná desetinná čísla na číselné ose</p> <p>Ověřuje výpočty na kalkulačce</p> <p>Využívá početní dovednosti při řešení slovních úloh</p> <p>Určí prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší spol. násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti</p> <p>Využívá znaky dělitelnosti k řešení slovních úloh</p>
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
<p>Závislosti a data, diagramy, grafy, tabulky, aritmetický průměr</p> <p>Přímá a nepřímá úměrnost</p>	<p>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</p> <p>Porovnává soubory dat</p> <p>Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti</p>

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

<p>Přímka, polopřímka, úsečka Čtverec, obdélník Kružnice, kruh, úhel, trojúhelník Druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky</p> <p>TROJÚHELNÍK</p> <p>Trojúhelníková nerovnost Druhy trojúhelníků Těžnice a těžiště trojúhelníka Výšky trojúhelníka Kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná</p> <p>OSOVÁ SOUMĚRNOST</p> <p>Osa úsečky, osa úhlu Zobrazení bodu Zobrazení útvaru Osově souměrný útvar</p>	<p>Narýsuje a popíše základní geometrické útvary Používá matematickou symboliku Vypočítá obsah a obvod čtverce a obdélníka Určí velikost úhlu měřením a výpočtem Sestrojí úhel dané velikosti a jeho osu Provede grafický součet a rozdíl dvou úhlů Počítá s úhlovými stupni a minutami</p> <p>Sestrojí trojúhelník ze tří stran, těžnice a těžiště trojúhelníka, výšky v trojúhelníku Sestrojí osy stran a osy úhlů trojúhelníka Sestrojí kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou</p> <p>Zobrazí útvary v osově souměrnosti Rozpozná osově souměrný útvar, určí jeho osu Načrtne kvádr a krychli, jejich síť Sestrojí papírový model krychle a kvádrů Vypočítá povrch a objem krychle, kvádrů Převádí jednotky plošné i objemové Řešení slovních úloh</p>
---	---

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

<p>Číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie</p> <p>Logické a netradiční slovní úlohy logické a netradiční geometrické úlohy</p>	<p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>Řeší úlohy na prostorovou představivost</p> <p>Aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>
--	--

Předmět: LABYRINT SVĚTA

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Učivo

ŠVP výstupy 3. ročníku, 7., 8., 9. ročník

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

<p>Pamětné i písemné početní operace slovní úlohy</p> <p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <p>Prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti</p> <p>Celá čísla</p> <p>Čísla navzájem opačná, číselná osa</p> <p>Desetinná čísla, zlomky</p> <p>Čtení a psaní, porovnávání, číselná osa, matematické operace slovní</p>	<p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <p>Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p> <p>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem,</p>
---	--

<p>úlohy</p> <p>Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek</p> <p>Poměr</p> <p>Měřítko, úměra, trojčlenka</p> <p>Procenta</p> <p>Procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování</p> <p>Mocniny a odmocniny druhá mocnina a odmocnina výrazy</p> <p>Číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny</p> <p>Rovnice</p> <p>Lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými</p>	<p>procentem)</p> <p>Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů</p> <p>Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</p> <p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných</p> <p>Určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p> <p>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</p> <p>Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p>	
<p>Závislosti a data</p> <p>Příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický Průměr</p> <p>Funkce</p> <p>Pravoúhlá soustava souřadnic, lineární funkce</p>	<p>Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti</p> <p>Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</p> <p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p> <p>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</p> <p>Porovnává soubory dat</p>

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

<p>Rovinné útvary</p> <p>Přímka, polopřímka, úsečka, kružnice</p> <p>Kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník)</p> <p>Pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)</p> <p>Metrické vlastnosti v rovině</p> <p>Druhy úhlů, vzdálenost bodu od bodu, bodu od přímky a přímky od přímky, trojúhelníková nerovnost</p> <p>Pythagorova věta</p> <p>Prostorové útvary</p> <p>Kvadr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol</p> <p>Konstrukční úlohy</p> <p>Množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost</p>	<p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů</p> <p>Využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</p> <p>Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti</p> <p>Určí osově a středově souměrný útvar</p> <p>Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p> <p>Načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p> <p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>Načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p> <p>Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>
---	--

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie

Logické a netradiční slovní úlohy logické a netradiční geometrické úlohy

Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

Řeší úlohy na prostorovou představivost

Aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

5.5 Obor Informatika

Předmět LABYRINT SVĚTA, vzdělávací oblast Informatika – obor INFORMATIKA - se zaměřuje na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Vzdělávací obor	Informatika								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	0	0	0	1	1	1	1	1	1

Na I. stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení inforatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na II. stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Vyučovaný předmět LABYRINT SVĚTA, obor INFORMATIKA je tvořen následujícími tematickými celky:

- Data, informace a modelování
- Algoritmizace a programování
- Informační systémy
- Digitální technologie

Vzdělávací obor INFORMATIKA rovněž integruje následující průřezové téma a jeho tematické okruhy: 6.3, 6.4, 6.5.

Výuka bude probíhat ve skupinách, které zpravidla nepřevýší počet 20 žáků.

Nejčastěji využívanou vyučovací metodou je samostatná práce žáků nad konkrétními úkoly, které jsou koncipovány tak, aby si žáci měli možnost osvojit všechny základní techniky práce s konkrétními nástroji. V průběhu školního roku žáci pracují na rozsáhlejších tematicky zaměřených projektech, které mají za cíl shrnout a upevnit všechny dovednosti, které získali při práci s daným konkrétním uživatelským nástrojem. Významnou roli hrají mezipředmětové vztahy, které jsou vyjádřeny konkrétními projekty a aktivitami.

Vedeme žáky k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj, nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci. Dále ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce, k porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace. Naším cílem je, aby žáci zvládli rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů, komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje, standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci, posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech, nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem, otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat.

Výuka informatiky probíhá v odborné počítačové učebně vybavené i multimediální a prezentační technikou, kde má každý žák k dispozici svoji pracovní stanici, společnou tiskárnu a scanner.

Vzdělávací obor: INFORMATIKA

Učivo	ŠVP výstupy I. stupeň
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
<p>Data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů</p> <p>Kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace</p> <p>Modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka</p>	<p>Žák uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout</p> <p>Vyslovuje odpovědi na základě dat</p> <p>Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</p> <p>Vyčte informace z daného modelu</p>
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
<p>Řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu</p> <p>Příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy</p> <p>Přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu</p> <p>Sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci</p> <p>Programování: experimentování a objeovávání v blokově</p>	<p>Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</p> <p>Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program</p> <p>Rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</p> <p>Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví</p>

<p>orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu</p> <p>Kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem</p>	<p>v něm případnou chybu</p>
<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p>	
<p>Systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi</p> <p>Práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu</p>	<p>V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</p> <p>Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</p>
<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p>	
<p>Hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spuštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů</p> <p>Počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat</p> <p>Bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla</p>	<p>Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</p> <p>Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</p> <p>Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</p>

Vzdělávací obor: INFORMATIKA

<p>Učivo</p>	<p>ŠVP výstupy II. stupeň</p>
<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</p>	
<p>Data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat</p> <p>Kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity</p> <p>Modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy</p>	<p>Žák získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</p> <p>Navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</p> <p>Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</p> <p>Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</p>
<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p>	
<p>Algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu</p> <p>Programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné</p> <p>Kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby</p>	<p>Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p> <p>Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p> <p>Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne</p>

<p>(například krokováním); úprava algoritmu a programu</p> <p>Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora</p>	<p>různé algoritmy pro řešení problému</p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>
<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p>	
<p>Informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti</p> <p>Návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel</p> <p>Hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí</p>	<p>Žák vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</p> <p>Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</p> <p>Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</p> <p>Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</p>
<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p>	
<p>Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů,</p>	<p>Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</p> <p>Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich</p>

<p>instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka</p> <p>Počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva</p> <p>Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení</p> <p>Bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat</p> <p>Digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí</p>	<p>další zpracování či přenos</p> <p>Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p> <p>Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p> <p>Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>
--	---

5.6 Obor Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor	Člověk a jeho svět								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	2	2	2	4	4	-	-	-	-

Předmět LABYRINT SVĚTA, obor ČLOVĚK A JEHO SVĚT uplatňuje pohled do daleké i nedávné historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí. Dává jim pochopení celistvosti světa, jeho mnohosti, různosti, propojení, souladu a harmonie. Ukazuje celistvost světa a zároveň na detailech některých oblastí pestrost, bohatost a vzájemné propojení.

Pomáhá žákům formovat základní vztah k životu, vlastní osobě, svému okolí a přírodě a učí je tyto hodnoty chránit. Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za své chování, jednání a rozhodování. Na základě získaných poznatků se žáci učí porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, včetně situací ohrožení, a učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Žáci se seznamují se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí společnost (globální problémy). Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že prožívají velké kosmické příběhy, pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd. Uplatňována je také ve značné míře projektová výuka, která je doplněna pravidelnými vycházkami a exkurzemi.

Vyučovací předmět LABYRINT SVĚTA, obor ČLOVĚK A JEHO SVĚT je členěn do pěti tematických okruhů, které se různou měrou prolínají velkými i malými kosmickými příběhy dle pedagogiky M. Montessori:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Velké kosmické příběhy patří v Montessori pedagogice do okruhu Kosmické výchovy a na začátku roku, nebo v průběhu něj, v každém ročníku předkládají žákům celkový obraz světa.

1. Příběh o vzniku vesmíru a Země
2. Příběh o vzniku a vývoji života na Zemi
3. Příběh o příchodu lidí
4. Příběh o vzniku písma
5. Příběh o vzniku čísel

Ve 2. dvojročí a spolupracujícím 6. ročníku výuka probíhá také formou celoročních projektů na dané téma, které se vždy po 3 letech opakují tak, aby žák prošel daným tématem ve 4., 5. nebo 6. ročníku.

Roční témata:

1. Vesmír, Země
2. Příroda, Člověk
3. Les, Louka, Rybník

Obor ČLOVĚK A JEHO SVĚT rovněž integruje následující **průřezová témata** a jejich tematické okruhy: 1.1.1., 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 4.2, 4.5, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků
- orientaci ve světě financí
- orientaci ve světě informací a jejich propojování
- rozšiřování slovní zásoby v jednotlivých tématech
- respektu a dodržování obecně uplatňovaných společenských pravidel
- efektivní, bezkonfliktní a bezpečné komunikaci i prostřednictvím elektronických médií
- utváření vztahu k přírodě, kultuře a jejich ochraně
- vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolí
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování v situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti, včetně mimořádných událostí

Vzdělávací obor: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Učivo	ŠVP výstupy 1. období – 1. trojročí, 1., 2., 3. ročník
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
<p>Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště</p> <p>Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace</p> <p>Obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť</p>	<p>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p>
LIDÉ KOLEM NÁS	
<p>Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání</p> <p>Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie</p>	<p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p> <p>Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>
LIDÉ A ČAS	
<p>Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období</p> <p>Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny</p>	<p>Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu</p> <p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>

ROZMANITOST PŘÍRODY

Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti

Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení

Nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty

Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období

Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka

Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na zemi

Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy

Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka

Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa

Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)

Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne

<p>Privolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p> <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p>	<p>komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>
---	--

<p>Předmět: LABYRINT SVĚTA Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět</p> <p style="text-align: center;">Vzdělávací obor: ČLOVĚK A JEHO SVĚT</p>	
<p>Učivo</p>	<p>ŠVP výstupy 2. období – 2. dvojročí, 4. a 5. ročník</p>
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p>	
<p>Okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany</p> <p>Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR</p> <p>Naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly</p> <p>Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování</p> <p>Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky</p>	<p>Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy</p> <p>Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam</p> <p>Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p> <p>Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly</p>

	našeho státu a jejich význam
LIDÉ KOLEM NÁS	
<p>Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům</p> <p>Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy</p> <p>Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p>	<p>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p> <p>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat</p> <p>Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p>
LIDÉ A ČAS	
<p>Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost</p> <p>Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</p>	<p>Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>Využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti</p> <p>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p>

ROZMANITOST PŘÍRODY

Látky a jejich vlastnosti – porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek

Voda a vzduch – oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život

Nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam

Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období

Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka

Životní podmínky – význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí

Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva

Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy

Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

Vysvětlí na základě elementárních poznatků o zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy

Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Lidské tělo – pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince

Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenositelné nemoci, ochrana před infekcemi

Využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života

Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

<p>přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena</p> <p>Návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií</p> <p>Osobní bezpečí, krizové situace, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích</p> <p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p> <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p>	<p>Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p> <p>Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p> <p>Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p> <p>Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>
--	--

5.7 Obor Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast - obor ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE je součástí předmětu LABYRINT SVĚTA. Postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií. Obor vede žáky k rozvoji jemné motoriky rukou, k osvojování správných pracovních návyků a dovedností, k radosti z vytvoření vlastního výrobku - v návaznosti na témata oboru Člověk a jeho svět. Vychovává žáky k vážení si lidské práce. Žáci pracují se všemi dostupnými materiály – papírem, dráty, hlinou, vlnou, textilií, plasty a stavebnicemi. Oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě.

Vzdělávací obor	Člověk a svět práce								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	1	1	1	1	1	1	6	7	0

5.7.1 Člověk a svět práce I. stupeň

Vyučovaný předmět LABYRINT SVĚTA, obor ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE je na I. stupni tvořen následujícími tematickými celky:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Vzdělávací obor Člověk a svět práce na I. stupni integruje následující průřezová témata: 1.1.1, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 2.2, 2.3, 3.1, 4.2, 4.5, 5.1, 5.2, 5.4, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5.

5.7.2 Člověk a svět práce II. stupeň

Záměrem vzdělávacího oboru ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE předmětu LABYRINT SVĚTA je nabídnout žákům II. stupně, především žákům 7.a 8. ročníku, možnost setkat se a prakticky si i vyzkoušet co nejvíce druhů povolání. Tento záměr chceme realizovat formou

jednodenních i vícedenních exkurzí. Směřujeme k tomu, aby si během 7. a 8. ročníku žák mohl z co nejširší nabídky oborů vybrat ten, který je mu nejbližší, a v ročníku devátém se pak cíleně připravovat na studium vybraného oboru.

Na II. stupni je vyučovaný obor tvořen následujícími tematickými celky, ze kterých vybíráme jen některé:

- Práce s technickými materiály
- Design a konstruování
- Pěstitelské práce, chovatelství
- Provoz a údržba domácnosti
- Příprava pokrmů
- Práce s laboratorní technikou
- Využití digitálních technologií
- Svět práce

Vyučovaný předmět LABYRINT SVĚTA obor Člověk a svět práce rovněž integruje následující **průřezové téma** a jejich tematické okruhy: 1.1.1., 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 4.2, 4.5, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5.

Předmět LABYRINT SVĚTA vzdělávací obor Člověk a svět práce je vyučován formou vyučovacích hodin ve třídách, pomocí praktických činností v odborných dílnách a školní kuchyni s důrazem na rozvoj správných pracovních dovedností a návyků, především pak na jednodenních a vícedenních pracovních akcí. Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně tak i v týmu a to individuální, skupinovou nebo projektovou prací, vybírají si z nabídky oborů ten, který vidí pro svůj budoucí život jako nejlepší

Vzdělávací obor: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Učivo	ŠVP výstupy I. stupeň
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
<p>Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)</p> <p>Pracovní pomůcky a nástroje – jejich funkce a využití, jednoduché pracovní postupy, organizace práce</p> <p>Lidové zvyky, tradice, řemesla</p>	<p>Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, využívá prvky lidových tradic</p> <p>Pracuje podle předlohy, slovního návodu</p> <p>Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</p> <p>Volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, udržuje pořádek</p> <p>Umí poskytnout první pomoc při úrazu</p>
KONSTRUKTIVNÍ ČINNOSTI	
<p>Práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční), montáž a demontáž modelů, práce s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtem</p>	<p>Provádí jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>Udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny</p> <p>Pracuje podle návodu, samostatně vytváří modely ze stavebnic podle předlohy</p> <p>Volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní</p>

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
Základní podmínky pro pěstování rostlin a jejich ověřování, půda a její zpracování, výživa rostlin, pěstování rostlin ze semínek, pěstování a péče o pokojové rostliny, bylinky, zeleninu, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie, poznávání rostlin, semen, plodů, rozlišování rostlin podle užití, pěstitelské pomůcky, nástroje a náčiní	<p>Pozoruje přírodu, zaznamenává pozorované a hodnotí výsledky pozorování</p> <p>Pěstuje rostliny ze semínek i sazeniček, pečuje o ně podle daných zásad</p> <p>Vybírá si vhodné pěstitelské pomůcky, nástroje a náčiní dle druhu činnosti</p> <p>Samostatně provádí pěstitelské pokusy a pozorování</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí poskytnout první pomoc</p>
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
Základní vybavení kuchyně, výběr, nákup a skladování potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, příprava a úklid pracovního místa	<p>Připraví tabuli pro jednoduché stolování</p> <p>Chová se vhodně při stolování</p>

Předmět: LABYRINT SVĚTA		Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	
Vzdělávací obor: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Učivo		ŠVP výstupy 2. dvojročí, spolupracující 6. ročník	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
Práce se dřevem		<p>Volí vhodné pracovní pomůcky a postupy vzhledem k použitému materiálu</p> <p>Měří a dovede orýsovat materiál, řeže pilou, piluje pilníkem, rašpluje</p>	

	<p>rašplí, spojuje materiál hřebíky a dovede dát výrobku jednoduchou povrchovou úpravu</p> <p>Pracuje podle jednoduchého návodu, předlohy nebo náčrtu</p> <p>Vytvoří vlastní výrobek</p>
Lidové zvyky, tradice a řemesla	Zná lidová řemesla regionu
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
<p>Bezpečnost a hygiena práce, pracovní nářadí</p> <p>Půda</p> <p>Zelenina</p> <p>Polní plodiny</p> <p>Aranžování rostlin</p>	<p>Dodržuje zásady bezpečnosti při práci s nářadím</p> <p>Dodržuje technologickou kázeň, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</p> <p>Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p> <p>Vysvětlí vznik a význam půdy, prakticky ověří složení půdy, vyhodnotí význam kompostu a hnojení</p> <p>Podílí se na kompostování a úpravě pěstebních (pracovních) ploch v okolí školy</p> <p>Volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin, uvede význam, rozdělení a zástupce zeleniny, rozpozná osivo, sadbu</p> <p>Rozlišuje základní druhy polních plodin</p> <p>Pěstuje a používá květiny pro výzdobu</p> <p>Provádí jednoduché pěstební pokusy</p>
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
<p>Vybavení kuchyně</p> <p>Příprava jednoduchého pokrmu</p>	<p>Dodržuje základní principy stolování, používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>Připravuje jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p>

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	
Provoz domácnosti Finance provoz a údržba domácnosti Spotřebiče v domácnosti Základy ručních prací	Ovládá jednoduché postupy při základních činnostech v domácnosti Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví Orientuje se v obsluze běžných domácích spotřebičů Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a poskytne první pomoc při úrazu, včetně elektrickým proudem Dokáže přišít knoflíky

Předmět: LABYRINT SVĚTA Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	
Vzdělávací obor: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	
Učivo	ŠVP výstupy 3. trojročí, 7., 8., 9. ročník
SVĚT PRÁCE	
Volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby Zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy, využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání, prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

<p>Podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	
<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p>	
<p>Vlastnosti materiálu, užití v praxi – dřevo, kov, plasty, kompozity Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice, řemesla</p>	<p>Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</p>
<p>DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ</p>	
<p>Stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program</p>	<p>Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model</p>

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy

Zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny

Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin

Ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování

Léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie

Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu

Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu

Potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku

Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů

Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy

Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti

Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	
<p>Finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti</p> <p>Elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem</p>	<p>Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví</p> <p>Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</p> <p>Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu</p> <p>Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem</p>
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU	
<p>Základní laboratorní postupy a metody</p> <p>Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky</p>	<p>Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů</p> <p>Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl</p> <p>Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci</p> <p>Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci</p> <p>Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</p>

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony

Digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování

Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC)

Mobilní služby – operátoři, tarif

Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení

Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava

Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

5.8 Obor Tělesná výchova

Vzdělávací obor	Tělesná výchova								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Předmět LABYRINT SVĚTA oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ obor TĚLESNÁ VÝCHOVA směřuje k jedinému cíli, aby všichni žáci měli radost z pohybu a poznávali vlastní pohybové možnosti a zájmy. Pohyb bereme jako jednu z nejdůležitějších součástí péče o zdraví. Pobytem a pohybovými aktivitami v terénu se snažíme dětem vštípit názor, že pohyb nepatří pouze do speciálních učeben a zařízení – tělocvična, hřiště – ale je (měl by být) běžnou součástí dne každého žáka i dospělého člověka. Ne každý je pohybově nadán pro nějaký sport, ale každý člověk by měl mít radost z pohybu a měl by ho brát jako příležitost uchovat si své zdraví do nejpozdějšího věku. Ne vždyje k dispozici tělocvičné náradí a hladký terén, proto cíleně směřujeme předmět LABYRINT SVĚTA obor TĚLESNÁ VÝCHOVA také do přírody s vědomím, že současnému člověku chybí pohyb po nerovném terénu a překonávání přírodních překážek. Bereme tuto oblast ne jen jako předmět o pohybu, ale komplexně jako možnost ukázat žákům, jak se chová v přírodě, jak pohybově žili naši předci, jakým způsobem museli zvládat fyzické překážky. Podle možností budeme proto zařazovat do hodin outdoorové techniky.

Vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA je tvořen následujícími činnostmi:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

Integruje následující **průřezová témata** a jejich tematické okruhy: 1.1.1., 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 4.2, 4.5, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4.

Součástí učiva je i výuka plavání. V 5. a 7. ročníku je zařazeno do výuky lyžování formou týdenního pobytu na horách. V 8. ročníku dle možností zařazujeme cyklistický kurz, v 9. ročníku kurz vodní turistiky. Obor TĚLESNÁ VÝCHOVA je vyučován formou jednotlivých vyučovacích hodin, případně dvouhodin, které jsou vyučovány v tělocvičnách, na hřištích, v mimoškolních sportovních zařízeních, ale také v přírodním terénu. Do hodin tělesné výchovy jsou zařazovány i žáci se zdravotními oslabeními.

Učivo	ŠVP výstupy 1. období - I. stupeň
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
<p>Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka, intenzita</p> <p>Rozvoj zdatnosti, různých forem vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu příprava organismu na zátěž</p> <p>Uklidnění po zátěži</p> <p>Napínací a protahovací cvičení</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti (správné držení těla, zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití) bezpečnost a hygiena při sportu</p> <p>Hygiena pohybových činností a prostředí vhodné oblečení a obutí bezpečnost v šatnách a umývárkách</p> <p>Bezpečnost cvičebního prostoru</p> <p>Bezpečná příprava a ukládání náradí a náčiní</p> <p>Bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorech (bazén,....)</p> <p>Poskytnutí první pomoci</p>	<p>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p> <p>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p> <p>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p> <p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p>

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
<p>Učení komunikace v tělesné výchově</p> <p>Základní názvosloví a pojmy osvojovaných činností, smluvené povely a signály</p> <p>Organizace při tělesné výchově základní organizace prostoru a činností zásady jednání a chování</p> <p>Fair play, olympijské ideály a symboly</p>	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
<p>Pohybové hry s různým zaměřením (míčové, kontaktní, psychomotorické,...) včetně netradičních, základní pravidla a pojmy související s hrami a používaným náčiním</p> <p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</p> <p>Kondiční cvičení s hudbou, rytmickým doprovodem jednoduché tance</p> <p>Pohybová tvořivost</p> <p>Základy atletiky</p> <p>Startovní povely a signály, běžecká abeceda, běh, skok, hod</p>	
SPORTOVNÍ HRY	
<p>Pravidla, průpravné hry, držení míče (pálky, či jiného herního náčiní) jednoruč, obouruč, manipulace s míčem, přihrávky nohou, rukou, odpovídající názvosloví, spolupráce, fair play, utkání podle zjednodušených pravidel</p>	

TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích, pohyb v terénu, chůze a běh po vyznačené trase, táboření, chování v přírodě, ochrana přírody, zásady bezpečnosti a hygieny při turistice a pobytu v přírodě, první pomoc	
PLAVÁNÍ	
Hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, v souladu s individuálními předpoklady vybraná plavecká technika, prvky sebezáchrany, zásady bezpečnosti při plavání a při pobytu v areálu bazénu i venku	

Předmět: LABYRINT SVĚTA Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	
Vzdělávací obor: TĚLESNÁ VÝCHOVA	
Učivo	ŠVP výstupy 2. dvojročí, spolupracující 6. ročník
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
<p>Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu</p> <p>Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená</p>	<p>Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu</p> <p>Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti</p> <p>Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v</p>

<p>cvičení a jejich praktické využití</p> <p>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity</p> <p>Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV</p>	<p>souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</p> <p>Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p> <p>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p> <p>Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <p>Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p> <p>Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</p> <p>Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</p> <p>Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště</p> <p>Samostatně získá potřebné informace</p> <p>Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>
---	---

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity

Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí

Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance

Úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate

Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí

Sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie

Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla

Plavání – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti

Lyžování, snowboarding, bruslení – běžecké lyžování, lyžařská

<p>turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy)</p> <p>Další (i netradiční) pohybové činnosti – základy kanoistiky, základy skalního i zimního lezení, zimní hry na sněhu a na ledě, bezpečnost při lezení, chůze se sněžnicemi aj.</p>	
<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p>	
<p>Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povel, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování</p> <p>Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží</p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování</p>	

Učivo

ŠVP výstupy 3. trojročí, 7., 8., 9. ročník

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením

Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení

Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem

Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program

Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly

Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší

Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí

Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné

<p>doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance</p> <p>Úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate</p> <p>Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí</p> <p>Sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potraviny, tepla</p> <p>Plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti</p> <p>Lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy)</p>	<p>nedostatky a jejich možné příčiny</p>
---	--

Další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
<p>Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování</p> <p>Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží</p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování</p>	<p>Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>

5.9 Obor Výchova ke zdraví

Vzdělávací obor	Výchova ke zdraví								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	-	-	-	-	-	0	1	1	0

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Předmět LABYRINT SVĚTA vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ v sobě zahrnuje tato průřezová témata: : 1.1.1., 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2.

Vzdělávací obor: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Učivo	ŠVP výstupy II. stupeň
<p>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</p>	
<p>Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství</p> <p>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek</p>	<p>Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p> <p>Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p>
<p>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</p>	
<p>Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny</p> <p>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity</p>	<p>Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p> <p>Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p>

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy

Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota

Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim

Ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty

Ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci

Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí

Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky

Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc

Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti

Autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní

Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím

Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje;

<p>kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu</p> <p>Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci</p> <p>Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</p> <p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p> <p>Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p>	<p>kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p> <p>Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p> <p>Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p>Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii</p> <p>Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p> <p>Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p>
HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ	
<p>Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie</p>	

<p>Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p>	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ</p>	
<p>Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</p> <p>Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech</p> <p>Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p>	

5.10 Obor Hudební výchova

Vzdělávací obor	Hudební výchova								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Vyučovací předmět LABYRINT SVĚTA zasahuje do vzdělávací oblasti UMĚNÍ A KULTURA. Charakteristickým znakem předmětu je činnostní pojetí vyučování a orientace na individuální předpoklady a možnosti osobnosti žáka. Vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA umožňuje žákům chápat umění jako proces specifického poznání a dorozumívání uměleckými - hudebními a výtvarnými prostředky a kulturu pak jako proces a výsledek duchovní činnosti, ale i nezbytnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce).

Obor HUDEBNÍ VÝCHOVA obsahově souvisí na I. stupni s oblastí ČLOVĚK A JEHO SVĚT, na II. stupni s oblastí ČLOVĚK A SPOLEČNOST obor DĚJEPIS.

Obor HUDEBNÍ VÝCHOVA je tvořen následujícími tematickými celky:

- Vokální činnosti
- Instrumentální činnosti
- Hudebně pohybové činnosti
- Poslechové činnosti

Vzdělávací obor HUDEBNÍ VÝCHOVA integruje následující průřezová témata a jejich tematické okruhy: 1.1.1., 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 4.2, 4.5, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5.

Výuka předmětu probíhá na I. stupni v kmenové třídě, na II. stupni může být využito také odborné učebny pro hudební výchovu. Součástí výuky je i návštěva kulturních zařízení (divadel, koncertních sálů, kinosálu).

Vzdělávací obor: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Učivo	ŠVP výstupy 1. období - I. stupeň
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
<p>Pěvecký a mluvní projev, pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, prodleva, kánon, dvojhlas a vícehlas</p> <p>Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď,...)</p> <p>Záznam vokální hudby – zachycení jednoduché melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření</p>	<p>Využívá správné pěvecké návyky</p> <p>Zpívá v jednohlase</p> <p>Zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p> <p>Chápe rozdíl mezi 2/4, 3/4, 4/4 taktem</p> <p>Rozlišuje základní vlastnosti tónů</p> <p>Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby (notová osnova, houslový klíč, nota, pomlka, takt, stupnice C dur)</p>
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
<p>Reprodukce motivů pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten či piana</p> <p>Hudební doprovod</p>	<p>Využívá jednoduché hudební nástroje hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p> <p>Rozlišuje nástroje dechové, smyčcové</p> <p>Taktuje v dvoudobém i třídobém taktu</p> <p>Vnímá změny rytmu a tempa</p>
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
<p>Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu hudby,</p>	<p>Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, využívá</p>

<p>pantomima a pohybová improvizace, využití tanečních kroků</p> <p>Hra „na tělo“, hudební improvizace</p> <p>Rytmus a rytmická cvičení</p> <p>Hudebně pohybové činnosti, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance taktování (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý)</p> <p>Taktování</p> <p>Pohybové vyjádření hudby</p> <p>Orientace v prostoru</p>	<p>pohybové improvizace, reaguje na změnu</p> <p>Zná lidové tance (polka, valčík) a jejich základní kroky</p> <p>Rytmizuje jednoduché texty</p> <p>Vyjadřuje hudbu pomocí pohybu</p> <p>Rozliší rytmus polky a valčíku</p>
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
<p>Kvalita tónů: délka, síla, barva, výška</p> <p>Hudba vokální, vokálně instrumentální</p> <p>Hudební styly – hudba pochodová, taneční, ukolébavka</p> <p>Hudební formy</p>	<p>Rozezná některé hudební druhy a žánry</p> <p>Poslechem rozezná některé hudební nástroje</p> <p>Odliší hudbu vokální a vokálně instrumentální</p>

Předmět: LABYRINT SVĚTA		Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: HUDEBNÍ VÝCHOVA		
Učivo	ŠVP výstupy 2. dvojročí, spolupracující 6. ročník	
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
Pěvecký projev – zpěv lidových a umělých písní	Dokáže podle svých individuálních možností správně nasadit tón, správně dýchat, čistě a rytmicky správně zpívat v jednohlase, případně	

<p>Rozvoj hudební představivosti</p> <p>Zachycení rytmu hrané písně – říkadla, písně</p> <p>Pojmy – stupnice, tónina, melodie</p> <p>Hudebně výrazové prostředky</p> <p>Vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.)</p>	<p>v dvojhlase</p> <p>Odhadne správnou hlasitost zpěvu</p> <p>Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu</p> <p>Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>
<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p>	
<p>Hra hudební nástroje Orffova instrumentáře</p> <p>Záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů</p>	<p>Využívá jednoduché Orffovy nástroje k produkci jednoduchých rytmických motivů</p>
<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p>	
<p>Rytmická hra na tělo, rytmické hádanky a ozvěny</p> <p>Píseň a její forma – předvěti, závěti</p> <p>Pohybový doprovod znějící hudby</p> <p>Taktování, taneční kroky</p>	<p>Dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry, dohry</p> <p>Užívá jednoduché taneční kroky</p> <p>Rozeznává dvoudobý a třídobý takt</p>
<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p>	
<p>Poznávání hudebních nástrojů</p> <p>Píseň lidová a umělá</p> <p>Vokální a instrumentální skladba</p>	<p>Sluchem rozliší zvuk některých hudebních nástrojů</p> <p>Umí rozlišit píseň lidovou a umělou</p> <p>Rozliší skladbu vokální a instrumentální</p>

<p>Hudba pravěká a starověká</p> <p>Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu</p> <p>Interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)</p>	<p>Rozezná délku, sílu, barvu, výšku tónu</p> <p>Rozezná dur a moll akord</p> <p>Postihne výrazové prostředky</p>
---	---

<p>Předmět: LABYRINT SVĚTA Vzdělávací oblast: Umění a kultura</p> <p style="text-align: center;">Vzdělávací obor: HUDEBNÍ VÝCHOVA</p>	
<p>Učivo</p>	<p>ŠVP výstupy 3. trojročí, 7., 8., 9. ročník</p>
<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p>	
<p>Pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách</p> <p>Intonace a vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem</p> <p>Hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu</p>	<p>Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě</p> <p>Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</p> <p>Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí</p>

<p>Orientace v notovém záznamu vokální skladby - notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby</p> <p>Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů, melodií, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu</p> <p>Reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)</p>	<p>jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>Rozpozná některé z tanců stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p> <p>Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p>
<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p>	
<p>Hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)</p> <p>Záznam hudby - noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby</p> <p>Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <p>Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy</p>	
<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p>	
<p>Pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění</p> <p>Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla</p>	

<p>- pantomima, improvizace</p> <p>Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické</p> <p>Orientace v prostoru - rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách</p>	
<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p>	
<p>Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla</p> <p>Hudební dílo a jeho autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)</p> <p>Hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům</p> <p>Interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí</p>	<p>Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</p> <p>Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>

5.11 Obor Výtvarná výchova

Vzdělávací obor	Výtvarná výchova								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	2	2	2	2	2	2	1	1	2

Vyučovací předmět LABYRINT SVĚTA vzdělávací obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA zasahuje do vzdělávací oblasti UMĚNÍ A KULTURA. Charakteristickým znakem předmětu je činnostní pojetí vyučování a orientace na individuální předpoklady a možnosti osobnosti žáka.

Vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA umožňuje žákům chápat umění jako proces specifického poznání a dorozumívání uměleckými prostředky a kulturu pak jako proces a výsledek duchovní činnosti, ale i nezbytnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce).

Obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA je tvořen následujícími tematickými celky:

- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uplatňování subjektivity
- Ověřování komunikačních účinků

Obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA integruje následující průřezová témata a jejich tematické okruhy: 1.1.1., 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 4.2, 4.5, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5.

Výuka předmětu probíhá na I. stupni v kmenové třídě, na II. stupni může být využito také odborné učebny pro výtvarnou výchovu. Součástí výuky je i návštěva kulturních zařízení (muzeí, galerií).

Vyučovací předmět LABYRINT SVĚTA obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA zasahuje do vzdělávací oblasti UMĚNÍ A KULTURA. Charakteristickým znakem předmětu je činnostní pojetí vyučování a orientace na individuální předpoklady a možnosti osobnosti žáka.

Vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA umožňuje žákům chápat umění jako proces specifického poznání a dorozumívání uměleckými prostředky a kulturu pak jako proces a výsledek duchovní činnosti, ale i nezbytnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Obsahově obor Výtvarná výchova navazuje na obor Dějepis.

Vzdělávací obor: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Učivo	ŠVP výstupy 1. období – I. stupeň
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
<p>Linie, tvary, objemy, textury, světlostní a barevné kvality – jejich jednoduché vztahy, uspořádání a proměny v ploše, objemu a prostoru, kontrast, rytmus, struktura, podobnost</p> <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru, časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu, proměn uvnitř a mezi objekty</p>	<p>Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p>Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</p> <p>Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</p> <p>Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
<p>Hledání, výběr a uplatňování různých prostředků pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textů atd.) Rozlišení, výběr a uplatnění pro své tvůrčí záměry</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením z hlediska jejich vnímání a jejich motivace</p>	<p>Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pozorně vnímá sám sebe, svobodně volí a kombinuje prostředky pro vlastní vyjádření, rozlišuje typy vizuálně obrazných vyjádření a přístupy k nim</p> <p>Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření projevuje vlastní zkušenosti</p>

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

<p>Utváření a zdůvodnění osobního postoje v komunikaci odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací</p> <p>Komunikace o obsahu vizuálně obrazných vyjádření, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření</p> <p>Proměny komunikačního obsahu podle závěrů tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p>	<p>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření</p> <p>Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, upravil nebo vybral</p>
--	--

POUŽÍVANÉ TECHNIKY

<p>Malba, hra s barvou, emocionální malba, míchání barev</p> <p>Kresba, výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem, kresba podle skutečnosti, kresba v plenéru</p> <p>Grafické techniky – tisk z koláže, ze šablon, otisk</p> <p>Techniky plastického vyjádření – modelování z papíru, hlíny, koláž, frotáž</p> <p>Návštěvy výstav a galerií</p>	<p>Prohloubí a zdokonalí si techniky z 1. trojročí, zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik</p> <p>Umí barevně vyjádřit své pocity a nálady</p> <p>Prohloubí a zdokonalí si techniky kresby, dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu, zvládne obtížnější práce s linií, užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků</p> <p>Prohloubí si znalosti v získávání citu pro prostorové ztvárnění zkušenosti získané pohybem a hmatem</p>
--	---

Vzdělávací obor: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Učivo

ŠVP výstupy 2. dvojročí, spolupracující 6. ročník

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Linie, tvary, objemy, barevné kvality, rozvržení v obrazové ploše, v objemu, jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura)

Kombinace materiálů nauka o barvách

Uspořádání objektů do celků– vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř objektů (lineární, světlostní, barevné, plastické prostředky)

Samostatně experimentuje s vizuálně obraznými prostředky a využívá je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků

Vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, ověřuje a používá vybrané techniky, (počítačová grafika, fotografie, video,..)

Užívá zkušeností získaných ostatními smysly k zaznamenání podnětů z představ a fantazie, rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku, využívá sluchové a hmatové podněty

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Koláž, tisk, malba, kresba tužkou, pastelem, uhlem, fixem

Design, logo, plakát, reklama, písmo, odívání, bytová architektura, tvar, barva a textura předmětů, seskupování podle zvolených kritérií – podobnost, kontrast, neobvyklý kontext

Osobní prožitek - tělo a prostor (tanec, sport, pantomima, gesta) porovnávání mediálního vyjádření s vizuálně obrazným vyjádřením umělecké produkce

Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

<p>Utváření a uplatňování komunikačního obsahu - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru</p> <p>Klasická díla v porovnání se současnými, sebeprosazení, sebehodnocení</p> <p>Tvorba dokumentace, výběr konkrétních ukázek uměleckých děl, jejich výběr ve vztahu k vlastnímu záměru</p>	<p>Porovnává různé interpretace vyjádření a vysvětluje své postoje k nim, pokouší se respektovat tvorbu druhých</p> <p>Učí se tolerovat, ověřuje si vliv svých činností na okolí</p> <p>Ověřuje komunikační účinky samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření a nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p>
--	---

<p>Předmět: LABYRINT SVĚTA Vzdělávací oblast: Umění a kultura</p> <p style="text-align: center;">Vzdělávací obor: VÝTVARNÁ VÝCHOVA</p>	
<p>Učivo</p>	<p>ŠVP výstupy 3.trojročí, 7., 8., 9. ročník</p>
<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p>	
<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření</p> <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní</p>	<p>Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků</p> <p>Zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</p> <p>Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p>

<p>tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)</p> <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</p>	<p>Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p> <p>Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku</p>
<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p>	
<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech</p>	<p>Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>
<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p>	
<p>Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování</p>	<p>Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</p>

Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace

Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

5.12 Obor Fyzika

Vzdělávací obor	Fyzika								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	-	-	-	-	-	1	1	1	2

Vyučovací předmět LABYRINT SVĚTA, obor FYZIKA zasahuje do vzdělávací oblasti ČLOVĚK A PŘÍRODA. Svým charakterem umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních jevů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Obor FYZIKA pomáhá žákům k porozumění nad zákony přírody. Snaží se ukazovat využití těchto zákonů v praktickém životě.

Obor Fyzika je tvořen následujícími tematickými celky:

- Látky a tělesa
- Elektromagnetické a světelné děje
- Energie
- Mechanické vlastnosti tekutin
- Pohyb těles síly
- Vesmír
- Zvukové děje

Vyučovaný obor FYZIKA rovněž integruje následující průřezová témata a jejich tematické okruhy: 1.1.1, 5.2, 5.3.

FYZIKA je vyučována formou výukových bloků, které jsou doplněny o experimenty. Experimenty, které z hlediska bezpečnosti práce a příslušných právních norem nemohou provádět žáci přímo, provádí vyučující demonstrační metodou, ostatní v závislosti na možnostech a vybavení laboratoře provádějí přímo žáci. Z experimentů si žáci dokazují již poznané teoretické znalosti a také z nich vyvozují obecné závěry (metoda aktivní konstrukce poznatku). Výuka je zaměřena na fyzikální zákony a děje, se kterými se běžně žáci setkávají.

Žáci jsou při získávání nezbytných teoretických informací vedeni k samostatnosti a využívání moderních informačních a komunikačních technologií.

Výuka předmětu probíhá ve třídě, v odborné učebně fyziky, vyžadují-li to okolnosti pak v odborné učebně informatiky.

Vzdělávací obor: FYZIKA

Učivo	ŠVP výstupy 2. dvojročí, spolupracující 6. ročník
LÁTKY A TĚLESA	
Souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze Závislost délky a objemu tělesa na teplotě	Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí a navrhne realizaci jednoduchého experimentu Aplikuje vědomosti o částicové stavbě látek Vysvětlí, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
FYZIKÁLNÍ VELIČINY	
Délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas, hustota Mezinárodní soustava jednotek SI	Pojmenovává a rozlišuje fyzikální veličiny, ovládá jejich měření a vyhodnocuje výsledky Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických úloh Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ TĚLES A SÍLA A JEJÍ ÚČINKY	
Síla působící na těleso	Změří velikost působící síly

GRAVITAČNÍ SÍLA A GRAVITAČNÍ POLE	
Gravitační pole a gravitační síla	Využívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa
MAGNETICKÉ A ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK	
Magnetické a elektrické vlastnosti látek	<p>Experimentem prokáže přitahování a odpuzování zelektrizovaných těles a jev vysvětlí</p> <p>Určí póly tyčového magnetu</p> <p>Znázorní pomocí indukčních čar magnetické pole</p> <p>Popíše magnetické pole Země</p>

Předmět: LABYRINT SVĚTA Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	
Vzdělávací obor: FYZIKA	
Učivo	ŠVP výstupy 3. ročníku, 7., 8., 9. ročník
LÁTKY A TĚLESA	
<p>Látky a tělesa</p> <p>Měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas</p> <p>Skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze</p>	<p>Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</p> <p>Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</p> <p>Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty</p>

	Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
POHYB TĚLES, SÍLY	
<p>Pohyb těles, síly</p> <p>Pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, pohyb přímočarý a křivočarý</p> <p>Gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa</p> <p>Tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí</p> <p>Třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi</p> <p>Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů</p>	<p>Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</p> <p>Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</p> <p>Rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla</p> <p>Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</p>
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN	
<p>Mechanické vlastnosti tekutin</p> <p>Pascalův zákon – hydraulická zařízení</p> <p>Hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře</p> <p>Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách</p>	<p>Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p>

ENERGIE	
<p>Formy energie – pohybová a polohová energie, vnitřní energie, elektrická energie a výkon, výroba a přenos elektrické energie, jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna ochrana lidí před radioaktivním zářením</p> <p>Přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání vypařování a kapalnění hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny</p> <p>Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p>	<p>Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</p> <p>Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>
ZVUKOVÉ DĚJE	
<p>Vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku, výška zvukového tónu</p>	<p>Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</p> <p>Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p>
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE	
<p>Elektromagnetické a světelné děje</p> <p>Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač</p> <p>Elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla, elektrický náboj, tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor, stejnosměrný elektromotor, transformátor, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</p> <p>Vlastnosti světla – zdroje světla rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích stín, zatmění Slunce a Měsíce zobrazení odrazem na</p>	<p>Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p> <p>Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p> <p>Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p> <p>Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p>

<p>rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně), zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně), rozklad bílého světla hranolem</p>	<p>Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p> <p>Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>
<p>VESMÍR</p>	
<p>Vesmír</p> <p>Sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze</p>	<p>Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</p>

5.13 Obor Chemie

Vzdělávací obor	Chemie								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	-	-	-	-	-	1	1	1	1

Vyučovací předmět LABYRINT SVĚTA, obor CHEMIE zasahuje do vzdělávací oblasti ČLOVĚK A PŘÍRODA. Svým charakterem umožňuje žákům porozumět zákonitostem přírodních procesů, se kterými se v každodenním životě přicházejí do styku. Důraz je kladen na aplikaci poznatků a dovedností v běžném životě. Předmět rovněž přináší základní podněty ovlivňování zdraví zejména v oblasti zdravého životního stylu, ekologie a zdravé výživy.

CHEMIE je formálně rozdělena do následujících tematických celků:

- Pozorování, pokus a bezpečnost práce
- Směsi
- Částicové složení látek
- Chemické reakce
- Anorganické sloučeniny
- Organické sloučeniny
- Chemie a společnost
- Péče o zdraví a zdravá výživa
- Osobní bezpečí, ochrana člověka za mimořádných situací

Obor v sobě integruje tyto tematické okruhy průřezových témat: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 5.2, 5.3, 5.4, 6.5.

CHEMIE je vyučována formou výukových bloků, které jsou doplněny o experimenty. Experimenty, které z hlediska bezpečnosti práce a příslušných právních norem nemohou provádět žáci přímo, provádí vyučující demonstrační metodou, ostatní v závislosti na možnostech a vybavení laboratoře provádějí přímo žáci a to v méně početných skupinách. Experimenty žáci využívají k ověření teorií, nebo z experimentů žáci deduktivní metodou vyvozují obecné závěry. Výuka je zaměřena na chemické děje, chemické látky a pracovní metody, se kterými se běžně žáci setkávají. Žáci jsou při získávání nezbytných teoretických informací vedeni k samostatnosti, práci s textem, k tréninku komunikačních schopností

a schopností práce ve skupinách, jakož i k využívání moderních informačních a komunikačních technologií.

Výuka předmětu probíhá převážně ve třídě nebo v odborné učebně chemie a fyziky, která je uzpůsobena tak, že žáci mohou kdykoli ve skupinách nebo jednotlivě provádět experimenty a není již potřeba žádná další speciální laboratoř. Výuka může rovněž probíhat ve třídě nebo v počítačové učebně, vyžadují-li to okolnosti a zpracovávané téma.

Vzdělávací obor: CHEMIE

Učivo	ŠVP výstupy 2. dvojročí, spolupracující 6. ročník
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	
Charakteristika a předmět studia chemie Historie objevů v chemii – alchymie, vynálezy, laboratorní technika Bezpečnost práce v laboratoři a laboratorní technika Nebezpečné látky a přípravky – H - věty, P - věty, piktogramy a jejich význam	Dokáže zařadit do historických souvislostí významné objevy chemie Pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
SMĚSI	
Chemické metody a určování vlastností chemických látek Směsi - charakteristika a třídění Separační metody	Určí společné a rozdílné vlastnosti látek Zvládá základní metody práce v laboratoři Rozlišuje směsi a chemické látky Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY	
Atom - stavba, model, typy molekul, kationty, anionty Prvky - charakteristika, uspořádání v periodické tabulce a vztah polohy a vlastností prvků	Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech Rozlišuje prvky a sloučeniny Rozlišuje kladně a záporně nabitě částice Orientuje se v periodické soustavě prvků a usuzuje na jejich možné vlastnosti a vztahy

VZDUCH A VODA	
<p>Vzduch - složení, vlastnosti, čistota ovzduší, ozonová vrstva</p> <p>Voda - destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody, tvrdost vody</p>	<p>Popíše složení vzduchu, teplotní inverze, smog</p> <p>Uvede příklady znečištění vzduchu</p> <p>Rozezná názvy vody ve třech skupenství</p> <p>Zhodnotí význam vody pro život, koloběh vody na Zemi</p> <p>Rozliší vodu destilovanou, měkkou, tvrdou, minerální, pitnou, užitkovou, odpadní</p> <p>Popíše princip výroby pitné vody</p> <p>Uvede příklady znečištění vody</p>

Předmět: LABYRINT SVĚTA Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	
Vzdělávací obor: CHEMIE	
Učivo	ŠVP výstupy 3. trojročí, 7., 8., 9. ročník
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	
<p>Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek</p> <p>Zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě</p> <p>Nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam</p>	<p>Uřídí společné a rozdílné vlastnosti látek</p> <p>Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</p>

SMĚSI	
<p>Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky, hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku (koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok), oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)</p> <p>Voda – destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody</p> <p>Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva</p>	<p>Rozlišuje směsi a chemické látky</p> <p>Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení</p> <p>Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi</p> <p>Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití</p> <p>Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu</p>
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY	
<p>Částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony</p> <p>Prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo</p> <p>Chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin</p>	<p>Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech</p> <p>Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p>
CHEMICKÉ REAKCE	
<p>Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost</p> <p>Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza</p>	<p>Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání</p> <p>Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p>

ANORGANICKÉ SLOUČENINY	
<p>Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů</p> <p>Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů</p> <p>Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů</p>	<p>Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p> <p>Orientuje se na stupnici ph, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>
ORGANICKÉ SLOUČENINY	
<p>Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků</p> <p>Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva</p> <p>Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin</p> <p>Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle</p>	<p>Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p> <p>Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p>
CHEMIE A SPOLEČNOST	
<p>Chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze</p> <p>Průmyslová hnojiva</p> <p>Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika</p>	<p>Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</p> <p>Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe</p> <p>Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich</p>

Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace Detergenty, pesticidy a insekticidy Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti Léčiva a návykové látky	vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
--	---

5.14 Obor Přírodopis

Vzdělávací obor	Přírodopis								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	-	-	-	-	-	2	1	1	2

Předmět LABYRINT SVĚTA obor PŘÍRODOPIS umožňuje svým charakterem poznávání přírody jako celku i jejích částí, chápání přírodních dějů v jejich souvislostech, poskytuje příležitosti k pochopení vztahu mezi stavem přírody a lidskou činností. Využíváme spolupráce s Národním parkem Šumava a CEV Dřípatka. Dále úzce spolupracujeme se střediskem ekologické výchovy SEVER v rámci několika projektů.

Vzdělávací obor PŘÍRODOPIS je tvořen následujícími tematickými celky:

- Obecná biologie a genetika
- Biologie hub
- Biologie rostlin
- Biologie živočichů
- Biologie člověka
- Neživá příroda
- Základy ekologie
- Praktické poznávání přírody

Vyučovaný obor PŘÍRODOPIS integruje následující **průřezová témata** a jejich tematické okruhy: 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.2, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 6.1, 6.2, 6.4.

Práce v oboru PŘÍRODOPIS je doplněna o praktické práce s přírodním materiálem, vycházky do blízkého okolí školy a krátkodobější i dlouhodobější tematické projekty a exkurze. Praktické práce a pozorování provádí žáci ve skupinách, jsou vedeni k využívání zkušeností, k zobecňování pozorovaných jevů, k samostatnosti.

Vzdělávací obor: PŘÍRODOPIS

Učivo	ŠVP výstupy 2.dvojeří, spolupracující 6. ročník
POZNÁVÁME PŘÍRODU	
Poznáváme přírodu	Porovná rozdíl v pozorování pouhým okem, lupou, mikroskopem Rozlišuje základní části květu Na konkrétním příkladu použije termín organismus a orgán
BIOLOGIE ROSTLIN (LOUKY, PASTVINY, POLE, VODA A JEJÍ OKOLÍ, LES)	
Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana	Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (LOUKY, PASTVINY, POLE, VODA A JEJÍ OKOLÍ, LES)	
Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin

<p>skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)</p> <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva</p> <p>Projevy chování živočichů</p>	<p>Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>
BIOLOGIE HUB	
<p>Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy</p> <p>Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami</p> <p>Lišejníky – výskyt a význam</p>	<p>Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p>
TŘÍDĚNÍ ORGANISMŮ	
<p>Třídění organismů</p>	<p>Samostatně s využitím tabulek a klíčů třídí organismy do systematických skupin</p> <p>Vytvoří přehled probraných skupin organismů</p> <p>Charakterizuje základní znaky probraných skupin organismů</p> <p>Objasní význam třídění organismů a uvede jméno K. Linné a jeho význam</p>

Vzdělávací obor: PŘÍRODOPIS

učivo	ŠVP výstupy 3. trojročí, 7., 8., 9. ročník
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	
<p>Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života</p> <p>Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení</p> <p>Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití</p>	<p>Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p> <p>Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p> <p>Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě</p> <p>Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p>
BIOLOGIE HUB	
<p>Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy</p> <p>Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami</p> <p>Lišejníky – výskyt a význam</p>	<p>Rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p>
BIOLOGIE ROSTLIN	
<p>Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)</p> <p>Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování</p> <p>System rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných</p>	<p>Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich</p>

<p>druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p> <p>Význam rostlin a jejich ochrana</p>	<p>význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>
<p>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</p>	
<p>Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování</p> <p>Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)</p> <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva</p> <p>Projevy chování živočichů</p>	<p>Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>
<p>BIOLOGIE ČLOVĚKA</p>	
<p>Fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka</p> <p>Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost</p> <p>Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie</p>	<p>Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</p> <p>Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p> <p>Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</p>

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Země – vznik a stavba Země

Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie

Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky

Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy

Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí

Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka

Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné

Přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi

Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek

Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody

Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

ZÁKLADY EKOLOGIE

Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému

Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území

Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému

Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich

	<p>Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady</p> <p>Narušení rovnováhy ekosystému</p>
<p>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</p>	
<p>Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek</p>	<p>Aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>

5.15 Obor Zeměpis

Vzdělávací obor	Zeměpis								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	-	-	-	-	-	2	1	1	2

Vyučovací předmět LABYRINT SVĚTA, obor ZEMĚPIS je součástí vzdělávací oblasti ČLOVĚK A PŘÍRODA, částečně navazuje na vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT na I. stupni a má úzkou vazbu na vzdělávací oblast ČLOVĚK A SPOLEČNOST obor DĚJEPIS na II. stupni. Obor umožňuje svým charakterem poznávání Země jako celku i jejich částí, chápání geografických jevů v jejich souvislostech, poskytuje příležitosti k pochopení vztahu mezi přírodou a lidskou činností.

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA obor ZEMĚPIS je tvořen následujícími tematickými celky:

- Informace, data, kartografie, topografie
- Přírodní obraz země
- Regiony světa
- Společenské a hospodářské prostředí
- Životní prostředí
- Česká republika
- Terénní geografická výuka

Vyučovaný předmět LABYRINT SVĚTA obor ZEMĚPIS integruje následující průřezová témata a jejich tematické okruhy: 1.1.1, 1.2.1, 1.3.1,3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 6.1, 6.5, 6.6, 6.7.

Výuka předmětu probíhá převážně v běžné třídě, v učebně informatiky, multimediální učebně, v případě potřeby přímo v terénu. Práce je doplněna o vycházky do okolí a terénní exkurze.

Vzdělávací obor: ZEMĚPIS

Učivo	ŠVP výstupy 2.dvojeří, spolupracující 6. ročník
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	
Komunikační geografický a kartografický jazyk	Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
Geografická kartografie a topografie	Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	
Země jako vesmírné těleso	Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
Krajinná sféra	
Systém přírodní sféry na planetární úrovni	Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
Systém přírodní sféry na regionální úrovni	Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
REGIONY SVĚTA A SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
Střední východ Přední východ Egypt, Indie, Čína, Řecko, Itálie, Francie, Afrika	Uvede, v čem spočívá geografická poloha Uvede specifika zemí těchto oblastí Hledisko přírodních a společensko – hospodářských poměrů

Vzdělávací obor: ZEMĚPIS

<p>Učivo</p>	<p>ŠVP výstupy 3. trojročí, 7., 8., 9. ročník</p>
<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</p>	
<p>Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat</p> <p>Geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě</p>	<p>Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p>
<p>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</p>	
<p>Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas</p> <p>Krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry</p>	<p>Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p>

<p>System přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně</p> <p>System přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti</p>	<p>Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p> <p>Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p>
<p>REGIONY SVĚTA</p>	
<p>Světadíly (kromě Afriky), oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)</p> <p>Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení</p>	<p>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>
<p>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ</p>	
<p>Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky</p> <p>Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace</p> <p>Světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně</p> <p>Regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států,</p>	<p>Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace</p> <p>Posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p> <p>Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p>

<p>správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska</p>	<p>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p>
<p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p>	
<p>Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín</p> <p>Vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p>	<p>Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín</p> <p>Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p> <p>Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>
<p>ČESKÁ REPUBLIKA</p>	
<p>Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)</p> <p>Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu</p> <p>Regiony České republiky – územní jednotky státní správy a</p>	<p>Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy</p> <p>Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</p> <p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</p> <p>Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p> <p>Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p>

samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
<p>Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů</p> <p>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích</p>	<p>Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>

5.16 Obor Dějepis

Vzdělávací obor	Dějepis								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	-	-	-	-	-	2	1	1	2

Vyučovaný předmět LABYRINT SVĚTA vzdělávací obor DĚJEPIS je součástí vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SPOLEČNOST a navazuje na vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT. Svým obsahem seznamuje žáky s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily dějiny, a tudíž mají význam i vliv na orientaci v současném životě, dále žákům poskytuje schopnost orientovat se v hlavních obdobích dějinného vývoje a zejména vlastního národa. Ovlivňuje žáky k vytváření pozitivních postojů týkajících se úcty ke kulturnímu dědictví, ochrany historických a kulturních památek i k respektování národních specifik v současném multikulturním světě.

DĚJEPIS je tvořen následujícími tematickými celky:

- Člověk v dějinách
- Počátky lidské společnosti
- Nejstarší civilizace
- Kořeny evropské kultury
- Křesťanství a středověká Evropa
- Objevy a dobývání
- Počátky nové doby
- Modernizace společnosti
- Moderní doba
- Rozdělený a integrující svět

DĚJEPIS rovněž integruje, následují průřezová témata a jejich tematické okruhy: 3.3, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 5.3, 5.4.

Učivo	ŠVP výstupy 2. dvojročí, spolupracující 6. ročník
ČLOVĚK V DĚJINÁCH ZKOUMÁNÍ DĚJIN	
Zdroje informací o dějinách, hmotné a písemné prameny - archivy, muzea, galerie, knihovny Historický čas a prostor	Uvede konkrétní příklad důležitosti a potřeby dějepisných poznatků Uvede příklady historických pramenů, pojmenuje instituce, v nichž jsou shromažďovány Orientuje se v čase (před naším letopočtem, našeho letopočtu) a v mapě Chápe časovou přímku jako symbolické zobrazení času Jmenuje a řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	
Pravěk Člověk a lidská společnost v pravěku	Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE	
Kořeny evropské kultury nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz - antické Řecko a Řím Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví

	<p>Dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky</p> <p>Porovná formy vlád a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p>
--	---

Předmět: LABYRINT SVĚTA	Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vzdělávací obor: DĚJEPIS	

Učivo	ŠVP výstupy 3. trojročí, 7., 8., 9. ročník
--------------	---

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA
--

<p>Nový etnický obraz Evropy</p> <p>Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj</p> <p>Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)</p> <p>Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě</p> <p>Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy</p> <p>Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev</p> <p>Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost</p>	<p>Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</p> <p>Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p> <p>Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí</p> <p>Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p>
--	---

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY

<p>Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou</p> <p>Zámořské objevy a počátky dobývání světa český stát a velmoci v 15.–18. století</p>	<p>Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve</p> <p>Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p> <p>Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a</p>
---	--

<p>Český stát a velmoci v 15. – 18. století</p> <p>Barokní kultura a osvícenství</p>	<p>důsledky</p> <p>Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p> <p>Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p> <p>Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</p>
<p>MODERNIZACE SPOLEČNOSTI</p>	
<p>Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA</p> <p>Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka</p> <p>Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa</p>	<p>Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p> <p>Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě</p> <p>Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p>
<p>Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů</p> <p>Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva</p> <p>Kulturní rozrůzněnost doby</p> <p>Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus</p>	<p>Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla</p> <p>Charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií</p>

MODERNÍ DOBA	
<p>První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky</p> <p>Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy</p> <p>Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět</p> <p>Druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války</p>	<p>Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p> <p>Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p> <p>Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p> <p>Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p>
ROZDĚLENÝ A INTEGROUJÍCÍ SE SVĚT	
<p>Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření</p> <p>Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)</p> <p>Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky</p> <p>Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět</p> <p>Problémy současnosti</p> <p>Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava</p>	<p>Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p> <p>Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p> <p>Posoudí postavení rozvojových zemí</p> <p>Prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p>

5.17 Obor Výchova k občanství

Vzdělávací obor	Výchova k občanství								
Ročník	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	8.r	9.r
Časová dotace	-	-	-	-	-	1	1	1	2

Vyučovací předmět LABYRINT SVĚTA vzdělávací obor VÝCHOVA K OBČANSTVÍ zasahuje do vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SPOLEČNOST. Směřuje k postupnému formování občanského profilu žáků. Prohlubuje a rozšiřuje dosavadní vědomosti žáků ze společenskovední oblasti. Pomáhá utvářet vztahy žáků ke skutečnosti, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, pozitivní hodnotové orientace a žádoucí modely chování. Rozvíjí způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání, formuje vědomí odpovědnosti za vlastní život, za důsledky svého rozhodování, za kvalitu svěřené práce, mezilidských vztahů a životního prostředí.

Vyučovaný předmět LABYRINT SVĚTA, obor VÝCHOVA K OBČANSTVÍ je tvořen následujícími tematickými celky:

- Člověk ve společnosti
- Člověk jako jedinec
- Stát a hospodářství
- Stát a právo
- Mezinárodní vztahy, globální svět

Vyučovaný předmět LABYRINT SVĚTA obor VÝCHOVA K OBČANSTVÍ rovněž integruje následující průřezová témata a jejich tematické okruhy: 1.1.2. 1.2., 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.2, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 4.3, 4.4, 4.5, 5.3, 5.4.

LABYRINT SVĚTA, obor VÝCHOVA K OBČANSTVÍ je vyučován s důrazem na rozvinutí komunikačních schopností žáků, učí se dodržovat pravidla diskuse, rozhovoru, práceve skupinách. Podle podmínek školy a zájmu žáků jsou doplněny besedami s policií, s právníkem, návštěvou významných kulturních památek, městského úřadu. Velmi často je uplatňována projektová výuka

Vzdělávací obor: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Učivo	ŠVP výstupy 2.dvojeří, spolupracující 6. ročník
NAŠE ŠKOLA	
Život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život	<p>Uvědomuje si význam vzdělání, společných pravidel a norem ve školním kolektivu, význam tolerance a spolupráce</p> <p>Zná zásady efektivního učení</p> <p>Osvojuje si vhodné metody učení</p> <p>Dělá si poznámky, které mu usnadní učení</p> <p>Zkouší různé způsoby učení</p> <p>Volí vhodný učební styl s ohledem na svou osobnost</p> <p>Uvádí klady a zápory při využívání multimediálních zařízení v životě člověka</p>
LIDSKÁ SETKÁNÍ	
<p>Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p> <p>Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p>	<p>Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>

OSOBNÍ BEZPEČÍ	
<p>Způsoby chování v krizových situacích, šikana, dětská krizová centra a linky důvěry</p>	<p>Objasňuje vlastními slovy nebezpečí spojená s krizovými situacemi, včetně šikanování</p> <p>Diskutuje nad posouzením možných následků krizových situací, navrhuje konstruktivní řešení</p> <p>Zná možnosti spolupráce a překonání strachu při odhalování příčin a původců šikany, vyhledávání pomoci</p> <p>Vyhledá kontaktní adresy a telefony na zařízení pro pomoc v krizi ve svém okolí</p> <p>Zná zásady první pomoci</p>
RODINA	
<p>Postavení rodiny v dnešní společnosti, typy rodiny rodinné a příbuzenské vztahy</p> <p>Význam rolí v životě dnešního člověka, rodokmen manželství</p> <p>Rodina – místo návratů síla rodinných vazeb, citová funkce rodiny</p> <p>Děti – pokračování našeho života</p> <p>Rodina – ostrov bezpečí, komunikace v rodině</p> <p>Bezpečnost dětí, kde hledat pomoc, ochranná funkce rodiny</p> <p>Rodina dělá z domu domov</p> <p>Úloha peněz a majetku v životě člověka, materiální funkce rodiny</p> <p>Rodina jako vzor a příklad</p> <p>Vliv rodiny na výchovu dítěte, výchovná funkce rodiny</p> <p>Když vlastní rodina chybí - náhradní výchova, příčiny vedoucí k umístění v náhradní rodinné péči</p>	<p>Dokáže vysvětlit význam rodiny pro vývoj člověka</p> <p>Chápe význam rodiny, umí vysvětlit typy rodin</p> <p>Orientuje se v příbuzenských vztazích</p> <p>Uvede způsoby a podmínky uzavření manželství</p> <p>Jmenuje a vysvětluje funkce rodiny</p> <p>Vlastními slovy vysvětlí, v čem spočívá hospodárnost</p> <p>Sestaví vlastní rozpočet</p> <p>Vyjmenuje zdroje příjmů a výdajů v rozpočtu – osobním, rodinném</p> <p>Navrhuje možnosti úspory v rodinném rozpočtu</p>

Učivo

ŠVP výstupy 3. trojročí, 7., 8., 9. ročník

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život

Naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku

Naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny

Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace

Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti

Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti

Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování

Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání

Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu

Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí

Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích

Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám

Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál

Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí

Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji

Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života

Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek

Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání

Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví

Peníze – formy placení

Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní

Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků

Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba

Ceny, inflace; podstata fungování trhu

Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady

Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti

Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení

Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít

Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými

	<p>prostředky a způsoby krytí deficitu</p> <p>Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p> <p>Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, ze státního rozpočtu</p>
<p>ČLOVĚK STÁT A PRÁVO</p>	
<p>Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu</p> <p>Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p> <p>Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev</p> <p>Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p> <p>Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p>	<p>Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p> <p>Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p> <p>Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p>

<p>Právo v každodenním životě - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p>	<p>Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p>Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p>Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p>
<p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT</p>	
<p>Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR</p> <p>Globalizace – projevy, významné globální problémy</p>	<p>Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p> <p>Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky</p> <p>Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů</p>

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků v Montessori třídách

Pro pololetní, výroční vysvědčení a poskytování zpětné vazby v průběhu vzdělávacího procesu využíváme formu slovního hodnocení, případně ve vyšších ročnících výjimečně hodnocení procentuální. Při samotném hodnocení klademe důraz na vhodnou a výstižnou formulaci a dáváme přednost pozitivnímu vyjádření. Při hodnocení používáme popisnou formu bez subjektivních formulací. Cílem hodnocení je podat žákovi zpětnou vazbu k jeho pokroku v učení, nikoli jeho porovnávání s ostatními. Při poskytování zpětné vazby se zaměřujeme na oblast klíčových kompetencí, proces a výsledky v učení – vzhledem k individuálním možnostem dítěte, komunikaci a spolupráci s ostatními ve školním prostředí.

Žák dostává zpětnou vazbu podle svých individuálních potřeb v průběhu celé edukace. Na hodnocení se nepodílí pouze učitel, podporujeme žáky v tom, aby byli schopni vyhodnotit svojí vlastní práci a poskytovat si také vzájemnou zpětnou vazbu mezi spolužáky.

Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích učební činnosti žáka informováni těmito základními formami:

- vedením portfolia práce žáka
- záznamy ve školním deníku žáka – Žákovská knížka
- konzultacemi (rodič – žák – učitel, rodič – učitel)
- slovním hodnocením při výročním vysvědčení
- společnými rodičovskými schůzkami
- školním systémem Bakaláři

Konzultace jsou nabízeny čtyřikrát do roka, v případě potřeby mohou být konzultace i častěji. Konzultace představuje setkání učitel – žák – zákonný zástupce a obsahuje popis žákovy práce a jeho přístup k práci za určité školní období.

Ve slovním hodnocení výročního vysvědčení se učitel zaměřuje na pokroky ve školní práci v uplynulém období v porovnání s předchozími výsledky samotného žáka. Při formulaci textu se učitel obrací přímo na osobu žáka. Slovní hodnocení se na známky převádí pouze při přestupu na jinou školu na vyžádání zákonného zástupce nebo školy, na kterou se žák hlásí

(víceletá gymnázia, střední školy) nebo školy, na kterou žák v průběhu povinné školní docházky přestupuje. Převod slovního hodnocení na klasifikační stupeň je realizován na základě Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, který je součástí školního řádu.

Podklady pro každé pololetní hodnocení shromažďuje učitel v průběhu celého školního roku a vede si jejich evidenci:

- záznamy učitelů o průběžné práci žáka
- portfolio školní práce žáka
- hodnocení práce žáka v rámci skupinových aktivit
- záznamy ze sebehodnocení žáka

6.1 Zásady a pravidla sebehodnocení žáků

- Žáci jsou vedeni k vlastnímu hodnocení své práce už od 1. ročníku
- Formulují svou úspěšnost vzhledem k daným kritériím, míru dosažení úspěchu
- Učí se posuzovat vlastní vynaložené úsilí vzhledem k výsledku činnosti, odhalují svoje rezervy a osobní možnosti
- Dostávají možnost srovnat vlastní hodnocení s okolím (hodnocení učitele, spolužáků, rodiče atd.)
- Provádí se ústní formou a nejméně dvakrát ročně (pololetí a konec školního roku) písemnou formou
- Při sebehodnocení žák hodnotí např.
 - účast na prezentacích
 - plnění výstupů
 - dodržování termínů
 - vlastní kontrolu a následnou opravu výstupů
 - zakládání výstupů
 - úhlednost vypracované práce
 - spolupráci se spolužáky
 - schopnost soustředění a ticha při práci atd.

6.2 Celkové hodnocení žáků na vysvědčení

Pro naši školu je důležitá vnitřní motivace dětí k učení, a proto se u celkového hodnocení omezuje na následující stupně:

a) Prospěl(a) - pokud žák naplnil ve stanovené míře očekávané výstupy ve všech předmětech, oborech a oblastech

b) Neprospěl(a) - pokud žák nenaplnil očekávané výstupy a vykázal základní neznalosti v některém z vyučovacích předmětů Anglický jazyk, Německý jazyk a Další cizí jazyk - Český jazyk nebo naukových oborů (Český jazyk a literatura, Matematika a její aplikace, Člověk a jeho svět, Informatika, Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis, Dějepis) předmětu Labyrint světa v daném ročníku nebo není-li z předmětu (oboru, oblasti) hodnocen na konci 2. pololetí

c) Nehodnocen(a) - není-li z objektivních důvodů možné žáka hodnotit

V zákonem daných případech, kdy se žákovi uděluje i hodnocení ve známkách (při přestupu na jinou školu), může být hodnocen i stupněm „prospěl(a) s vyznamenáním“, a to v případě, že jeho klasifikace odpovídá podmínkám stanoveným vyhl. č. 48/2005, § 16, bod 4) a). Stupeň „prospěl(a) s vyznamenáním“ se v takovém případě uvádí pouze do přihlášky k přijímacím zkouškám a do dokumentace pro školu, kam žák odchází, dle zák. č. 561/2004 Sb, § 51, bod 3), neuvádí se na vysvědčení se slovním hodnocením, kde je uvedeno pouze „prospěl(a)“

Vysvědčení se známkami se žákům nevydává.

6.3 Kritéria hodnocení

Nehodnotíme osobnost žáka a jeho vlastnosti; popisujeme projevy v komunikaci v prostředí třídy, jednání a spolupráci v kolektivu, přístup a výsledky ve školní práci. Škola podporuje žáky v tom, aby se učili kriticky přistupovat k hodnocení své práce a tím přebírali zodpovědnost za vlastní učení a samostatnost v organizaci vlastního vzdělávání.

Hodnocení se zaměřuje na tato kritéria:

- Vytváření pozitivního vztahu k sobě samému, rozvoj vnitřní motivace, poznávání svých předností
- Dodržování dohodnutých pravidel na ochranu fyzického i duševního zdraví, úroveň respektující komunikaci pro spolupráci a bezpečné prostředí ve škole
- Respekt k druhým lidem, včetně respektování odlišností u jiných lidí, odlišných kultur,

názorů a duchovních hodnot

- Přístup ke školní práci, využívání svých schopností a reálných možností žáka
- Rozvoj pracovních dovedností a využívání informací
- Strategie učení, tvořivého myšlení a řešení problémů tak, aby je bylo možno využít pro život a pro celoživotní učení
- Projevy péče o prostředí a zapojení do jeho utváření a ochrany
- Podporu a rozvoj flexibility, adaptability a odolnosti v obtížných situacích
- Rozvíjení svých vlastních talentů a sebevyjádření, uvědomělé směřování k profesní orientaci

Hlavním kritériem hodnocení je zvládnutí všech klíčových kompetencí.

V případě potřeby může být hodnocení ve prospěch žáka sestaveno s ohledem na doporučení odborného pracoviště (SPC, konzultace s psychologem, speciálním pedagogem či jiným odborníkem).

Za vedení evidence o hodnocení žáka odpovídá třídní učitel, o výsledcích hodnocení informuje daného žáka a jeho zákonného zástupce. Učitel jde v oblasti hodnocení žákům příkladem a modeluje žádoucí postupy.

Více viz Příloha Školního řádu Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků a podmínky ukládání výchovných opatření.

7 Mise Montessori Prachatice

Tvoříme v Prachaticích školu, ve které vychováváme a vzděláváme děti ve svobodné, samostatné a zodpovědné osobnosti, které mají respekt a úctu k druhým lidem a cítí zodpovědnost ke své zemi a celému světu.

Naším cílem je škola, ve které rostou děti i dospělí.

Našimi nejvyššími hodnotami je svoboda, bezpečí, pokora, úcta k lidem a přírodě, osobní rozvoj a společný směr.

Chceme školu, ve které bude dospělým i dětem dobře.

8 DODATEK - Předmět Další cizí jazyk – Český jazyk

Předmět Další cizí jazyk – český jazyk je směřován k žákům, které nehovoří českým jazykem. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka. Jde o jazyk, na kterém je uživatel existenčně závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí, ale není obsažena v běžných učebnicích češtiny pro cizince. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velice záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické.

Předmět Další cizí jazyk – český jazyk je dotován 3 hodinami týdně od 1. do 9. ročníku.

Formy realizace

Vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Místo realizace

- jazyková učebna
- třídy
- učebna PC
- multimediální učebna

Dělení na skupiny v rámci ročníku

V předmětu Další cizí jazyk – český jazyk aplikujeme následující průřezová témata: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 2.1, 3.1, 3.2., 4.1,4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 6.1, 6.2.

Předmět: DALŠÍ CIZÍ JAZYK – ČESKÝ JAZYK

Učivo	ŠVP výstupy 1. – 9. ročník
<p>Česká abeceda</p> <p>Česká písmenka (uvolňovací cvičení)</p> <p>Zvuková stránka slova</p> <p>Výslovnostní návyky: samohlásky a souhlásky</p> <p>Problematická výslovnost hlásek a slabik</p> <p>Základy intonace</p> <p>Pozdravy, seznámení, představování</p> <p>Základní pokyny formou obrázkového materiálu.</p> <p>Odkazy:</p> <p>https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/kurikulum-cestiny-jako-druheho-jazyka</p> <p>file:///C:/Users/simkova/Downloads/II_Kurikulum_ZV_test%20v3.pdf</p> <p>https://www.msmt.cz/file/60263/</p>	<p>Vyslovuje a čte foneticky správně</p> <p>Opakuje slovní zásobu dle probraného tématu</p> <p>Přiřazuje slovo či slovní spojení ke konkrétnímu obrázku</p> <p>Rozumí slovům, jednoduchým větám, psaným textům a obsahu krátkého mluveného textu s pomocí vizuální opory</p> <p>Rozumí pokynům, otázkám a informacím pronášeným pomalu a zřetelně</p> <p>Naváže kontakt s konkrétní osobou na určité téma</p> <p>Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</p> <p>Na základě textové a vizuální předlohy píše slova a krátké věty</p> <p>Rozumí jednoduchému poslechovému textu dle vizuální opory</p> <p>Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace, popř. se zeptá na informace</p>

<p>Základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů</p> <p>Škola</p> <p>Bydlení a rodina</p> <p>Roční období a volný čas</p> <p>Svátky v ČR</p> <p>Jídlo</p> <p>Povolání a řemesla</p> <p>Nakupování</p> <p>Zvířata a příroda</p> <p>Lidské tělo a nemoci</p> <p>Cestování</p> <p>Práce s online jazykovou příručkou (Slovník spisovné češtiny)</p>	<p>Dokáže se zapojit do jednoduchého rozhovoru v základních tematických okruzích</p> <p>Mluví, sděluje a odpovídá na základní informace o sobě, rodině, škole, volném čase a dalších probíraných tématech</p> <p>Rozumí krátkým jednoduchým informačním textům a vyhledá v nich požadovanou informaci. Vyhledá potřebnou informaci v textu</p> <p>Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa věci ze svého života</p>
<p>Pravopis měkkých a tvrdých souhlásek</p> <p>Psaní ú/ů</p> <p>Slovesné osoby</p> <p>Osobní a přivlastňovací zájmena</p> <p>Slovní druhy</p> <p>Rod M/Ž/S</p>	<p>Správně používá a rozlišuje jednotlivé osoby</p> <p>Jednoduchou formou napíše krátký text o sobě, rodině, činnostech a svých zájmech</p> <p>Vyplní osobní informace do formuláře</p> <p>Píše jednoduché texty o sobě, rodině, škole, volném čase a dalších probíraných tématech</p> <p>Reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>

<p>Frekventovaná slovesa přítomného času</p> <p>Synonyma a antonyma</p> <p>Minulý čas vybraných sloves</p> <p>Budoucí čas vybraných sloves</p> <p>Vazba mít rád</p> <p>Psaní velkých písmen</p> <p>Pravopis vyjmenovaných slov</p> <p>Základy skladby</p> <p>Práce s adaptovanou četbou a jednoduchými komunikačními žánry – aplikace gramatických jevů</p> <p>Upevňování znalostí</p>	<p>Rozezná jednotlivé časy u frekventovaných sloves</p> <p>Orientuje se v základních pravidlech české mluvnice</p>
<p>Adaptované texty ke konkrétním tématům</p> <p>Práce s adaptovanými texty</p> <p>Vyhledávání informací</p> <p>Dialog</p>	<p>Samostatně pracuje s českým textem</p> <p>Správně interpretuje jeho obsah</p> <p>Zapíše klíčové informace</p> <p>Odpoví na kontrolní otázky</p>

9 Osobnostně sociální výchova – zájmový útvar

Osobnostní a sociální výchova (OSV) je od září 2007 povinným obsahem vzdělávání na všech základních školách a osmiletých gymnáziích v České republice. Jedná se o tzv. průřezové téma, které má prostupovat celou školní výukou od 1. do 9. třídy napříč předměty, vybranými semináři, školními prožitkovými kurzy apod.

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání předepisuje všem základním školám a víceletým gymnáziím, aby v průběhu školní docházky seznámily své žáky s jedenácti tematickými okruhy osobnostní a sociální výchovy. Žáci si mají prakticky procvičit a rozvinout životní dovednosti, které do těchto tematických okruhů patří:

Osobnostní rozvoj

1. Rozvoj schopnosti poznávání
2. Sebepoznání a sebepojetí
3. Seberegulace a sebeorganizace
4. Psychohygienu
5. Kreativita

Sociální rozvoj

6. Poznávání lidí
7. Mezilidské vztahy
8. Komunikace
9. Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
11. Hodnoty, postoje, praktická etika

Charakteristika zájmového útvaru Osobnostně sociální výchova

Cílem zavedení zájmového útvaru Osobnostně sociální výchova je posílení role třídního učitele při práci se třídním kolektivem.

Tento zájmový útvar vede žáky k aktivnímu rozvoji mezilidských vztahů a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova a doplňujícím vzdělávacím oborem Etická výchova. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky.

Uvedený zájmový útvar nahrazuje operativní třídnické hodiny, zařazované mimo běžný rozvrh hodin. Ve školním roce 2024 - 2025 je Osobnostně sociální výchova součástí projektu NPO – psychosociální intervence, podpora duševního zdraví žáků, prevence.

Tento zájmový útvar jako třídnická hodina (v Montessori třídách je zaveden pojem Třídní sněm) slouží především k práci s žákovským kolektivem (dynamika třídní skupiny a její změny), ke zlepšování vztahů v rámci třídního kolektivu, včasné diagnostice rizikového chování ve třídě, ke společnému plánování akcí třídního kolektivu, k tvorbě vlastních třídních projektů, k posilování vztahu třídního učitele a třídy, k možnosti aktivního podílu žáků na vytváření zdravého třídního kolektivu, k vytvoření bezpečného prostředí ve třídě. Tento systém garantuje Školní poradenské pracoviště.

Žákům je poskytnut:

- prostor být slyšet (žák má prostor třídy něco sdělit),
- prostor pro poznání své třídy,
- prostor pro předcházení problémům i pro jejich řešení,
- prostor pro oceňování.

Zájmový útvar Osobnostně sociální výchova je ve všech ročnících dotován 1 hodinou týdně.

Očekávané výstupy (dlouhodobé cíle OSV)

Rozvoj schopnosti poznávání

1. Žák používá postupy zlepšující vlastní soustředění.
2. Žák rozvíjí smyslové poznávání a cit pro rytmus.
3. Žák používá postupy efektivního učení a plánuje své učení.

Sebepoznání a sebepojetí

1. Žák poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti).
2. Žák poznává svůj vztah ke druhým lidem.
3. Žák poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebepřijetí).

Seberegulace a sebeorganizace

1. Žák rozeznává ve svém životě projevy a užitečnost vůle.
2. Žák vědomě pracuje se svými emocemi.
3. Žák zvládá vlastní agresivitu (s ohledem na sebe i na své okolí).
4. Žák zvládá trému.
5. Žák překonává sklony a návyky, které mu komplikují život.
6. Žák uplatňuje vůli při pohybových činnostech.

7. Žák plánuje svůj čas.
8. Žák uskutečňuje své životní cíle.

Psychohygienu

1. Žák rozeznává nežádoucí stres ve svém životě a odstraňuje příslušné stresory.
2. Žák provádí relaxační a aktivizační cvičení.
3. Žák nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě.
4. Žák poskytne a vyhledá pomoc při osobních problémech.

Kreativita

1. Žák používá základní kreativní postupy.
2. Žák tvořivě řeší mezilidské situace.

Poznávání lidí

1. Žák zná podstatné informace o svých spolužácích a umí s nimi ohleduplně zacházet.
2. Žák popisuje odlišnosti spolužáků ve třídě a formuluje výhody (přínosy) těchto odlišností.
3. Žák identifikuje zdroje chyb v poznávání lidí a jejich vliv na svůj život.

Mezilidské vztahy

1. Žák formuluje a respektuje základní pravidla chování ve třídě a ve škole.
2. Žák projevuje chování podporující dobré mezilidské vztahy (žádá, děkuje, daruje, slaví ..).
3. Žák prožívá se svými spolužáky situace blízkosti, důvěry a sdílení.
4. Žák prožívá se svými spolužáky radost ze společného zvládnání náročných situací.
5. Žák projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků.
6. Žák projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky).
7. Žák s respektem komunikuje se spolužáky o svém postoji k lásce, něžnostem a sexualitě.

Komunikace

1. Žák rozlišuje projevy respektující a nerespektující komunikace.
2. Žák dodržuje pravidla efektivního rozhovoru.
3. Žák kultivovaně projevuje a prosazuje své názory, potřeby a práva (s porozuměním používá vybrané asertivní postupy).
4. Žák kultivovaně projevuje, co se mu líbí a co se mu nelíbí na chování druhého člověka (poskytuje druhému zpětnou vazbu).
5. Žák odmítá manipulaci.

6. Žák kultivovaně zvládá konflikty.
7. Žák ovládá techniku řeči.
8. Žák komunikuje věcně správně (stručně, jasně, zřetelně, popisným jazykem).
9. Žák vědomě pracuje s neverbální komunikací.
10. Žák poutavě prezentuje.
11. Žák moderuje skupinovou diskusi.

Kooperace a kompetice

1. Žák dodržuje efektivní postup práce v týmu.
2. Žák podporuje týmovou atmosféru.
3. Žák zvládá nepřijemné a neefektivní chování členů týmu.
4. Žák zvládá situace soutěže a konkurence.

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

1. Žák projevuje pozitivní postoj k řešení problémů, přijímá problémy jako výzvu.
2. Žák používá techniky efektivního řešení problémů.
3. Žák ve složitých situacích zvažuje své priority, na základě kterých se rozhoduje.

Hodnoty, postoje, praktická etika

1. Žák reflektuje hodnoty (osobní žebříček hodnot, hodnoty druhých lidí).
2. Žák rozpoznává projevy a užitečnost etických jevů ve vlastním životě (odpovědnost, spravedlnost, odvaha ...).
3. Žák pečuje o věci, rostliny, zvířata, lidi.
4. Žák odmítá šikanu (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim).
5. Žák odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim).
6. Žák identifikuje, které reálné problémy si zasluhují jeho angažovanost, a tyto problémy řeší.
7. Žák se zodpovědně rozhoduje a jedná v eticky náročných situacích všedního dne.

10 Příloha 1 Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření